

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

**Vliv reforem Společné zemědělské politiky
na hospodaření vybraného podniku**

Bc. Petr Háse

Vedoucí práce: doc. Ing. Karel Tomšík, Ph.D.

© 2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra ekonomiky

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Petr Háse

Podnikání a administrativa

Název práce

Vliv reformy společné zemědělské politiky na hospodaření vybraného podniku

Název anglicky

Impact of the CAP Reforms on Economy of a Selected Farm

Cíle práce

Cílem práce je analyzovat a zhodnotit vliv Společné zemědělské politiky (SZP) na ZOS Šestajovice-Jirny, a. s. pomocí vybraných finančních ukazatelů se zaměřením na období 2004 až do 2013. Dalším cílem je analyzovat a zhodnotit SZP v období 2014-2020 a předpovědět budoucí vliv na podnik.

Metodika

Metodika:

Prostudování odborné literatury

Analýza dokumentů (jak tištěných, tak elektronických)

Rozhovor

Teoretická část:

1. Úvod do problematiky SZP

2. Cíle, zásady, nástroje SZP

3. Historie, vývoj a reformy

Římská smlouva,

McSharryho reforma

Agenda 2000

Mild Term Review

Health Check

SZP 2004 – 2013

SZP 2013 – 2020

4. Financování SZP – výdaje na SZP, EZZFxEZFRV

5. Dotační nástroje

a) přímé platby (SAPS, TOP-UP, za cukr, rajčata...)

b) program rozvoje venkova ČR

6. Charakteristika zemědělského sektoru EU

7. Charakteristika zemědělského sektoru ČR

Praktická část:

1. Charakteristika zvoleného subjektu

2. Vliv dopadu SZP 2007-2013 pomocí vybraných finančních ukazatelů

3. Předpověď dopadu SZP 2014-2020 na vybraný podnik

4. Diskuse výsledků

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

Společná zemědělská politika, Evropská unie, dotace, přímé platby, rozvoj venkova, finanční analýza

Doporučené zdroje informací

BALDWIN, Richard E a Charles WYPLOSZ. The economics of European integration. 2nd ed. London: McGraw-Hill Education, 2006, xxiv, 464 p. ISBN 978-007-3322-421.

BEČVÁŘOVÁ, Věra. Zemědělská politika. Vyd. 1. V Brně: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2001, 116 s. ISBN 80-715-7514-3.

FOJTÍKOVÁ, Lenka. Společné politiky EU: historie a současnost se zaměřením na Českou republiku. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2008, xv, 179 s. ISBN 978-80-7179-939-9.

Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

Vedoucí práce

doc. Ing. Karel Tomšík, Ph.D.

Elektronicky schváleno dne 11. 3. 2015

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11. 3. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 25. 03. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Vliv reforem Společné zemědělské politiky na hospodaření vybraného podniku" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Jirnech dne 31. 3. 2015

Petr Háse

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval doc. Ing. Karlu Tomšíkovi, Ph.D. za odborné rady a připomínky při zpracování této diplomové práce. Dále bych rád poděkoval Zemědělské obchodní společnosti Šestajovice-Jirny, a.s. za spolupráci a ochotu při tvorbě této práce, společnosti AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s. za poskytnutí potřebných informací a nakonec Státnímu zemědělskému a intervenčnímu fondu za spolupráci při tvoření této diplomové práce.

Vliv reforem společné zemědělské politiky na hospodaření vybraného podniku

Impact of the CAP Reforms on Economy of a Selected Farm

Souhrn

Tato diplomová práce se zabývá vlivem Společné zemědělské politiky na hospodaření Zemědělské obchodní společnosti Šestajovice-Jirny, a.s. mezi lety 2004–2013 a prognózou působení Společné zemědělské politiky na společnost mezi lety 2015–2020. V teoretické části práce je obecně charakterizována Společná zemědělská politika – její hlavní cíle, zásady, historie či nástroje. Praktická část je rozdělena na dvě základní části. V první části, která se týká let 2004–2013, je analyzován vliv Společné zemědělské politiky zejména pomocí poměrových ukazatelů finanční analýzy. V práci je zaměřen důraz na ukazatele rentability, ve kterých lze přímo změřit vliv Společné zemědělské politiky. Pro komplexnější pohled jsou v práci také použity poměrové ukazatele aktivity, likvidity a zadluženosti. Pro získání relevantních dat z této analýzy je zkoumaný subjekt porovnán s konkurenčním subjektem AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s., který byl až do roku 1993 součástí jednoho družstva společně se Zemědělskou obchodní společností Šestajovice-Jirny, a.s. V další části práce jsou analyzovány nové dotační požadavky a platby pro zkoumaný subjekt. V poslední části práce je provedena syntéza získaných informací a jejich zhodnocení.

Klíčová slova: Společná zemědělská politika, dotace, Evropská unie, přímé platby, rozvoj venkova, finanční analýza

Summary

The thesis examines the influence of The Common Agricultural Policy on the economy of The Agricultural Business Company Šestajovice-Jirny, between 2004–2013 and forecast effects of The Common Agricultural Policy to the company between 2015–2020. The theoretical part is first characterized The Common Agricultural Policy – it's main purposes, principles, history or instruments. The practical part is divided into two main parts. In the first part, which covers the years 2004–2013, analyzes the impact of The Common Agricultural Policy in particular by using financial ratios. The work is focused mainly on profitability ratios, which can directly measure the impact of The Common Agricultural Policy. For a more comprehensive view are also used in the work activity ratios, liquidity and debt. In order to obtain relevant data from this analysis is the subject under examination is compared to subjects AGRO Vyšehořovice Agricultural and Business company, that was until 1993 part of a partnership together with The Agricultural Business Company Šestajovice-Jirny. The next part of the thesis analyzes the new subsidy requirements and payments for the subject under examination. The last part is the synthesis of the acquired information and their evaluation.

Keywords: The Common Agricultural Policy, Subsidies, European Union, Direct Payments, Rural Development, Financial Analysis

Obsah

1	Úvod	12
2	Cíl práce a metodika	13
2.1	Cíl práce	13
2.2	Metodika práce	13
3	Přehled řešené problematiky	15
3.1	Úvod do problematiky Společné zemědělské politiky	15
3.2	Cíle, zásady a nástroje SZP	16
3.2.1	Cíle SZP	16
3.2.2	Zásady SZP	17
3.2.3	Nástroje SZP	17
3.3	Historie, vývoj a reformy SZP	19
3.3.1	Římská smlouva	20
3.3.2	McSharryho reforma	21
3.3.3	Agenda 2000	23
3.3.4	Reforma z roku 2003	24
3.3.5	Reforma z roku 2008	25
3.3.6	Reforma vztahující se na období 2015–2020	27
3.4	Rozpočet EU	29
3.4.1	Příjmy a výdaje EU	30
3.4.2	Financování SZP	32
3.5	Základní pilíře SZP	34
3.5.1	I. pilíř – Přímé platby	34
3.5.2	I. pilíř – režim nových Přímých plateb	40

3.5.3	II. pilíř – Program rozvoje venkova 2015–2020.....	41
3.6	Evropský agrární sektor	44
3.7	Agrární sektor v ČR	46
3.7.1	Vývoj agrárního sektoru na území ČR do roku 2004	46
3.7.2	Vývoj agrárního sektoru na území ČR od roku 2004	49
3.8	Vliv SZP na hospodaření podniku	51
3.8.1	Ukazatele rentability	51
3.8.2	Ukazatele aktivity	52
3.8.3	Ukazatele zadluženosti	53
3.8.4	Ukazatele likvidity	55
4	Praktická část.....	56
4.1	Představení firmy ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.....	56
4.1.1	Historie společnosti.....	56
4.1.2	Základní údaje o společnosti.....	58
4.1.3	Organizační struktura společnosti.....	61
4.1.4	Představení konkurenčního subjektu AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.	61
4.2	Vliv SZP na hospodaření ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.	62
4.2.1	Podíl dotací na celkových výnosech	64
4.2.2	Vliv SZP na provozní výsledek hospodaření ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.	65
4.2.3	Vliv SZP na provozní výsledek hospodaření AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.	66
4.2.4	Vliv reforem SZP na platbu SAPS ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.	69
4.2.5	Vliv reforem SZP na mléčné kvóty ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.	70
4.2.6	Vliv reforem SZP na produkci cukrové řepy ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.	71
4.3	Poměrová analýza podniku s důrazem na ukazatele rentability.....	72

4.3.1	Ukazatele rentability	73
4.3.2	Ukazatele aktivity	76
4.3.3	Ukazatele zadluženosti	79
4.3.4	Ukazatele likvidity	83
4.4	SZP 2015–2020 pro ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.	84
4.4.1	Jednotná platba na plochu zemědělské půdy (SAPS).....	84
4.4.2	Platba pro mladé zemědělce	85
4.4.3	Platba za ozelenění (<i>Greening</i>).....	85
4.4.4	Podpory vázané na produkci.....	87
4.4.5	Předpokládaná celková úroveň Přímých plateb mezi lety 2015–2020 pro ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.....	90
5	Výsledky a diskuse	92
6	Závěr.....	95
7	Seznam použitých zdrojů	98
8	Seznam grafických objektů	104
9	Seznam použitých zkratk	107
10	Přílohy	108

1 Úvod

Zemědělství je nedílnou součástí každého národního hospodářství. V minulosti bylo základním cílem zemědělství chov zvířat a pěstování rostlin, které vedly k výrobě potravin. Tyto potraviny poté spotřebovávalo obyvatelstvo. Tak jako ostatní odvětví, i toto odvětví prošlo razantním vývojem. V současné době zemědělství neplní jen tento základní úkol – produkovat potraviny, ale zároveň také pečuje o krajinu či udržuje rozvoj venkovských oblastí.

Jedná se o velmi specifickou oblast národního hospodářství, která se vyznačuje svou vysokou závislostí na přírodních podmínkách, sezónností práce či nízkou elasticitou trhu. Všechny tyto důležité skutečnosti v minulosti často způsobovaly nestabilitu v zemědělství. Z těchto a mnoha dalších důvodů bylo nutné vymyslet nástroj, který zajistí stabilitu zemědělství – a proto vznikla na evropském území Společná zemědělská politika.

Společná zemědělská politika je jedna z nejdůležitějších, ale také jedna nejkontroverznějších a nejnákladnějších politik Evropské unie. Hlavními cíli této politiky je zajistit stabilitu zemědělských subjektů, dostatek potravin na trhu, rozvoj venkova či přijatelné ceny pro spotřebitele, zejména pomocí dotačních titulů. Během své více než padesátileté historie prošla řadou změn a reforem, které více či méně vedly ke stabilizaci zemědělského sektoru v Evropské unii. Palčivým a stále nevyřešeným problémem Společné zemědělské politiky je její finanční náročnost. V současné době stále více než jedna třetina celého rozpočtu Evropské unie jde pouze na Společnou zemědělskou politiku.

V České republice se Společná zemědělská politika začala uplatňovat v roce 2004 jako důsledek vstupu do Evropské unie. V současné době je české zemědělství výlučně řízeno na základě této Společné zemědělské politiky a drtivá většina peněz v českém zemědělství pochází ze zdrojů Evropské unie.

Budoucnost Společné zemědělské politiky je v současné době značně nejistá. Tato nejistota je způsobena kombinací mnoha faktorů, mezi které například patří stále se zvyšující potravinové nároky, rozličné požadavky mnoha členských zemí, vysoká finanční náročnost či nepříznivá změna klimatu. Pro budoucí úspěch Společné zemědělské politiky je nutné, aby výše vyjmenované problémy byly úspěšně vyřešeny.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem této práce je posoudit vliv Společné zemědělské politiky EU na hospodaření Zemědělské obchodní společnosti Šestajovice-Jirny, a.s. V první části praktické práce je analyzován vliv Společné zemědělské politiky EU mezi lety 2013–2004 a ve druhé části práce je analyzována nová zemědělská politika pro roky 2015–2020 a prognózován dopad na zkoumaný subjekt.

2.2 Metodika práce

Tato diplomová práce je rozdělena na dvě základní části, a to na vypracování přehledu řešené problematiky a praktickou část.

Při vypracování přehledu řešené problematiky jsou využita sekundární data, která jsou čerpána jak z knižních, tak i internetových zdrojů. Tyto zdroje jsou jak v českém, tak i cizím jazyce. V rámci těchto zdrojů je kladen důraz hlavně na internetové zdroje, které mají výhodu v rychlé aktualizaci informací. V samotné práci jsou nejdříve rozebrány cíle, zásady a nástroje Společné zemědělské politiky, aby bylo správně pochopeno, na jakých principech Společná zemědělská politika funguje. Poté je rozebrána historie a vývoj, protože Společná zemědělská politika prošla za její existenci mnoha reformami a úpravami, které se dotýkaly téměř každého zemědělského subjektu. V další části práce je charakterizováno financování a základní pilíře Společné zemědělské politiky. V poslední části řešené problematiky je charakterizován evropský a český agrární sektor a jsou zdůrazněny hlavní rozdíly mezi nimi.

V rámci praktické části je nejdříve analyzován vliv Společné zemědělské politiky na Zemědělskou obchodní společnost Šestajovice-Jirny, a.s. mezi lety 2004–2013. Nejdříve jsou analyzovány důležité vybrané dotační tituly, vztah k provoznímu výsledku hospodaření a vliv zásadních reforem na zkoumaný subjekt. Poté je provedena analýza pomocí poměrových ukazatelů finanční analýzy rentability, aktivity, zadluženosti a likvidity. Základní data jsou čerpána z rozvah, výkazu zisku a ztráty, Státního zemědělského intervenčního fondu a interních dat Zemědělské obchodní společnosti

Šestajovice-Jirny, a.s. Pro získání relevantních informací z těchto analýz jsou tyto data komparována s daty společnosti AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s. Tato společnost byla vybrána z důvodu společné historie a podobné podnikatelské činnosti. V poslední části práce je prognózován dopad nové Společné zemědělské politiky 2015–2020 na zkoumaný subjekt pomocí analýzy dostupných interních dat Zemědělské obchodní společnosti Šestajovice-Jirny, a.s.

V závěrečné části práce je provedena syntéza analyzovaných dat, které vplynuly z praktické části této diplomové práce.

3 Přehled řešené problematiky

3.1 Úvod do problematiky Společné zemědělské politiky

Společná zemědělská politika (dále jen SZP) je již po desetiletí nejdiskutovanější a nejvíce proměnlivou politikou Evropské unie (dále jen EU). Historie SZP sahá až do roku 1957, kdy se začaly objevovat první návrhy o podobě SZP (BusinessInfo, 2009a).

SZP nepodporuje pouze oblasti zemědělství, které slouží k produkci potravin, ale úzce souvisí i s venkovem, lidmi a zvířaty, kteří na něm žijí. Všechny zemědělské podniky jsou důležité pro údržbu krajiny a jsou také tzv. „ochránci venkovského způsobu života“. Bez těchto zemědělských podniků by nejen krajina, ale i lidé žijící na venkově, byli negativně zasaženi (Evropská komise, 2014).

V současné době je tvůrcem SZP pro Českou republiku EU. Toto Společenství je hospodářské a politické uskupení 28 států na území evropského kontinentu a tvoří drtivou většinu tohoto kontinentu. Základy tohoto Společenství byly položeny již několik málo let po skončení druhé světové války. Hlavním předpokladem pro založení tohoto společenství bylo, že státy, které spolu obchodují a jsou spolu ekonomicky svázané, budou mít menší potřebu vyvolávat ozbrojené konflikty, než kdyby tomu tak nebylo (Euroskop, © 2005-14c).

Historie tohoto Společenství se datuje až do roku 1951, kdy byla podepsána Pařížská smlouva o založení Evropského sdružení uhlí a oceli. Zakládajícími zeměmi byly Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko a Spolková republika Německo. V roce 1957 vznikly další dvě sdružení - Evropské hospodářské společenství (EHS) a Evropské společenství atomové energie (EUROATOM). V roce 1967 došlo ke spojení všech tří sdružení do jednoho a vzniklo Evropské společenství. Toto Společenství existovalo až do roku 1993, kdy na základě Maastrichtské smlouvy vznikla EU (Euroskop, © 2005-14c).

Orgány, které se podílejí na vytváření SZP dle Bečvářové (2001), jsou:

- Evropská rada – nejvyšší orgán, který ustanovuje hlavní směr SZP,

- Rada Evropské unie – rozhodovací orgán, složen z ministrů jednotlivých členských zemí, tato rada řeší například financování SZP nebo výši intervenčních cen,
- Evropská komise – má přímou odpovědnost za vedení SZP, dohlíží na regulaci trhu,
- Evropský parlament – v rámci SZP má historicky pouze poradní hlas.

Neméně důležitými orgány jsou dále Evropský soudní dvůr, Evropská centrální banka a Evropský účetní dvůr, které mají funkci kontrolní (Bečvářová, 2001).

Do budoucna je zcela jisté, že SZP čeká mnoho problémů a výzev, kterým se bude muset postavit. Již dnes se předpokládá, že do roku 2050 bude nutno minimálně zdvojnásobit produkci potravin z důvodu neustále rostoucí populace a tím i rostoucí poptávce po nich. Dále je také nutné počítat se změnou klimatu a s tím souvisejícím zhoršením podmínek pro zemědělství. Na SZP je také vynakládáno obrovské množství finančních prostředků – zhruba okolo 40 % celého rozpočtu EU. I z tohoto důvodu je SZP často kritizována. Proto již dnes je téměř jisté, že SZP bude i nadále klíčovou politikou EU, která bude hrát velice důležitou roli (Evropská komise, 2014).

3.2 Cíle, zásady a nástroje SZP

Oblast zemědělství jako taková je velice složitá a má mnoho specifických vlastností. Na rozdíl od průmyslové výroby nelze stanovit přesný objem produkce z důvodu závislosti na přírodních podmínkách (záplavy, období sucha atd.). Z hlediska ekonomického patří zemědělství do primárního sektoru národního hospodářství, které se vyznačuje nízkou elasticitou poptávky. Nejen z těchto důvodů musely být stanoveny určité cíle, zásady a nástroje SZP, aby tento trh byl schopný pracovat bez výraznějších výpadků (Fojtíková, 2008).

3.2.1 Cíle SZP

Mezi hlavní cíle, které definovala již tzv. Římská smlouva a které i přes mnohé reformy platí dodnes, patří zajistit:

- zvýšení produktivity práce,
- odpovídající životní úroveň zemědělcům,

- stabilní trhy,
- přiměřené ceny a dostatečnou nabídku potravin (Evropský parlament, 2014).

Tyto cíle jsou zároveň cíle sociální, hospodářské a mají zajistit práva a povinnosti jak výrobců, tak i spotřebitelů. Mezi další cíle patří ochrana životního prostředí a podpora udržitelného rozvoje, zachování důstojných životních podmínek pro zvířata či ochrana veřejného zdraví. Jelikož se jedná o cíle velmi rozmanité, které se společně někdy dosahují velice obtížně, mají zákonodárci EU právo na určité „potlačení“ méně důležitých cílů proto, aby se podařilo splnit cíle významné a důležité (Evropský parlament, 2014).

3.2.2 Zásady SZP

K plnění cílů slouží zásady SZP, které byly definovány již v Římské smlouvě a platí v mírných modifikacích dodnes. Mezi nejdůležitější zásady patří:

Zásada společného trhu – tato zásada funguje na principu volného pohybu zemědělských produktů mezi členskými státy Společenství. Byly odstraněny cla, kvóty a byly zavedeny společné ceny produktů (Fojtíková, 2008).

Zásada preference společného trhu – zemědělské produkty vyrobené na území Společenství měly přednost před produkty z třetích zemí. Ochrana společného trhu před dovozy z třetích zemí byla zajišťována pomocí dovozního cla, které bylo stanoveno jako rozdíl mezi nižší cenou na světovém trhu a vyšší cenou na trhu Společenství. Naopak při vývozu zemědělských produktů byli vývozci podporováni vývozními dotacemi (Fojtíková, 2008).

Zásada finanční solidarity – domácím výrobcům byly vypláceny dotace, které byly určeny pro zvýšení zemědělské produktivity. Zdrojem pro tyto dotace byly příspěvky ze všech členských zemí společenství, které přispívaly do evropského rozpočtu (Fojtíková, 2008)

3.2.3 Nástroje SZP

Jelikož je zemědělský trh velice diferencován a segmentován, bylo nutné i nástroje, které vedou k regulaci zemědělského trhu, diferencovat a používat je tam, kde budou působit kladně. V SZP můžeme nástroje k regulaci rozdělit do několika základních kategorií (Fojtíková, 2008).

Společné tržní organizace (CMO – *Common Market Organization*)

Tyto organizace jsou nejvýznamnějším nástrojem SZP k řízení zemědělských trhů. Do roku 2007 existovalo 21 tržních organizací, které se rozdělovaly do 4 skupin a regulovaly na vnitřním trhu EU okolo 95 % zemědělské produkce (Fojtíková, 2008).

V roce 2007 došlo na základě reformy SZP ke sloučení 21 tržních organizací do jediné organizace, která je určena pro všechny zemědělské produkty (Evropský parlament, 03/2014b).

Dovozní cla

Viz kapitola 3.2.2. Zásady SZP.

Dotační nástroje

Pro zemědělce jsou určeny evropské dotační programy z rozpočtu EU. Mezi nejvýznamnější dotační nástroje patří Přímé platby, Program rozvoje venkova, Operační program rybníkářství, dotace v rámci Společné organizace trhu, Národní dotace a Podpůrný garanční a lesnický fond. V České republice vyplácí dotace Státní zemědělský intervenční fond (Ministerstvo zemědělství, © 2009-2013).

Cenové nástroje

Na rozdíl od cen na světovém trhu, kde jsou ceny zemědělských produktů na trhu utvářeny trhem, ceny na území Společenství jsou každoročně stanovovány Radou EU. Tato vytvořená cena musí být nastavena takovým způsobem, aby přinesla přiměřený zisk i tomu nejmenšímu výrobcí. Na území společenství jsou platné tři druhy cen.

Cílová cena – stanovuje jí Rada EU, která vychází z návrhu Komise. Cena vychází ze situace na jednotlivých trzích. Musí pokrýt náklady na výrobu a obsahovat běžnou míru zisku (Fojtíková, 2008).

Intervenční cena – nižší než cílová cena a představuje minimální cenu pro trh v EU. Tržní cena by neměla klesnout pod tuto cenu, protože intervenční cena je cenou garantovanou pro zemědělce. Stanovuje ji Rada s platností na jeden hospodářský rok s účinností na celém území EU. Pokud tržní cena klesne pod intervenční cenu, začnou tzv. intervenční místa vykupovat produkci za tuto cenu. Tento nástroj se zejména používá u obilovin (Česká spořitelna, 2004).

Prahová cena – jako jediná se netýká zemědělských produktů vyrobených na území společenství. Jedná se o minimální cenu, za kterou lze dovézt zemědělské produkty na území států společenství (Fojtíková, 2008).

Kvótní systém

Kvótu můžeme definovat jako maximální množství vyrobené produkce. Pokud výrobce překročil svou kvótu, často následovala za toto porušení pokuta. Zřejmě nejznámější oblastí, kde se uplatňují kvóty, je trh s mlékem. Avšak i na tomto trhu dojde ke zrušení kvót, a to v roce 2015 (Česká spořitelna, 2004).

Předchozí dělení je pouze jedno z možných, existuje i řada dalších, dle kterých lze nástroje SZP dělit, například:

- nástroje pro zvýšení nabídky na trhu – snížení daňové zátěže, podpora investic atd.,
- nástroje pro omezení nabídky na trhu – hygienické normy, dovozní licence atd.,
- nástroje pro zvýšení poptávky na trhu – dodatečné garance, exportní úvěry atd.,
- nástroje pro snížení poptávky na trhu – dovozní embargo, zdanění spotřeby atd. (Česká zemědělská univerzita v Praze, © 2013).

3.3 Historie, vývoj a reformy SZP

V době před vznikem SZP lze hovořit o zemědělství jako o velmi liberálním trhu, kde obchodní styk probíhal bez jakýchkoliv omezení. Bez státních zásahů tento trh fungoval zhruba až do 70. let 19. století. Hlavním důvodem prvních státních zásahů do zemědělství byl rozvoj lodní dopravy, který zapříčinil dovoz levných komodit ze zaoceánských zemí (USA, Kanada). Z tohoto důvodu se evropské zemědělství dostalo do hluboké krize, ze které se snažilo dostat státními zásahy do tohoto trhu – bylo zavedeno clo na dovoz zemědělských výrobků, což je jeden z typických zásahů státu na trhu (Bečvářová, 2001).

Dle Bečvářové (2001) vznik jakési první agrární politiky lze zařadit do období 30. let minulého století, kdy byly obecně formulovány nástroje zemědělské politiky. Lze je rozdělit do tří skupin:

- celní tarify a poplatky,
- mimocelní nástroje – například dovozové kvóty na určité zemědělské komodity,
- regulační nástroje vytvořeny jednotlivými zeměmi – například dotace cen pšenice formou rozdílových příplatků (Velká Británie).

Avšak nejvýznamnějším krokem, který se týká zemědělské politiky, bylo založení Evropského hospodářského společenství, které dokumentovala tzv. Římská smlouva, která mimo jiné definovala první základy a principy SZP (BusinessInfo, 2009b).

3.3.1 Římská smlouva

Tato smlouva byla vytvořena v roce 1957 a mimo jiné definovala první základy SZP, které v nezměněné podobě byly uplatňovány až do konce 80. let (BusinessInfo, 2009b).

Hlavním autorem textu této smlouvy byl Jean Monnet, který vedl uskupení 6 nejvýznamnějších evropských států – Německo, Francie, Itálie, Nizozemsko, Belgie a Lucembursko. Hlavním cílem této smlouvy bylo určitým způsobem sloučit těchto 6 významných ekonomik do jednoho hospodářského celku, v kterém by každá z jednotlivých zemí mohla uplatňovat komparativní výhody (Baldwin, 2006).

Podoba SZP byla velmi palčivým problémem, který toto uskupení řešilo velice dlouho. Již při stanovování základních cílů (viz. kapitola 3.2.1.) se objevilo několik problémů, které nešly vyřešit zároveň. Například SZP měla za cíl zajistit zemědělcům určitou životní úroveň pomocí vyšších cen zemědělských produktů, což se však vylučovalo s cílem nabídnout spotřebitelům produkty za co nejnižší ceny. I z těchto důvodů byla konečná verze SZP připravena až v roce 1962. V rámci této dohody byl zaručen volný pohyb zemědělských komodit na trhu. Dále byly vytvořeny Společné organizace trhu pro každou skupinu zemědělských produktů, které byly založeny na principu garantovaných cen. Pokud by došlo ke zhroucení trhu, intervenční sklady měly povinnost vykoupit zemědělské

produkty za intervenční ceny, což pro zemědělce představovalo lákavé podmínky (BusinessInfo, 2009b).

Všechny tyto důvody měly za následek obrovské zvýšení produktivity práce a úspěšnou modernizaci zemědělství i přesto, že podíl na HDP razantně klesl a zemědělský sektor opustily milióny lidí. Vysoce se zvýšily výnosy v rostlinné výrobě a zlepšila se užitkovost zvířat. EU se stala druhým největším vývozcem zemědělských produktů na světě. Všechno toto mělo jediný dopad – nabídka vysoce začala převyšovat poptávku (BusinessInfo, 2009).

Proto již v roce 1968 byl proveden první pokus o reformu SZP v podobě tzv. Mansholtova plánu (pojmenován dle Sicca Mansholta, viceprezidenta Evropské komise na konci 60. let minulého století). Tento plán zahrnoval snížení pracujících v zemědělském sektoru a zvýšení efektivity v něm. Avšak z důvodu odporu farmářů spíše zůstalo pouze u pokusu. Dalším významným rokem byl rok 1972, kdy se SZP snažila zavést strukturální změny, které by vyrovnaly nerovnováhu na trhu. Tyto opatření se však neujaly a zemědělský trh byl dále plný přebytků, pro které nebyl odbyt (Fojtíková, 2008).

Dalším pokusem o reformu byl rok 1985, kdy Evropská komise vydala „Zelenou knihu“, která obsahovala „Perspektivy pro Společnou zemědělskou politiku“. Ani tato reforma, jejíž hlavním cílem bylo snižovat přebytky na trhu, neuspěla (Fojtíková, 2008).

Neméně významným problémem SZP se jevila její finanční náročnost. SZP byla financována Evropským fondem zemědělské garance a orientace (EAGGF), který byl založen v roce 1962. V roce 1980 přes 70 % všech výdajů z rozpočtu šlo jen na SZP. Nejkritičtější situace byla na trhu s mlékem, kde bylo nutností zavést tzv. mléčné kvóty. Tyto kvóty se týkaly samotných výrobců mléka a při překročení těchto kvót musel výrobce zaplatit vysokou pokutu. Již v té době bylo jasné, že SZP musí projít další reformou (BusinessInfo, 2009b).

3.3.2 McSharryho reforma

První průlomové změny v oblasti SZP zavedla až tzv. McSharryho reforma z roku 1992. Tato reforma se přímo týkala zhruba 75 % zemědělské produkce, a ačkoliv se stále držela původních zásad a cílů definovaných v Římské smlouvě, byla úspěšná. Reforma byla

pojmenována po Rayi McSharrym, který byl od roku 1991 ve funkci Evropského komisaře pro zemědělství (Fojtíková, 2008).

Hlavním cílem této reformy bylo zvýšit konkurenceschopnost evropského zemědělství, snížit přebytky zemědělských produktů a snížit finanční náročnost SZP. Důležitou změnou bylo snížení stanovených intervenčních cen u hlavních komodit, které byly sníženy takto:

- obilí – snížení o 29 %,
- hovězí maso – snížení o 15 %,
- mléčné výrobky – snížení o 10 % (Česká zemědělská univerzita v Praze, © 2013).

Toto snížení intervenčních cen, které se dotklo jednotlivých výrobců v zemědělství, bylo nahrazeno tzv. kompenzačními platbami. Tyto platby nahradily chybějící příjmy. Původní návrh počítal s kompenzačními platbami pouze pro malé výrobce, avšak na nátlak Francie, Velké Británie a jiných zemí byly tyto kompenzační platby vypláceny všem zemědělským podnikům (Česká zemědělská univerzita v Praze, © 2013).

Další výhodou kompenzačních plateb bylo mimo jiné i to, že nespádaly pod slib, který EU dala na jednání GATT v oblasti snižování podpor pro zemědělské producenty (BusinessInfo, 2009c).

Tato reforma dále přinesla:

- program rozvoje venkova LEADER I,
- příplatek na zalesňování,
- předčasný odchod zemědělské pracovní síly do důchodu,
- důraz na ochranu životního prostředí,
- významné kontrolní mechanismy (Bečvářová, 2001).

Díky všem těmto dílčím změnám lze považovat McSharryho reformu za úspěšnou. Došlo ke zvýšení konkurenceschopnosti evropského zemědělství, výrazně se snížily zásoby v intervenčních skladech a také byly splněny závazky, které Společenství slíbilo splnit na jednáních GATT. Úspěch této reformy taky spočíval v příznivých podmínkách na trhu

se zemědělskými plodinami (zvláště obilí), které umožňovaly vyvážet na světový trh. Jedinou oblastí, s kterou si tato reforma neporadila, byla oblast finanční náročnosti. Náklady na SZP byly stále vysoké (BusinessInfo, 2009c).

3.3.3 Agenda 2000

V roce 1994 byly náklady na SZP okolo 40 mld. €. I proto představila Komise v roce 1997 dokument „Agenda 2000 – za silnější a širší Evropu“. Tento dokument obsahoval 5 důležitých oblastí, ve kterých jsou nutné reformy. Jednou z těchto pěti oblastí bylo i zemědělství a s ním související SZP (Ministerstvo zemědělství, © 2009-2013a).

Novým problémem 90. let byla nemoc šílených krav (BSE), která si vyžádala neplánované náklady ve výši několika miliard EUR. Tato nemoc způsobila na trhu vysoký propad poptávky po hovězím mase. I když byla přijata razantní opatření, která by měla zabránit šíření této nemoci, nebo alespoň minimalizovat její dopady, poptávka neustále klesala a na trhu byla obrovská nadprodukce hovězího masa. Z tohoto důvodu se v roce 2000 EU rozhodla vykoupit zdravý dobytek, který byl určen k likvidaci, což zvýšilo náklady na zemědělství o necelých 6 %. V roce 2001 dosáhly náklady na SZP 43 mld. €. Neméně důležité problémy se objevovaly například v Belgii, kde bylo zjištěno, že kuřata obsahovala jedovaté dioxiny, či v Rakousku, kde místní farmáři krmili vepře nepovolenými hormony. Důvěra v evropské zemědělství byla v té době značně podkopána (BusinessInfo, 2009c).

V obecné rovině Agenda 2000 reagovala na tři důležité podněty. Prvním podnětem byla stále nedostatečná liberalizace agrárních trhů. Dále se tato reforma snažila připravit na rozšiřování EU a s ním související růst nákladů na aplikaci SZP. Poslední problém, který se tato reforma snažila vyřešit, bylo stupňující se napětí mezi členskými státy EU o výši příspěvků do rozpočtu EU (Česká zemědělská univerzita, © 2013).

Definitivní podobu reforma získala v roce 1999, kdy byla přijata při zasedání Evropské rady na německém území (Fojtíková, 2008). Hlavním cílem této reformy bylo zvýšit konkurenceschopnost evropského zemědělství (snížení intervenční ceny, snížení vývozní dotace) a také zdůraznit důležitost zemědělství. Oblast zemědělství by neměla být chápána jako oblast, která slouží k výrobě zemědělských produktů, ale také jako důležitá podpora

trvale udržitelného rozvoje společnosti v okrajových (venkovských) oblastech (Bečvářová, 2001).

Tato reforma obsahovala:

- přesun od ekonomických k neekonomickým aspektům zemědělství (kvalita a nezávadnost potravin, rozvoj venkova atd.),
- další snížení cenových podpor u obilovin, hovězího masa a od roku 2005 také u mléka,
- podporu zemědělců, kteří se účastní mezinárodního obchodu na světovém trhu,
- ekologické cíle SZP,
- rozvoj venkova s cílem zachování evropského kulturního dědictví (Fojtíková, 2008),
- zavedení tzv. „národních obálek“. Tyto „obálky“ umožňovaly stanovení limitů u určitých komodit dle samotných členských států (Česká zemědělská univerzita, © 2013).

3.3.4 Reforma z roku 2003

Tato reforma se úzce souvisela s předcházející reformou (Agenda 2000), jelikož se jednalo o jakousi „revizi“ předcházející reformy. Kromě vyhodnocení však přinesla další reformy, které měly SZP opět zefektivnit. Mezi základní cíle patřilo:

- lépe se napojit na světové trhy,
- připravit se na vstup nových členů (včetně České republiky) do EU,
- zaměřit se na ochranu životního prostředí a kvalitu zemědělských výrobků,
- více spolupracovat se státy z tzv. třetích zemí (Evropský parlament, 2014a)

Reforma zahrnovala mnoho opatření, které nabyly platnosti v roce 2005. Členské státy však mohla tato opatření ještě o 2 roky odložit (Fojtíková, 2008).

Pokud jde o konkrétní opatření, lze sem zařadit:

Zavedení jednotné platby za farmu (*Single Payment Scheme – SPS*) – výhodou této platby je nižší administrativní zátěž, protože místo několika plateb zavádí pouze jednu celkovou platbu. Platba byla vypočtena na základě referenčního období 2000–2002 a týká se plateb za obiloviny, len, konopí, olejninu či luskoviny (Fojtíková, 2008).

System SAPS (*Single Area Payment Scheme*) – všechny nové členské země EU mohou místo SPS využívat jednodušší systém SAPS. Tento systém je založen na platbě za plochu, kdy výše platby je vypočtena pro každý stát na základě zemědělské produkce (Fojtíková, 2008).

Finanční disciplína – v případě překročení stanovených limitů či stropů mohla EU snížit výdaje na přímé platby (Česká zemědělská univerzita, © 2013).

Zvýšení finančních prostředků na rozvoj venkova – od roku 2005 začalo docházet k přesunování části plateb na rozvoj venkova. Z této podmínky byly vyňaty malé farmy a zatíženy byly hlavně velké farmy. Cílem této úpravy bylo snížit nerovnováhu finanční výdajů, protože v té době okolo 80 % finančních výdajů putovalo na 20 % zemědělských subjektů (Fojtíková, 2008).

Pro získání přímých plateb bylo nutné splnění legislativních předpisů a norem, které se týkaly oblasti životního prostředí, veřejného zdraví či kvality zemědělských produktů (Evropský parlament, 2014a).

3.3.5 Reforma z roku 2008

Další důležitým rokem v rámci SZP byl rok 2008, kdy opět došlo ke zhodnocení předchozích opatření, hlavně se zaměřením na opatření z roku 2003. Nejednalo se o reformu v pravém slova smyslu, ale spíše o určité rozšíření opatření z roku 2003. Je důležité připomenout, že reforma z roku 2003 obsahovala mnoho kompromisů, se kterými některé země EU nesouhlasily (Česká zemědělská univerzita v Praze, © 2013).

Mezi hlavní cíle reformy z roku 2008 patřilo:

- zrušení většiny podpor v návaznosti na množství produkce (mimo koz a ovcí),

- přesun finančních prostředků na rozvoj venkova,
- liberalizace trhu (Evropský parlament, 2014a).

Snížení přímých plateb zemědělským subjektům

Všechny podniky, které dostávaly finanční podporu od EU v podobě přímých plateb v minimální hodnotě 5 000 €, dostanou o jednu desetinu plateb méně. Pokud zemědělský podnik dostával více než 300 000 €, došlo k dalšímu krácení přímých plateb a to konkrétně o 4 %. Všechny prostředky, které byly získány z těchto přímých plateb, byly přiděleny na rozvoj venkova (Nejvyšší kontrolní úřad, 2009).

Rušení mléčných kvót

Platnost mléčných kvót je v současné době stanovena pouze do roku 2015, poté dojde k jejich úplnému zrušení. Pro snadnější přechod budou mléčné kvóty zvyšovány mezi roky 2009 až 2013 vždy o 1 % (Česká zemědělská univerzita v Praze, © 2013).

Navýšení finančních prostředků

Pro nové členské země je určeno z rozpočtu EU navíc dalších 90 mil. € do roku 2012. Konkrétně pro Českou republiku bylo vyhrazeno okolo 9 mil. € (Nejvyšší kontrolní úřad, 2009).

Vyšší úroveň podpory zemědělcům

Tato podpora byla určena pro zemědělce, kteří působí v odvětvích se zvláštními problémy nebo pro ty, kteří podnikají ve znevýhodněných oblastech (Česká zemědělská univerzita v Praze, © 2013).

Zjednodušený režim plateb

Platnost toho speciálního režimu plateb byla prodloužena až do roku 2013 (Nejvyšší kontrolní úřad, 2009).

Podpora pro mladé zemědělce a zrušení požadavku nechávat půdu ladem

Podpora těmto zemědělcům se zvýšila z 55 000 € na 70 000 €. Došlo také k úplnému zrušení požadavku, který nařizoval zemědělcům nechávat 10 % orné půdy ladem (Česká zemědělská univerzita, © 2013)

Změny intervenčních cen

U ječmene a čiroku byla intervenční cena nulová, u vepřového masa byla dokonce zrušena. U dalších zemědělských produktů (pšenice, odstředěné mléko, máslo) byla stanovena hranice v tunách, do které bylo možné tyto produkty vykupovat za intervenční ceny (Česká zemědělská univerzita v Praze, © 2013)

Všechny tyto změny a množství dalších drobných změn mají vést k vyšší produktivitě zemědělství, liberalizaci trhu a mají být provedeny do roku 2015 (Nejvyšší kontrolní úřad, 2009).

3.3.6 Reforma vztahující se na období 2015–2020

Hlavním cílem tohoto výhledového období je zachování konkurenceschopnosti na světových trzích, chránit životní prostředí, zajistit zemědělcům odpovídající životní úroveň a poskytnout záruky na bezpečné a pravidelné dodávky potravin. Velice významným cílem je také zachovat trvale udržitelný rozvoj v kooperaci s hospodařením přírodních zdrojů. Neméně významným cílem jsou také zásahy v oblasti klimatu, které mají zajistit přiměřený rozvoj evropského kontinentu (EU Evropa, 2011).

EU chce i do budoucna udržet dvou pilířovou strukturu¹ SZP (I. pilíř – přímé platby, II. pilíř – rozvoj venkova). I. pilíř by měl být více zaměřen na spravedlivé rozdělování peněz a ekologičnost a II. pilíř na konkurenceschopnost a inovaci. Co se týče finančních prostředků, na I. pilíř je vyčleněno okolo 281 mld. € a na II. pilíř okolo 90 mld. €. Mimo tyto částky by mělo být vyhrazeno okolo 15 mld. € do ostatních odvětví, jako je například odvětví výzkumu a inovací či rezervy na případné krize v zemědělství (EU Evropa, 2011).

Tato reforma je výsledkem téměř tříletého snažení členských států a Evropského parlamentu. Měla vstoupit v účinnost již v roce 2014, ale faktickým začátkem této reformy

¹ Tato dvou pilířová struktura bude detailněji vysvětlena v kapitole „Základní pilíře SZP“.

bude až rok 2015. Je to z důvodu dlouhých kol jednání, a jelikož zavedení nové SZP trvá zhruba půl roku, byl dohodnut tento odklad. V roce 2014 tedy budou stále platit stará pravidla. Pokud jde o dopad této reformy na české zemědělce, obecně můžeme říci, že tato reforma jim spíše pomůže, ačkoliv to tak při prvních návrzích SZP nevypadalo (Zemědělský svaz ČR, 2014).

Pokud jde o právní předpisy, které se k této reformě SZP vztahují, patří sem nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 1307/2013, který se týká přímých plateb. Program rozvoje venkova se řídí nařízením Evropského parlamentu a Rady EU č. 1305/2013. K těmto dvěma základním pilířům SZP se dále vztahuje nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 1306/2013. Všechna tato nařízení byla schválena v prosinci 2013 po dvouletém jednání mezi Evropskou komisí, Evropským parlamentem a členskými státy EU. Předtím než byla všechna tato nařízení schválena, byla nutná dohoda mezi Radou ministrů pro zemědělství a rybnářství, která se uskutečnila v červnu 2013. Jakmile se všechny tyto subjekty dohodly, došlo ke schválení reformy SZP Výborem pro zemědělství a rozvoj venkova v listopadu 2013. Dalšími nařízeními vztahující se k nové SZP jsou nařízení č. 639/2014 a č. 641/2014 (Agrární portál, 2014).

Tato reforma v konkrétních bodech obsahovala:

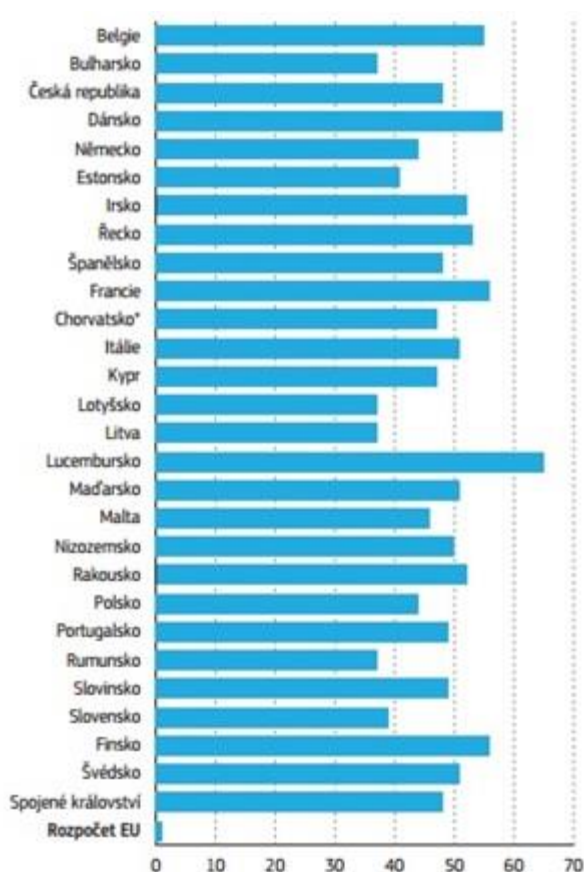
- větší rozhodovací pravomoc pro členské státy,
- snížení dotací velkým farmám,
- konec mléčných, cukerných a vinných kvót (od roku 2015, 2017, 2030),
- podpora pouze tzv. aktivního zemědělce,
- ekologizaci opatření,
- zákaz dvojitého financování,
- navýšení plateb mladým zemědělcům (evropský parlament, 2013b).

Milníkem této reformy je také to, že poprvé v historii reforem SZP rozhodovali o podobě této reformy společně ministři a poslanci přímo volení do Evropského parlamentu (Evropský parlament, 2013b)

3.4 Rozpočet EU

Základním zdrojem příjmů pro SZP je rozpočet EU. Rozpočet EU se zaměřuje na financování těch oblastí, které mají pro rozvoj EU důležitý význam. Okolo 94 % celého rozpočtu EU je věnováno na projekty v 28² členských zemí a 6 % rozpočtu je určeno na výdaje, které jsou spojené s chodem EU (Evropská unie, 2014a).

Obrázek 1: Veřejné výdaje 2012 % HND

Zdroj: EVROPSKÁ UNIE: *Efektivní vynakládání prostředků* [online]. 2014a [cit. 2014-10-06]. Dostupné z: http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/cs/budget_cs.pdf

* Chorvatsko je členem EU od 1. 7. 2013.

Rozpočet EU můžeme svým charakterem považovat za rozpočet investiční. Shromažďuje finanční prostředky od jednotlivých členů EU a vytváří úspory z rozsahu. Poskytuje finanční prostředky na ta odvětví, ve kterých lze společným financováním dosáhnout vysoké efektivity, jako například v oblastech zemědělství, energetiky, dopravy

² Stav k 1. 7. 2013

či výzkumu. Naopak EU nikdy nepřispívá na výdaje na obranu, na sociální péči nebo na dluhové služby jednotlivých členských států (Evropská unie, 2014a).

Rozpočtovou kontrolu provádějí orgány EU a také jednotlivé členské státy. Nejdůležitější kontrolní činnost vykonává Evropský parlament a Účetní dvůr. Kromě těchto institucí se o rozpočtovou kázeň také stará Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF). Tento úřad je nezávislým subjektem, který kontroluje evropský rozpočet jak u orgánů EU, tak i u příslušných orgánů členských států (Evropský parlament, 2014c).

Rozpočet EU se řídí 9 hlavními zásadami – zásadou jednotnosti, správnosti, ročního rozpočtu, vyrovnanosti, zúčtovací jednotky, univerzálnosti, specifikace, řádného finančního řízení a průhlednosti (Evropská unie, 2014d).

O schvalovací proces se primárně stará Evropská komise, která návrh rozpočtu předkládá Evropskému parlamentu a Radě. Pokud se tyto dvě instituce neshodnou o podobě rozpočtu, je povolán tzv. dohodovací výbor, který má jako hlavní prioritu dohodnout rozpočet do 21 dnů. Pokud další návrh zamítne Rada, může Evropský parlament přijmout tento rozpočet bez jejího souhlasu. V případě zamítnutí rozpočtu Parlamentem musí Evropská komise vypracovat nový návrh rozpočtu. Pokud není rozpočet přijat do konce roku, platí tzv. rozpočtové provizorium, kdy je na každý měsíc vydáváno 1/12 výdaje z rozpočtu z minulého roku do doby, než je schválen rozpočet nový (Evropská unie, 2014b).

3.4.1 Příjmy a výdaje EU

Mezi příjmy rozpočtu EU lze zařadit:

- cla, poplatky, dávky z cukru a izoglukózy – cca 12 %,
- vlastní zdroj z DPH – cca 11 %,
- vlastní zdroj z HND – cca 70 %,
- ostatní příjmy (daně zaměstnanců EU, poplatky) – 7 %
- opravné mechanismy (Evropský parlament, 2014d).

Do výdajů rozpočtu EU lze zařadit:

- výdaje na plnění základních zásad rozpočtu EU,
- provozní výdaje, správní výdaje, rozpočty jednotlivých činností,
- víceletý finanční rámec (minimálně na 5 let),
- výpůjční a úvěrové operace (Evropský parlament, 2014d).

Dle Königa (2009) byly výdaje mezi lety 2007 až 2013 rozděleny do 6 hlavních rozpočtových kruhů.

„Udržitelný růst“

Tento kruh se člení na „Konkurenceschopnost pro hospodářský růst a zaměstnanost“ a „Soudržnost pro růst a zaměstnanost“. Pro tento kruh bylo vyčleněno okolo 384 mil. €.

„Ochrana přírodních zdrojů a hospodaření s nimi“

Zahrnuje finanční náklady spojené s financováním SZP, rozvojem venkova, rybolovnou politikou a ochranou životního prostředí. Na tento kruh bylo vyčleněno zhruba 369 mil. €.

„Občanství, svoboda, bezpečnost a právo“

Tento kruh lze členit na dva podokruhy – na podokruh „Svoboda, bezpečnost a právo“ a „Občanství“. Výdaje na tento kruh jsou stanoveny zhruba na 11 mil. €.

„Evropská unie jako globální partner“

Zahrnuje financování evropského sousedství, partnerství či rozvojové spolupráce a je na něj vyčleněno zhruba 49 mil. €.

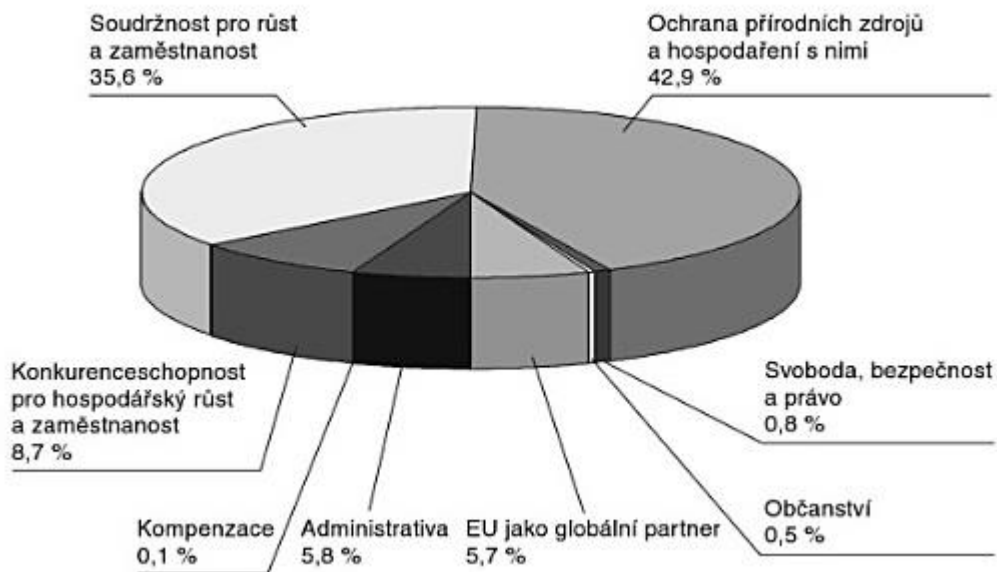
„Administrativa“

Výdaje související s provozem EU. Vyčleněno zhruba 50 mil. €.

„Kompenzace a vyrovnávací platby“

Tento okruh byl výlučně určen pro dvě nové země EU – a to pro Rumunsko a Bulharsko. Finanční prostředky byly uvolňovány hlavně z důvodu nutnosti přispívat do unijního rozpočtu a také pro zajištění ochrany vnějších hranic EU. Vyčleněno zhruba 800 tisíc €.

Obrázek 2: Výdaje rozpočtu EU v období 2007–2013 jako % z celkových závazků

Zdroj: KÖNIG, Petr. *Rozpočet a politiky Evropské unie: příležitost pro změnu* :2., aktualiz. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2009, xxxiv, 630 s. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-011-9.

Pro období 2014–2020 se počítá se zhruba podobnými výdaji rozpočtu, kdy rozdíly mezi jednotlivými oblastmi jsou v řádech několika jednotek procent. Největší změnou v období 2014–2020 je zrušení kompenzací pro Rumunsko a Bulharsko (Evropská unie, 2014a).

3.4.2 Financování SZP

Jak již bylo výše zmíněno, financování SZP je prováděno pomocí rozpočtu EU. K financování SZP byl v roce 1962 vytvořen speciální fond – Evropský zemědělský záruční a orientační fond (EAGGF). Financování pomocí tohoto fondu bylo prováděno až do roku 2006. Tímto fondem byla podporována zemědělská výroba či dostatečná životní úroveň zemědělců. Do budoucna také pomáhal k restrukturalizaci zemědělství v EU (Fojtíková, 2008).

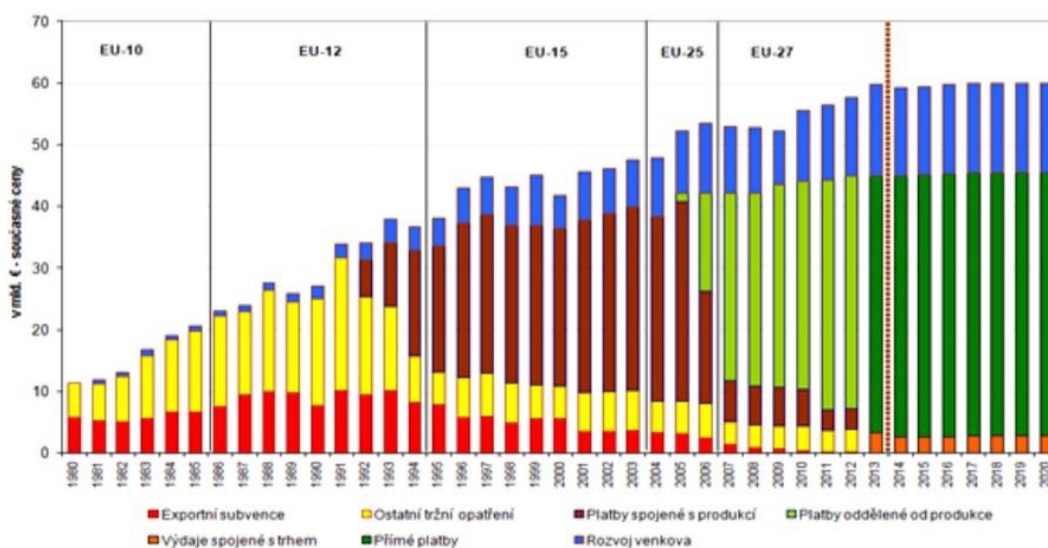
EAGGF se dělil do dvou hlavních sekcí – záruční a orientační sekce. Každá z těchto sekcí se řídila jinými pravidly:

- Záruční sekce – určena k provádění cenové a tržní politiky. Starala se o jevy spíše nepředvídatelné (vývoj poptávky, mezinárodní ceny atd.). Proto byla během roku upravována dle současných podmínek na trhu. Tato sekce řídila i intervence na trhu. Tvořila zhruba 90 % všech výdajů na SZP (Fojtíková, 2008).
- Orientační sekce – byla výhradně určena pro financování strukturální politiky a pro rozvoj venkova (Evropský parlament, 2014e).

V roce 1970 tvořily náklady na SZP téměř 96 % celkového rozpočtu Společenství. Jelikož takto vysoké náklady byly dlouhodobě neudržitelné, snažili se členové Společenství snižovat náklady na SZP. V roce 1980 tvořily výdaje na SZP zhruba 72,3 %. V roce 1990 byly výdaje na 58,5 % (Fojtíková, 2008).

V současné době se neustále projevuje trend snižování finančních nákladů na SZP. Pro období 2014–2020 se předpokládá, že výdaje na SZP dosáhnou zhruba 37 % – 39 % rozpočtu EU (Zemědělský svaz ČR, 2014).

Obrázek 3: Úroveň a struktura výdajů na SZP 1980–2020 (v mld.)

Zdroj: ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE: SZP po roce 2013 [online]. © 2013 [cit. 2014-08-27]. Dostupné z: <http://www.strediskoczuhk.cz/appzhk/doc/Sbornik%20SZPpo2013%20Becvarova.pdf>

Další důležitou změnou, kterou financování SZP prošlo, byl vznik dvou nových fondů SZP v roce 2007. Fojtíková (2008) je dělí na:

- Evropský zemědělský záruční fond (EAGF),
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAGRD).

Evropský zemědělský záruční fond (EAGF)

Tento fond je především určen pro financování přímých plateb zemědělců a na podporu zemědělských trhů (European Commission, 2014).

EAGF se dále například zabývá intervenčními, informačními a propagačními opatřeními či restrukturalizací cukrovarnického průmyslu (European Union, 2009)

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)

Tento fond je výhradně určen pro financování programů, které jsou určeny na rozvoj venkova (European Commission, 2014).

3.5 Základní pilíře SZP

Základní pilíře SZP se rozdělují na:

- I. pilíř – Přímé platby,
- II. pilíř – Program rozvoje venkova (Evropský parlament, 2014f).

3.5.1 I. pilíř – Přímé platby

Pro nové programovací období se v rámci přímých plateb objeví několik změn, které se budou týkat většiny zemědělských subjektů, které dostávají podporu z tohoto prvního pilíře. Mezi nejdůležitější změny patří například zavedení tzv. základní platby. Tato základní platba bude do budoucna nahrazovat tzv. SAPS (jednotná platba na plochu zemědělské půdy), kterou dostávali čeští farmáři doteď. Ačkoliv platba SAPS měla v novém programovacím období skončit, členské státy si vynutily prodloužení tohoto druhu přímých plateb až do roku 2020. Další výraznou změnou je zásadní provázanost I. a II. pilíře. Pro získání přímých plateb bude také nutno splnit podmínky tzv. aktivního

zemědělce nebo minimální úroveň částky, která bude zemědělcům vyplacena (Silvarium, 2014).

Dále také bude zavedena tzv. degresivita přímých plateb. Například pokud příjemce podpory dostane 150 000 € a více, bude jeho přímá platba v rámci režimu SAPS krácena o 5 %. V neposlední řadě je také velice důležité zavedení nové platby – tzv. *greening* neboli „ozelenění“. Tato platba by měla motivovat zemědělské subjekty k šetrnému zacházení k životnímu prostředí nad rámec již stanovených norem. Samozřejmostí je také pokračování podpory mladých zemědělců (APIC, 2014).

Pro léta 2014–2015 je pro Českou republiku přiděleno celkově zhruba 23 miliard Kč, které se týkají přímých plateb a zhruba 8 miliard Kč, které jsou určeny na Program rozvoje venkova. Mezi těmito pilíři lze přesouvat u některých členských států až 25 % roční „obálky“, které mají k dispozici jednotlivé členské státy (APIC, 2014).

V programovacím období 2007–2013 mohli čeští zemědělci v rámci Přímých plateb pomoci tzv. Jednotné žádosti žádat o podpory, které jsou níže uvedené.

Každý žadatel, který žádá o podporu v režimu Přímých plateb, musí splnit několik důležitých atributů pro získání plateb. Patří sem nutnost vykázat zemědělskou půdu v Systému užívání půdy pro zemědělské dotace (LPIS). Dále splnit podmínku minimální výměry 1 ha a dodržet podmíněnost plateb, kdy každý zemědělský podnik musí splnit několik kritérií, zejména v oblasti environmentální a ekologické (SZIF, 2014).

SAPS – jednotná platba na plochu zemědělské půdy

Tuto přímou platbu lze chápat jako zjednodušenou formu podpory pro zemědělské subjekty. Vychází z plochy způsobilé půdy, kterou mají zemědělské subjekty k dispozici. Hlavním cílem těchto plateb je podpořit příjmy zemědělců, zvýšit produktivitu zemědělství a zvýšit jejich životní úroveň (Evropský účetní dvůr, 2012).

Tyto zjednodušené podpory byly zavedeny hlavně z důvodu strukturální rozmanitosti nových členských států EU, kde na jedné straně byly obrovské zemědělské subjekty, a na straně druhé malé rodinné podniky (Evropský účetní dvůr, 2012).

Pro každý členský stát je určen objem peněz, který se stanoví tak, že se celý finanční rozpočet na přímé platby vydělí využívanou zemědělskou plochou členského státu EU.

Pro státy, které vstoupily do EU v roce 2004, se zemědělskou plochou rozumí ta plocha, která byla udržována v dobrém zemědělském stavu k 30. červnu 2003 (Evropský účetní dvůr, 2012).

Samotnou využívanou zemědělskou plochou se konkrétně rozumí orná půda, travní porost stálá pastvina, travní porost ostatní, vinice, chmelnice, ovocný sad intenzivní, ovocný sad ostatní, školka, zelinářská zahrada, rychle rostoucí dřeviny či jiná kultura oprávněná pro dotace (SZIF, 2014).

Konkrétní výše dotace se pro každý subjekt dle SZIF (2014) vypočte jako:

$$(1) \text{ Výše dotace} = \text{sazba za 1 ha} * \text{zemědělská plocha}$$

Dojnice – zvláštní podpora na krávy chované v systému s tržní produkcí mléka

Pro získání této platby musí zemědělský subjekt (PO, FO) v rámci Jednotné žádosti předložit:

- veškerou zemědělskou půdu,
- seznam dojnic chovaných žadatelem,
- doklad prokazující podíl příjmů nebo tržeb za prodané mléko (SZIF, 2014).

Také je stanoveno, co vše se zahrnuje do příjmů/tržeb zemědělské výroby. Patří sem například:

- rostlinná výroba (chmelařství, ovocnářství, vinohradnictví atd.),
- živočišná výroba (chov hospodářských a jiných zvířat atd.),
- produkce chovných a plemenných zvířat,
- výroba osiv a sadby, školkařských výpěstků a energetického materiálu rostlin,
- úprava, zpracování a prodejní vlastní produkce zemědělské výroby (SZIF. (2014).

Na druhé straně se do příjmů / tržeb nezahrnuje:

- provoz zařízení na zpracování biomasy za účelem výroby energie a paliv z obnovitelných zdrojů,
- dotace a náhrady škodní události,
- služby (SZIF (2014)).

Nárok na plnou přímou platbu získává ten subjekt, který prokáže, že podíl příjmů nebo tržeb za prodané mléko na celkových tržbách nebo příjmů je roven nebo vyšší než 30 % za předchozí kalendářní rok. Pokud tento podíl dosahuje 15 % až 30 %, má žadatel nárok pouze na poloviční plnění. Další nutností pro výplatu této přímé platby je počet minimálně 2 velkých dobytčích jednotek. 1 dobytčí jednotka představuje 500 kg živé hmotnosti jakéhokoliv druhu hospodářského zvířete (SZIF, 2014).

Oddělená platba za cukr

Tato platba byla zavedena v EU v roce 2006 jako náhrada těm zemědělským subjektům, kterých se týkalo snížení minimální ceny cukrové řepy, která je hlavní surovinou pro výrobu kvótovaného cukru (Ministerstvo zemědělství, © 2009–2013b).

Žadatelem o tuto platbu může být jak PO, tak i FO, která je vedena v LPIS a obhospodařuje půdu o výměře nejméně 1 ha. Podmínkou pro výplatu této platby je nutnost přiznání SAPS. Další nutnou podmínkou je uzavření smlouvy pro hospodářský rok 2006/2007 na dodávku cukrové řepy A a cukrové řepy B s výrobcem cukru, který má sídlo v ČR a byl v tom hospodářském roce vlastníkem tzv. individuální produkční kvóty cukru A a individuální produkční kvóty B. Pro přiznání této platby se po žadateli nepožaduje pěstování cukrové řepy a nelze uplatňovat jakékoli navýšení množství cukru k pozdějším smlouvám (SZIF, 2014).

Výpočet této platby se dle SZIF (2014) provede jako:

$$(2) \text{ Výše dotace} = \text{sazba za 1 t cukrové řepy} * \text{množství cukrové řepy}^3$$

³ Množství cukrové řepy je množství cukrové řepy A + B dle smlouvy s výrobcem cukru v ČR pro hospodářský rok 2005/2006.

Oddělená platba na rajčata

Žadatelem může být jen FO nebo PO, která obhospodařuje zemědělskou půdu o výměře nejméně 1 ha vedenou v LPIS. Podmínkou je nutnost přiznání SAPS a uzavření smlouvy na dodávku rajčat pro hospodářský rok 2006/2007 s producentem ovoce a zeleniny se sídlem v ČR. Žadatel opět nemá povinnost pěstovat rajčata (SZIF, 2014).

Celkový objem peněz pro tuto přímou platbu stanovuje EU, avšak způsob rozdělení finančních prostředků konečným subjektům je výhradně v rukou členského státu EU (Ministerstvo zemědělství, © 2009-2013c).

Dle SZIF (2014) se výpočet provede jako:

$$(3) \text{ Výše dotace} = \text{sazba za 1 t rajčat} * \text{individuální množství rajčat}^4$$

PVP – přechodné vnitrostátní podpory

Tyto podpory jsou nástupcem předchozích plateb, tzv. TOP-UP. Tyto platby umožňují všem novým státům v EU podpořit citlivé sektory zemědělství. Jsou financovány pouze z národního rozpočtu a slouží jako doplňkové platby pro přímé platby. Od roku 2014 se již v rámci těchto plateb s modulací nepočítá, což umožní vyplatit zemědělským subjektům řádově vyšší dotace (APIC, 2014b).

Dle SZIF (2014) bude poskytována tato podpora na:

- zemědělskou půdu vedenou v evidenci,
- chmel, který byl evidován k 31. březnu 2007,
- brambory pro výrobu škrobu dle smluv z roku 2011/2012,
- přežvýkavce evidované v evidenci k 31. březnu 2007,
- chov ovcí, popřípadě koz,
- chov krav bez tržní produkce mléka.

⁴ Individuální množství rajčat je množství rajčat dle uzavřené smlouvy.

LFA A NATURA 2000 – platby v méně příznivých oblastech

Hlavním cíle plateb LFA je stálé využívání zemědělské půdy, které povede k zachování venkova a podpoře zemědělství. V ČR nejvyšší podíl plateb směřuje na místa, ve kterých je největší množství aktivního obyvatelstva zaměstnáno v zemědělství. Mezi další cíle těchto plateb můžeme zařadit využívání zemědělské půdy, prevence proti jejímu opuštění, urbanizaci nebo zarůstání lesem (VÚZE, 2007).

Platby NATURA 2000 se naopak zaměřují na ochranu chráněných území, které spolu vytvářejí členské státy EU. Hlavním cílem je zachování přirozeného biologického procesu na těchto územích s co nejmenším počtem cizorodých vlivů. Tyto platby můžeme rozdělit na platby na Evropsky významné lokality a na platby na zvláště chráněném území (AOPK ČR, 2009).

Masná telata – zvláštní podpora na tele masného typu

Tato platba je určena výhradně na velké dobytčí jednotky, konkrétně na tzv. masná telata, tedy telata, která jsou chovaná v systému bez tržní produkce mléka (kráva nesmí mít v původu více jak 50 % krve plemen, které se chovají v systému tržní produkce mléka). Také matka telete musí být chovaná v systému bez tržní produkce mléka a býk musí být evidovaný v masných plemenech (SZIF, 2014).

Bahnice a kozy – zvláštní podpora na bahnice, popřípadě kozy pasené na travních porostech

Platba na bahnice a kozy je opět vyplácena na celkový počet velkých dobytčích jednotek stanovených podle počtu ovcí a koz dle ústřední evidence. Nutností je chov ovcí a koz na travních porostech od 15. května do 11. září příslušného kalendářního roku (SZIF, 2014).

Škrobové brambory – zvláštní podpora na brambory pro výrobu škrobu

Tato forma přímé platby je vyplácena žadateli na plochu zemědělské půdy, konkrétně na ornou půdu vedenou v evidenci LPIS. Je výhradně určena na pěstování brambor, které budou sloužit výhradně k výrobě bramborového škrobu (SZIF, 2014).

Chmel – zvláštní podpora na chmel

O tuto podporu může žádat žadatel, jehož půda je vedena v LPIS jako chmelnice a je na ní pěstována aromatická odrůda chmele (SZIF, 2014).

3.5.2 I. pilíř – režim nových Přímých plateb

Jak již bylo dříve zmíněno, SAPS plní v současné době pouze přechodnou funkci a ostatní přímé platby také projdou výraznou změnou. Ačkoliv bylo rozhodnuto, že platby SAPS budou pro některé členské státy (včetně České republiky) platné až do roku 2020, postupně je začne nahrazovat zcela nový režim plateb (APIC, 2014).

V budoucnu budou jednotné platby pro zemědělské subjekty nahrazeny systémem multifunkčních plateb. Je to z důvodu, že se mění celkový systém vyplácení přímých plateb. Dřívější systém se zaměřoval na všeobecnou podporu příjmů, které neměly konkrétní cíl. V novém systému bude již každá platba spojena s konkrétním cílem nebo funkcí. Tyto multifunkční platby se dělí do několika druhů plateb (Evropský parlament, 2014g).

Režim základní platby

Tato základní platba opět souvisí s počtem ha zemědělských subjektů, které budou žádat o podporu. Podléhá harmonizaci na úrovni hospodářské, administrativní, celostátní, regionální a na úrovni sblížování jednotlivých členských států (Evropský parlament, 2014g).

Režim pro mladé zemědělce

Základní platba pro mladé zemědělce do 40 let věku by měla být navýšena po dobu prvních pěti let od založení o 25 %. Tato platba bude pro členské státy povinná a úzce souvisí se stávající podporou v rámci Programu rozvoje venkova 2015–2020 (Evropský parlament, 2014g).

Ekologická složka

Velký důraz bude kladen na ekologické zemědělství, na které se nová SZP důkladně zaměřuje. Při splnění určitých podmínek, které se týkají klimatických a životních

podmínek, budou mít korporace nárok na další navýšení základní platby. V rámci této složky se jedná o tři základní opatření – diverzifikaci plodin, zachování trvalých porostů a zachování plochy udržované v ekologickém zájmu (Evropský parlament, 2014g).

Redistributivní platba

Posílení podpory zemědělským subjektům (Evropský parlament, 2014g).

Vázané platby

Tyto vázané platby mají umět zohlednit specifika určitých odvětví v členských zemích. Vázaná platba bude svázána s konkrétním produktem (Evropský parlament, 2014g). Pro tyto platby je z národní obálky ČR určeno okolo 3,46 mld. Kč pro období 2015–2020. V tomto období dochází ke zvýšení počtu komodit a také ke zvýšení objemů finančních prostředků. Tyto prostředky budou mířeny hlavně na výrobu škrobu, chmelu či ovoce. Pro získání této platby bude opět nutno splnit několik tzv. minimálních podmínek, jako je například určitá úroveň produkce či výměra minimálně 1 ha zemědělské půdy (Ministerstvo zemědělství, 2014f).

Platby na oblastech s přírodními omezeními / znevýhodněné platby

Tyto nepovinné platby mají pomoci regionům, které jsou určitým způsobem omezeny. Je zde opět velká provázanost s Programem rozvoje venkova (Evropský parlament, 2014g).

Zjednodušený systém plateb pro malé zemědělce

Tento systém je určen pro zemědělce, jejichž podpora nepřesahuje 1 250 €. Jedná se o režim, který není povinný pro členské státy. Hlavním smyslem této platby je zjednodušení administrativních procesů, které by za normálních okolností byly značně neefektivní. Náklady na tento systém plateb nesmí překročit 10 % vnitrostátních finančních prostředků. Do těchto prostředků nejsou započítány platby, které by zemědělský subjekt dostal i bez tohoto systému (Evropský parlament, 2014g).

3.5.3 II. pilíř – Program rozvoje venkova 2015–2020

Tento program rozvoje venkova (dále jen PRV), který byl z velké části dokončen až v prosinci roku 2013, má tři strategické cíle – zvyšovat konkurenceschopnost

zemědělství, hospodárně nakládat s přírodními zdroji a zachovat trvalý rozvoj zemědělství (European Commission, 2014a).

Pro období 2014 až 2020 je pro PRV v ČR určeno okolo 2,17 mld. €, které jsou výhradně financovány z EZFRV. Zhruba dalšími 15 % se bude podílet samotná ČR ze svého národního rozpočtu. Celková částka na PRV bude tedy dosahovat zhruba 2,5 mld €.

Základním dokumentem PRV je na národní úrovni tzv. „Dohoda o partnerství“. Tento dokument v sobě zahrnuje všechny intervence z evropských strukturálních a investičních fondů, které budou plynout do ČR. Pro schválení této dohody se musí vyslovit Ministerstvo životního prostředí a následně musí dojít k projednávání ve vládě ČR. Po těchto vyjednáváních na státní úrovni je dokument předložen Evropské komisi ke schválení (Agrární portál, 2014).

Dalšími důležitými dokumenty je Nařízení č. 1303/2013 o společných ustanoveních pro fondy společného strategického rámce a Nařízení č. 1306/2013 o financování, řízení a sledování SZP (Ministerstvo zemědělství, 2014d).

Obrázek 4: Harmonogram schválení PRV

Zdroj: MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ: *Program rozvoje venkova na období 2014 - 2020* [online]. 2014d [cit. 2014-10-21] Dostupné z http://rrajm.data.quonia.cz/brownfieldy/konference_2014/PRV_Fousova_2014-2020.pdf

Priority PRV 2014–2020

Vycházejí z nařízení EP a Rady č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova. Těchto priorit je celkem 6 a jsou obdobné jako v předcházejícím programovacím období. Novinkou je v zásadě pouze podmínka Dobré životní podmínky zvířat (Agrární portál, 2014).

Priorita 1 – Podpora předávání znalostí a inovací v zemědělství, lesnictví a potravinářství

Na tuto prioritu je vyhrazeno zhruba 117 mil. € a patří sem například vzdělávání a informační činnosti, poradenské služby či spolupráce (Agrární portál, 2014).

Priorita 2 – Zvýšení životaschopnosti a konkurenceschopnosti v zemědělství

Do této priority můžeme zařadit například investice do hmotného majetku, zahájení činnosti mladých zemědělců nebo investice do lesních technologií (Ministerstvo zemědělství, 2014d). Z rozpočtu je na tuto prioritu vyhrazeno okolo 517 mil. € (Agrární portál, 2014).

Priorita 3 – Podpora potravinového řetězce

Tato priorita se zaměřuje hlavně na podporu organizace potravinového řetězce. Také sem patří nová podmínka, která zaručuje dobré životní podmínky pro zvířata (Ministerstvo zemědělství, 2014d). U této priority jsou náklady naplánovány okolo 152 mil. € (Agrární portál, 2014).

Priorita 4 – Obnova, ochrana a zlepšování ekosystémů závislých na zemědělství

Priorita 4 považována za jednu z nejdůležitějších priorit a zahrnuje například agroekosystémové operace, ekologické zemědělství nebo lesnicko-ekosystémové služby. Do této priority musí jít z EZFRV minimálně 25 % z určeného rozpočtu (Ministerstvo zemědělství, 2014d). Celkové náklady na tuto prioritu se odhadují zhruba na 1 954 mil. € (Agrární portál, 2014).

Priorita 5 – Podpora účinného využívání zdrojů

Tato priorita v sobě zahrnuje například zalesňování lesů či rozvoj zemědělských podniků (SZIF, 2014a). Na tuto prioritu vyčleněno okolo 23 mil. € (Agrární portál, 2014).

Priorita 6 – Podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a hospodářského rozvoje

Tato priorita zahrnuje investice do „nezemědělských“ činností a využití programu LEADER. Na tuto prioritu je určeno okolo 230 mil. € (Agrární portál, 2014).

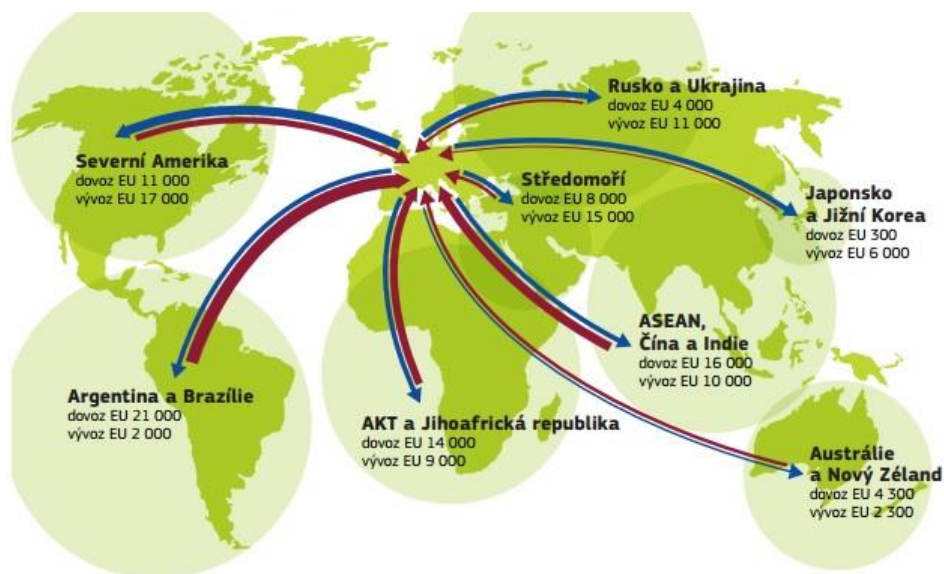
3.6 Evropský agrární sektor

Současné zemědělství EU tvoří přes 12 milionů farmářů, kteří obhospodařují více než polovinu půdy na území EU v 28 členských státech. Pomocí SZP se snaží EU zemědělství trvale udržovat a zachovat jej produktivní a konkurenceschopné na světových trzích. (EUbusiness, 2014).

EU je díky svým ideálním klimatickým podmínkám jedním z největších výrobců zemědělských produktů. Konkurenční výhodou výrobků z EU je jejich rozmanitost, objem a kvalita. Mezi nejvýznamnější obchodní partnery patří Severní a Jižní Amerika (Evropská komise, 2014).

Mezi největší producenty EU se řadí již desetiletí Francie, Itálie, Německo a Španělsko a nejdůležitějšími komoditami jsou zahradnické výrobky, prasata, obilí, dobytek a ovoce, na které připadá okolo 50 % zemědělské výroby. (Fojtíková, 2008).

Obrázek 5: Obchod EU se zemědělskými produkty

Zdroj: EVROPSKÁ KOMISE: *Politiky Evropské unie: Zemědělství* [online]. 2014 [cit. 2014-11-03]. Dostupné z: http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/cs/agriculture_cs.pdf

Nejvíce se vyvážejí nápoje, lihoviny, ocet, mlýnské výrobky či škroby a dováží se hlavně ovoce a olejnatá semena (Fojtíková, 2008).

V roce 2013 došlo k nárůstu vývozu zhruba o 4 % a ke snížení dovozu o 2 % za minulé období. V nominální hodnotě dosáhl vývoz v roce 2013 okolo 118 miliard € (Directorate-General for Agriculture and Rural Development, 2013).

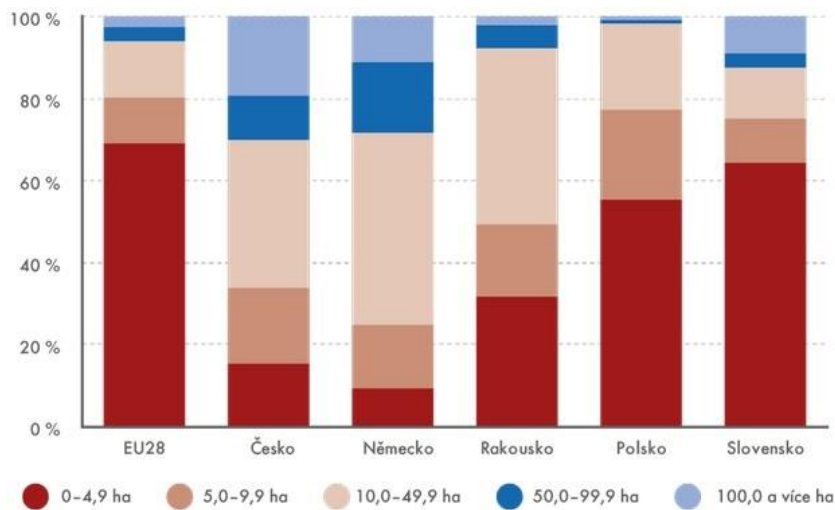
Citlivým tématem zemědělství EU je zaměstnanost. Od roku 2000 klesla zaměstnanost v průměru o 25 %. V každé zemi je samozřejmě toto snížení jiné – například v Řecku klesla zaměstnanost o 2,6 %, v Estonsku klesla o 55 %. Větší ztrátu zaměstnanosti lze naměřit v nových členských státech, kde klesla v průměru o více než 30 %, u původních členských zemí se pokles pohyboval okolo 16 % (Eurostat, 2010).

Hlavním důvodem výše uvedených negativních dopadů v zemědělství je malá atraktivita odvětví a také nízké mzdy. Průměrný hrubý příjem v EU činí okolo 1 500 € / měsíc. V ostatních odvětvích se tento příjem pohybuje okolo 2 500 € / měsíc. V současné době dochází k mírnému zvyšování příjmu, avšak zvyšování je velice pomalé a zdlouhavé, na rozdíl od jiných odvětví (Fojtíková, 2008).

Mezi lety 2000 až 2009 došlo k nárůstu příjmu v EU průměrně o 5 %. Opět se velice liší jednotlivé původní členské země od těch, které nově vstoupily do EU. Například v Lotyšsku stoupl tento příjem o 140 %, naopak v Nizozemsku poklesl o 28 %. Rozdíl mezi novými a starými členskými státy EU dosahuje okolo 70 % (Eurostat, 2010).

Dalším charakteristickým znakem zemědělství v EU je malá velikost zemědělského podniku. Jeden subjekt hospodaří průměrně na 14 ha půdy. Průměr v ČR se pohybuje okolo 152 ha na subjekt. S tímto i souvisí zastoupení podniků ve velikostních třídách – v EU spadá do kategorie menší než 5 ha okolo 70 % subjektů, naopak v ČR je to okolo 15 %. EU má také vysoký podíl rodinných farem – okolo 92 %. Naopak v ČR je tento podíl jen okolo 32 % (ČSÚ, 2014).

Obrázek 6: Zastoupení zemědělských subjektů ve velikostních třídách

Zdroj: ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *V čem je české zemědělství jiné?* [online]. 2014 [cit. 2014-11-03]. Dostupné z: <http://www.statistikaamy.cz/2014/07/v-čem-je-ceske-zemedelstvi-jine/>

3.7 Agrární sektor v ČR

Zemědělství v ČR má velice dlouhou tradici a patří k tradičním odvětvím národního hospodářství. V současné době zemědělské subjekty obhospodařují zhruba 4 264 tisíc ha zemědělské půdy, což tvoří více než polovinu rozlohy celé ČR. Toto odvětví národního hospodářství již dávno neslouží pouze k výrobě potravin, ale také přebírá mnohé důležité společenské a ekologické funkce, které jsou v současné době hlavně financovány ze zdrojů EU a z národních zdrojů ze státního rozpočtu (Ministerstvo zemědělství, © 2009-2013e).

3.7.1 Vývoj agrárního sektoru na území ČR do roku 2004

Až do roku 1918 byl vývoj úzce spjat s vývojem v zemích západní Evropy. České země, v té době patřící do Rakouska-Uherska, patřily mezi nejvyspělejší zemědělské země tohoto svazku (Bečvářová, 2001).

Prvním z velkých zásahů do zemědělství byla pozemková reforma, která byla vyhlášena v dubnu roku 1919. Hlavním cílem této reformy bylo posílit selská a rolnická hospodářství a omezit vlastnictví cizí šlechty a církve. Smyslem bylo přerozdělení půdy od majitelů, kteří vlastnili více než povolenou výměru, k novým majitelům, kteří museli zaplatit náhradu původním majitelům půdy. V této reformě bylo přerozděleno přes 50 % veškeré půdy (Bečvářová, 2001).

Významným obdobím pro naše území bylo také období okupace. Již před rokem 1938 došlo k odebrání velké části příhraničního území (okolo 4 milionů hektarů). Po zřízení protektorátu bylo české zemědělství plně podřízeno příkazům z Německa. V této době zemědělská produkce významně klesla, což mělo velice negativní dopad na stav zemědělství. Po roce 1945 došlo k dalším pozemkovým reformám, které vycházely z tzv. „Košického vládního programu“. Cílem bylo odebrání majetku fašistům, zrádcům a kolaborantům (Bečvářová, 2001).

Po roce 1948 nastala další vlna znárodnování, která měla za cíl urychlit „socialistickou“ přestavbu zemědělství. Jen do roku 1953 bylo založeno přes 6 tisíc nových jednotných zemědělských družstev (JZD). V této době bylo zemědělství řízeno direktivně a řídilo se státním národohospodářským plánem (Bečvářová, 2001).

V 60. letech 20. století byla na českém zemědělství aplikována koncepce samostatné soustavy plánovitého řízení, která měla za hlavní cíl zajistit plnou soběstačnost ve výrobě a zachovat nízkou cenu potravin. Tato koncepce se na českém území uplatňovala až do roku 1989 (Bečvářová, 2001).

Na počátku 90. let minulého století došlo v ČR k významným změnám, které se týkaly všech odvětví národního hospodářství. Nastal přechod od centrálně řízené ekonomiky k tržnímu hospodářství, který znamenal pro zemědělství zcela novou situaci. Na konci tohoto období bylo zemědělství drženo výhradně ve státních rukou, soukromý sektor neexistoval. Hlavním cílem v tomto období bylo zavedení nového ekonomického mechanismu a obnovení vlastnických vztahů (Fojtíková, 2008).

K obnovení vlastnických vztahů sloužily dle Bečvářové (2001) restituice, transformace a privatizace.

V literatuře se porevoluční období dělí na tři důležité etapy. První etapa, která probíhala mezi lety 1990–1993, by se dala charakterizovat jako etapa velkých změn a přizpůsobování se novým podmínkám na trhu. V této etapě došlo také k výraznému snížení hrubé zemědělské produkce, odlivu pracovní síly či razantní zhoršení hospodářských výsledků zemědělských subjektů. Ve druhé etapě, která trvala zhruba od roku 1994 do roku 1995, došlo zejména ke stabilizaci celého zemědělství (Fojtíková, 2008).

Třetí etapa, spadající do let 1996–1998, byla ve znamení degresivních tendencí. Opět začala výrazněji klesat hrubá zemědělská produkce, počet lidí v zemědělství se zmenšoval a výrazně se prohloubila propast mezi mzdami v zemědělské sféře a ve sféře obchodní. Významnou událostí této etapy však byl začátek přípravy na vstup ČR do EU (Fojtíková, 2008). Těmto přípravám předcházelo několik důležitých kol jednání. Již v září roku 1988 došlo k prvním stykům mezi tehdejší ČSSR a Evropského společenství. Významným krokem bylo stanovení nové koncepce zahraniční politiky, kterou vypracovali Jiří Dienstbier a Václav Havel (Euroskop, © 2005-14).

Poté proběhla další kola jednání, na jejímž konci byla žádost o vstup do EU, která byla předána do rukou EU tehdejším předsedou vlády Václavem Klausem v roce 1996. O dva roky později byl zahájen proces o vstupu ČR do EU (Euroskop, © 2005-14a).

V oblasti zemědělství začaly přípravy na vstup ČR do EU v roce 1997. Pro ČR byla stanovena výše Přímých plateb na 25 % z Přímých plateb, které byly určeny pro původní členy EU. Byla zavedena tzv. přechodná období a došlo k rozdělení vinařských oblastí v ČR do zóny A (Čechy) a do zóny B (Morava). Také byly stanoveny produkční limity, které jsou uvedeny v obrázku č. 7 (Fojtíková, 2008).

Obrázek 7: Produkční limity

Oblast	Národní kvóta
orná půda – plocha (ha) dosahovaly	2 253 598
referenční výnos (t/ha)	4,20
mléko – dodávky dosahovaly, prodeje (t)	2 682 143
tučnost mléka (%)	4,21
krávy (ks)	90 300
zvláštní prémie skotu (ks)	244 349
porážková prémie skotu:	
dospělí,	483 382
telata (ks)	27 380
cukr celkem (t)	454 862
škrob (t)	33 660
len (t)	
dlouhé vlákno	1 923
krátké vlákno	2 866
ovce (ks)	66 733
sušená píče (t)	27 942
zpracované ovoce a zelenina (t)	
rajčata	12 000
broskve	1 287
hrušky	11

Zdroj: FOJTÍKOVÁ, Lenka. *Společné politiky EU: historie a současnost se zaměřením na Českou republiku*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2008, xv, 179 s. ISBN 978-80-7179-939-9.

Před vstupem do EU by se agrární sektor ČR dal charakterizovat jako sektor:

- s převahou právnických osob,
- velkých podniků (5 % podniků hospodařilo s 75 % půdy),
- značných rozdílů mezi podniky,
- vysokého podílu orné půdy,
- vysokého podílu pronajaté půdy (Fojtíková, 2008).

I proto byly vypracovány nové koncepce zemědělské politiky ČR, které zahrnovaly etapu revitalizace (stabilizace agrárního sektoru a přípravu vstupu ČR do EU) a adaptace (přizpůsobení oblastí, založení Státního zemědělského intervenčního fondu – SZIF). Velice důležitou složkou těchto koncepcí byla podpora ekologického zemědělství, kdy již v roce 2004 bylo ekologicky obhospodařováno přes 6 % zemědělské plochy (Fojtíková, 2008).

3.7.2 Vývoj agrárního sektoru na území ČR od roku 2004

V roce 2004, kdy ČR vstoupila do EU na základě Přístupové smlouvy, začalo české zemědělství novou etapu. Základní práva a povinnosti pro ČR vycházejí z „Přístupové smlouvy mezi ČR a EU“, z reformních opatření a dalších legislativních opatření (Fojtíková, 2008).

Z důvodu vstupu do EU ČR vypracovala Koncepci agrární politiky ČR. Dle Fojtíkové (2008) se tato koncepce dělí do 4 základních částí:

- formulování základní strategie – vize pro zemědělství ČR,
- agrárně politický rámec pro zemědělství ČR v prostředí EU,
- koncepce zemědělské politiky ČR po vstupu do EU,
- očekávané dopady Koncepce zemědělské politiky ČR po vstupu do EU do ekonomiky a struktury agrárního sektoru ČR.

Lze říci, že vstup ČR do EU přineslo zemědělským subjektům v ČR mnoho výhod. Došlo k výraznému zvýšení příjmů, životní úrovně, výkupních cen a také k expanzi exportu. Také

se podařilo zastavit pokles zemědělské produkce na HDP a podařilo se snížit odchod zaměstnanců z toho odvětví. Vstupem ČR do EU se stalo národní zemědělství součástí velkého unijního trhu, který znamenal pro české zemědělce nové příležitosti, ale také hrozby v podobě přílivu konkurence z ostatních členských států EU. Dále se ČR muselo přizpůsobit tržní regulaci ze strany EU. To v praxi znamenalo zavedení kvót (např. mléko), zavedení reforem (např. cukr) či změnu komoditní skladby (Euroskop, © 2005-14b).

Současné české zemědělství lze charakterizovat jako zemědělství, kde 87 % podniků je tvořeno fyzickými osobami, které obhospodařují okolo 30 % půdy. Zbýlých 13 % podniků jsou právnické osoby, které obhospodařují 70 % půdy. Stabilně se snižuje podíl najaté půdy, v roce 2011 činil okolo 76 %. Stabilní snižování je okolo 1,2 % za rok (SZIF, 2014a).

Oproti ostatním evropským zemědělcům je v českém zemědělství nižší podíl strojového vybavení, které je způsobeno vyšší koncentrací půdy a také nižší kapitálovou silou. Avšak v současné době se situace okolo tohoto strojového vybavení stabilně zlepšuje. Celková produktivita faktorů je na podobné úrovni jako v ostatních státech EU, avšak pouze za cenu nesrovnatelně vyšších vstupů (SZIF, 2014a).

Vstup mladých zemědělců do agrárního sektoru ČR je blokován mnohými bariérami, mezi které patří například investiční náročnost, nízká úroveň mezd či vysoká míra sezónnosti. Na českém trhu najdeme mnoho odbytových skupin, které jsou nad evropským průměrem. Bohužel disponují nízkou vyjednávací silou na trhu, a proto je tato výhoda mírně degradována (SZIF, 2014a).

Co se týče regionálních produktů, ČR zaostává v počtu registrací ochranných známek za původními členy EU velice výrazně. Mezi novými členskými státy v EU však patří společně s Polskem na špičku v počtu registrací (SZIF, 2014a).

Agrární sektor v ČR je taky charakteristický svojí nízkou konkurenceschopností v rámci EU. Hlavním důvodem je tvorba výrobků s nízkou přidanou hodnotou a vysokými náklady na jejich výrobu. Dalším důvodem je také odliv pracovních sil, nevhodná věková struktura nebo nízká úroveň investic (SZIF, 2014a).

3.8 Vliv SZP na hospodaření podniku

Vliv SZP lze měřit pomocí finanční analýzy. Dle Sedláčka (2011) je finanční analýza soubor metod, které slouží o ohodnocení finanční situace subjektu pomocí třídění, agregování, kvantifikace či komparace dat.

Dle Sedláčka (2011) jsou jedním ze základních nástrojů finanční analýzy tzv. poměrové ukazatele. Jedná se o ukazatele rentability, aktivity, zadluženosti a likvidity.

3.8.1 Ukazatele rentability

Tyto ukazatele, které jsou také označovány jako ukazatele návratnosti či výnosnosti, říkají, jaký je poměr mezi finančními prostředky, které plynou z firemních aktivit a finančními prostředky, které byly na dané aktivity alokovány. Pokud se jedná o výsledky těchto aktivit, měly obecně dosahovat minimálně 8 % ročně. K tomuto údaji je však nutno také připočíst prémii za riziko, která je dána ochotou investora vložit peníze do rizikového projektu místo bezpečného uložení peněz na bankovní účet, na kterém je vklad pojištěn (Business Vize, 2010)

Ukazatel rentability celkových vložených aktiv – ROA (*Return on Assets*)

Tento ukazatel dle Sedláčka (2011) poměřuje zisk s celkovými aktivy bez ohledu na to, jakým způsobem jsou financovány. V tomto případě bude do čitatele vzorce dosazen provozní zisk (EBIT), který měří hrubou produkční sílu aktiv podniku. Vypočítá se dle vzorce:

$$(4) ROA = \frac{\text{Provozní zisk (EBIT)}}{\text{Aktiva}} * 100$$

Rentabilita vloženého kapitálu – ROI (*Return on investment*)

ROI je dalším důležitým ukazatelem, kterým se dle Sedláčka (2011) hodnotí podnikatelská činnost firem. Vypočítá se jako:

$$(5) ROI = \frac{\text{zisk před zdaněním} + \text{nákladové úroky}}{\text{celkový kapitál}} * 100$$

Ukazatel vyjadřuje, jakým způsobem působí celkový kapitál, který byl vložen do podniku, bez ohledu na jeho zdroj financování (Sedláček, 2011).

Ukazatel rentability vlastního kapitálu – ROE (*Return on Common Equity*)

Dle Sedláčka (2011) je tento ukazatel významným pro akcionáře či společníky, protože vyjadřuje míru ziskovosti z vlastního kapitálu. Z logických důvodů se v čitateli vždy nachází čistý zisk po zdanění, naopak ve jmenovateli je nutno počítat s mírnými úpravami. Například pokud je zřízen fond pro zaměstnance, ve kterém jsou peníze určené pro zaměstnance, měl by se z výpočtu vynechat. Pro akcionáře je důležité, aby ukazatel ROE byl vyšší než výše úroku, který by dostal v jiné formě investování. ROE se vypočítá dle vzorce:

$$(6) \quad ROE = \frac{\text{Čistý zisk (EAT)}}{\text{Vlastní kapitál}} * 100$$

Rentabilita tržeb – ROS (*Return on Sales*)

Tento ukazatel naopak vztahuje zisk k tržbám. V tomto případě jsou v ukazateli zahrnuty vlivy rozdílné skladby kapitálu. Dle Sedláčka (2011) se vzorec vypočte:

$$(7) \quad ROS = \frac{\text{Čistý zisk (EAT)}}{\text{Tržby}} * 100$$

3.8.2 Ukazatele aktivity

Tyto ukazatele slouží ke změření efektivnosti hospodaření dané korporace. Pokud má korporace příliš aktiv, musí vynakládat zbytečné náklady na údržbu aktiv. Naopak, pokud má daná korporace nízký počet aktiv, musí se vzdát podnikatelských příležitostí, díky čemuž přichází korporace o výnosy, potažmo potenciální zisk (Sedláček, 2011).

Obrat celkových aktiv – FAT (*Fixed Assets Turnover*)

Udává, kolikrát se daná aktiva obrátí za časový interval (rok, měsíc, den). Pokud je počet obrátek příliš nízký, mělo by být hlavním cílem buďto zvýšit tržby nebo odprodat část aktiv (Sedláček, 2011). Ukazatel se vypočte:

$$(8) \quad FAT = \frac{\text{Roční tržby}}{\text{Aktiva}}$$

Obrat zásob – ITR (*Inventory Turnover Ratio*)

Tento ukazatel, který je také někdy nazýván jako ukazatel intenzity zásob, udává kolikrát za rok je daná položka zásob společnosti prodána a znovu naskladněna. Pokud daný

ukazatel vychází jako vysoká hodnota, znamená to, že daná korporace nemá nadbytečné zásoby a tudíž nemusí vykládat více peněz na jejich uskladnění než je nezbytně nutné. Naopak pokud vychází nízká hodnota ukazatele společně s vysokou hodnotou ukazatele likvidity, značí to zastaralost zásob, jejich reálná hodnota je nižší než hodnota v účetnictví (Sedláček, 2011). Daný ukazatel se vypočte jako:

$$(9) \quad ITR = \frac{\text{Roční tržby}}{\text{Zásoby}}$$

Doba obratu pohledávek – DDR (*Debts Days Ratio*)

Hodnoceným účtem je účet 311 – Pohledávky z obchodních vztahů. Výsledkem tohoto ukazatele je počet dnů, během nichž je denní tržba zadržena v pohledávkách. Jako srovnávací ukazatel je vhodné použít dobu splacení fakturované částky. Pokud je tento ukazatel vyšší než doba splacení faktury, znamená to, že obchodní partneri neplatí své faktury včas (Sedláček, 2011). Vypočte se jako:

$$(10) \quad DDR = \frac{\text{Pohledávky z obchodních vztahů}}{\text{Tržby}/360}$$

Doba obratu závazků – PTR (*Pay-ables Turnover Ratio*)

Tento ukazatel je analogický k předchozímu ukazateli. Znamená, kolik dní trvá dané korporaci uspokojit závazky svých obchodních partnerů. Dle Sedláčka (2011) se vypočte jako:

$$(11) \quad PTR = \frac{\text{Závazky z obchodních vztahů}}{\text{Tržby}/360}$$

3.8.3 Ukazatele zadluženosti

Tyto ukazatele zkoumají vztah mezi cizími a vlastními zdroji podniku. Stanovují poměr, v jakém množství společnost využívá k financování svého chodu dluhy. Zadluženost podniku nelze brát pouze jako negativní charakteristiku – často přispívá k vyšší rentabilitě či tržní hodnotě. Na druhé straně, vysoké zadlužení zvyšuje riziko finanční nestability (Sedláček, 2011).

Úrokové krytí – IC (*Interest Coverage*)

Dle Sedláčka (2011) tento ukazatel vyhodnocuje, kolikrát zisk převyšuje placené úroky. Pokud se ukazatel rovná 1, znamená to, že celý zisk je určen na zaplacení úroků. Odborná literatura uvádí, že optimální hodnota by měla být vyšší než 3. Ukazatel se vypočte dle vzorce:

$$(12) \quad IC = \frac{\text{Provozní zisk (EBIT)}}{\text{nákladové úroky}}$$

Celková zadluženost – DR (*Debt Ratio*)

Je poměr cizího kapitálu k celkovým aktivům. V rámci tohoto ukazatele se preferuje nízká hodnota, která zajistí věřitelům bezpečnostní polštář v případě likvidace korporace. Dle Sedláčka (2011) se tento ukazatel vypočte jako:

$$(13) \quad DR = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Celková aktiva}} * 100$$

Kvóta vlastního kapitálu – ER (*Equity Ratio*)

Doplňkový ukazatel k celkové zadluženosti. Vyjadřuje finanční nezávislost korporace. Součet ukazatelů celkové zadluženosti a kvóty vlastního kapitálu je roven 1. Dle Sedláčka (2011) se vypočte jako:

$$(14) \quad ER = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celková aktiva}} * 100$$

Koeficient zadluženosti – DER (*Debt to Equity Ratio*)

Jedná se o podobný ukazatel jako v případě celkové zadluženosti, avšak s tím rozdílem, že tento ukazatel má možnost růst exponenciálně až k nekonečnu. Tato hodnota by měla dosahovat maximálně 70 %. Převrácená hodnota tohoto ukazatel bývá označována jako míra finanční samostatnosti podniku. Dle Sedláčka (2011) se koeficient zadluženosti vypočte jako:

$$(15) \quad DER = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Vlastní kapitál}} * 100$$

Dlouhodobé krytí aktiv – DKR

Tento ukazatel se vyjadřuje jako podíl dlouhodobých zdrojů na celkových aktivech. Dle Sedláčka (2011) se vypočte jako:

$$(16) \quad DKR = \frac{\text{Vlastní kapitál} + \text{Dlouhodobý cizí kapitál}}{\text{Celková aktiva}} * 100$$

3.8.4 Ukazatele likvidity

Tyto ukazatele charakterizují schopnost korporace plnit své závazky. Likviditu lze charakterizovat jako souhrn všech dostupných finančních prostředků, které lze použít pro úhradu svých závazků. Být likvidní je jednou ze základních podmínek existence každé korporace. Dalším důležitým pojmem v oblasti likvidity je solventnost – připravenost hradit své dluhy. Pokud korporace chce být likvidní, musí splňovat podmínku solventnosti (Sedláček, 2011).

Běžná likvidita – CR (*Current Ratio*)

Tento ukazatel vyjadřuje, kolikrát oběžná aktiva pokrývají krátkodobé závazky. U tohoto ukazatele je důležitá správnost (reálnost) ocenění zásob. Sama úroveň nezaručuje dostatečnou likviditu, záleží zde na mnoha faktorech, například na době přeměny zásob na výrobky, době prodeje či na úhradu odběratelů za výrobky. V odborné literatuře se jako dostatečná hodnota uvádí 1,5. Dle Sedláčka (2011) se daný ukazatel vypočte jako:

$$(17) \quad CR = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Pohotová likvidita – QR (*Quick Ratio*)

Tento ukazatel je určitou modifikací předchozího ukazatele. Nechává v čitateli pouze likvidní ekvivalenty peněžního charakteru (peníze v pokladně, peníze na bankovních účtech, krátkodobé cenné papíry, krátkodobé pohledávky). Je vhodné zkoumat poměr mezi běžnou a pohotovou likviditou. Vysoký rozdíl mezi těmito ukazateli značí nadměrnou váhu zásob v rozvaze. Tento rozdíl je typický například pro korporace se sezónním charakterem podnikání. V literatuře se běžně uvádí, že tento ukazatel by neměl klesnout pod 1. Dle Sedláčka (2011) se tento ukazatel vypočte jako:

$$(18) \quad QR = \frac{\text{Oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

4 Praktická část

Praktická část této práce zahrnuje analýzu a syntézu Zemědělské obchodní společnosti (dále jen ZOS) Šestajovice-Jirny, a.s. Pro zvýšení relevantnosti dat je ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. ve významných částech práce porovnávána s konkurenčním subjektem AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

4.1 Představení firmy ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. vznikla v roce 1993 jako nástupce Jednotného zemědělského družstva (dále jen JZD) Květen Nehvizdy. Nachází se za východním okrajem Prahy mezi obcemi Šestajovice a Jirny a zabývá se zejména rostlinnou a živočišnou výrobou, ve které převládá chov skotu mléčného typu a prasat.

Obrázek 8: Logo společnosti ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Zdroj: interní data společnosti ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

4.1.1 Historie společnosti

Historie této společnosti sahá až do roku 1946, kdy bylo v obci Jirny ustanoveno Zemědělské strojní družstvo Jirny. Hlavním úkolem tohoto družstva bylo zajistit pro všechny členy družstva co nejvyšší počet zemědělských strojů. Při svém vzniku toto družstvo vlastnilo 6 secích strojů, 3 plečky, 2 jeteláčky a 4 válce. Hospodaření družstva pokračovalo i po roce 1948, kdy se místní Komunistická strana Československa (dále jen KSČ) snažila do vedení družstva dosadit své lidi a kolektivizovat místní družstvo (Střecha, 2009).

Vzdor před kolektivizací vydržel pouze do roku 1949, kdy KSČ založila přípravný výbor JZD. Po založení tohoto výboru bylo všem členům družstva nařizeno předat veškerý majetek nově připravovanému JZD. Vzniklo JZD tzv. I. typu, tj. každý člen JZD

hospodařil samostatně. V roce 1950 vlastnilo JZD zhruba 100 ha půdy, několik dojnic, jalovic, telat, býků či ovcí (Střecha, 2009).

Jelikož finanční situace tohoto JZD nebyla dobrá, přešlo se v roce 1952 na JZD tzv. III. typu, kdy členové tohoto družstva spojili své hospodářství a začali na nich pracovat společně. Z důvodu nových předpisů muselo také mnoho řadových členů z družstva odejít, jelikož každý, kdo byl členem a nepracoval v družstvu, neměl nárok na tzv. samozásobitelské dávky (Střecha, 2009).

Situace v družstvu se začala zlepšovat až v polovině 60. let 20. století, kdy družstvo získalo první investiční úvěry. Úroveň hospodaření družstva byla však i nadále velice nízká – stádo krav bylo napadeno brucelózou a průměrná dojivost se pohybovala okolo 5 litrů za den. Aby bylo dosaženo kladného hospodářského výsledku, byl nadhodnocován majetek družstva, což však krizi v tomto období jen prohlubovalo. JZD však nebylo jediné, které se s touto krizí potýkalo, podobné problémy měla všechna JZD po celé zemi (Střecha, 2009).

Řešením tohoto problému mělo být sloučení silných a prosperujících družstev s těmi slabšími a méně výkonnými. Proto v roce 1961 došlo ke sloučení JZD Jirny s prosperujícím JZD Šestajovice a vzniklo JZD Šestajovice-Jirny. Po tomto sloučení se do vedení družstva dostali schopní lidé, kteří začali prosazovat zpevnění norem a hlavně jejich dodržování. Začaly se zvedat příjmy družstva a začalo se investovat. Postavil se nový kravín, silážní jámy či odchovny prasat (Střecha, 2009).

V 70. letech 20. století z důvodu nařízení vlády začaly vznikat po celém Československu obrovská mamutí družstva. Tomu nařízení se nevyhnulo ani JZD Šestajovice-Jirny, a proto v roce 1976 vzniklo JZD Květen Nehvizdy se sídlem v Šestajovicích, které se skládalo z JZD Šestajovice-Jirny, JZD Nehvizdy, JZD Horoušany, JZD Sedlčánky a JZD Vyšehořovice (Střecha, 2009).

Po tomto sloučení družstvo hospodařilo na 4 651 ha zemědělské a 4 483 orné půdy, která se rozkládala dohromady na území 12 obcí. Dále družstvo chovalo okolo 2 000 dojnic, 6 000 kusů prasat a 1 000 kusů prasnic. Družstvo vlastnilo moderní strojový park se stovkami traktorů a desítkami kombajnů. O celé toto družstvo se staralo okolo 1 000 zaměstnanců. Družstvo zaniklo na konci roku 1992. Během tohoto období se zemědělství

podářilo dostat na výbornou úroveň, avšak za cenu velkých rozdílů mezi životem na vsi a ve městech (Střecha, 2009).

Po zániku JZD Květen Nehvizdy a vzniku ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. se zemědělská výroba začala spíše dostávat do pozadí a většina investic začala směřovat do výstavby infrastruktury obce Jirny, kdy se začaly vybudovávat plynofikace, vodovody či kanalizace (Střecha, 2009).

V roce 2002 byl podnik postižen nemocí šílených krav (BSE). Nositelem této nemoci byla sedmiletá kráva. Kromě této krávy bylo utraceno 19 vrstevnic a její 3 potomci. Následné laboratorní testy však potvrdily, že ani jedna z 22 utracených zvířat nebylo nositelem této nemoci.

Dalším významným rokem pro ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. se stal až rok 2004, kdy Česká republika vstoupila do EU. Tímto krokem se společnost musela začít řídit SZP.

V současné době se společnost potýká s každoroční ztrátou v chovu vepřového masa. Také již několik let řeší výstavbu bioplynové stanice, která by zvýšila efektivnost tohoto zemědělského subjektu. Výstavba této bioplynové stanice prozatím nezačala z důvodu velkého odporu obyvatel žijících v okolí ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

4.1.2 Základní údaje o společnosti

Název:	ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.
Sídlo společnosti:	Zámecká 345, 250 90 Jirny
IČO / DIČ:	46356398 / CZ46356398
Právní forma:	Akciová společnost
Základní kapitál:	33 760 000,- Kč
Předmět podnikání:	Zemědělská výroba a zpracování zemědělských produktů Nákup zboží za účelem jeho prodeje Zprostředkování v oblasti výroby Poradenství v oblasti zemědělské výroby Poskytování služeb pro zemědělství a zahradnictví

Tabulka 1: Základní finanční informace 2010–2013 v tis. Kč

Typ finanční informace	Rok			
	2013	2012	2011	2010
Výše aktiv	102 755	105 770	109 892	103 281
Výše výkonů	58 371	54 223	63 049	48 057
Mzdové náklady	11 499	11 436	11 450	9 970
Zisk před zdaněním	504	-170	3 491	3 153

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Za rok 2013 hospodařila společnost se ziskem 504 000 Kč a s aktivy v hodnotě 102 755 Kč. Výše mzdových nákladů byla 11 499 000 Kč.

Živočišná výroba

Nejdůležitějším odvětvím živočišné výroby je chov mléčného skotu. V současné době společnost chová přes 1 000 kusů hovězího dobytka, z čehož je přes 450 dojnic a zbytek jsou telata, jalovice a býci na žír.

Skot této společnosti se z drtivé většiny skládá z vysokoužitkového holštýnského stáda, které vzniklo během několika let převodným křížením⁵ z tradičního českého červenostrakatého plemene. Holštýnské stádo je nerozšířenější plemeno na světě, které je chováno především v Severní Americe a Evropě. Jeho hlavním znakem je vysoká mléčná užitkovost. Tento skot je chován v rekonstruovaných objektech a během dvaceti let se podařilo pomocí špičkové kanadské a americké genetiky zvýšit průměrnou denní užitkovost ze 14 litrů na současných 24 litrů mléka na dojnici. Vlastní dojení probíhá opět v rekonstruované dojárně pro 30 krav. Průměrná doba dojení jedné dojnice je okolo 7 minut. Mléko této společnosti poté putuje do mlékárny Pragolaktos v Kyjích, která je součástí mlékárny Müller v Německu. Denní dodávka mléka se pohybuje okolo 11 000 litrů. Kromě holštýnského stáda také společnost vlastní několik kusů švýcarského hnědého skotu (Brown-Swiss), které je charakteristické kombinovanou užitkovostí maso / mléko.

Za rok 2013 byl dosažen v této oblasti hospodářský výsledek ve výši 8 310 000 Kč, což představovalo hodnotu zhruba o 2 500 000 Kč lepší, než jakou předpokládalo vedení

⁵ Převodné křížení – používá se v případě, kdy chceme v původním plemenu nahradit nevyhovující vlastnosti stáda novými vlastnostmi, které se získají z jiného, výkonnějšího plemene. Životaschopnost je zajištěna zhruba po 5 letech.

firmy. Hlavním důvodem tak vysokého hospodářského výsledku byl zejména růst výkupní ceny mléka, která se zvýšila o Kč 0,95,- za litr.

Drtivá většina mléka je prodána přes Mlékařské hospodářské družstvo Střední Čechy, které zajišťuje na základě dlouhodobých smluv prodej dalším odběratelům.

Další významnou oblastí je chov prasat. Celkem je chováno okolo 250 prasnic základního stáda a zhruba 3 000 kusů prasat ve výkrmu. Díky rozsáhlé modernizaci této oblasti v roce 2005, je možno ročně odchovat až 26 selat od jedné prasnice a ve výkrmu dosáhnout denního přírůstku až 800 gramů na jedno sele.

V této oblasti činila ztráta za rok 2013 5 167 000 Kč. Tento nepříznivý stav byl způsoben zejména špatnou situací v odvětví, která trvá již několik let.

Rostlinná výroba

Rostlinná výroba skončila za rok 2013 ve ztrátě 2 490 000 Kč. Drtivá většina této ztráty byla způsobena ztrátou na kukuřici, pro kterou byl rok 2013 velice nepříznivý. Dalším problémem byl další úbytek orné půdy a nepříznivé počasí, které nedovolovalo včasné postřiky.

Tabulka 2: Výměra plodin v ha

Typ plodiny	Výměra
Potravinářská pšenice	150
Sladovnický ječmen	50
Ozimý ječmen	70
Triticale	70
Žito	25
Kukuřice na siláž	140
Kukuřice na zrno	140
Vojtěška	180
Celkem	825

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Společnost obhospodařuje přes 800 ha zemědělské půdy, na které pěstuje především krmivo pro hospodářská zvířata. Před několika lety upustila od pěstování cukrové řepy. Jako tržní plodiny jsou pěstovány potravinářská pšenice a sladovnický ječmen. Veškeré práce, které souvisí s prací na poli, si společnost zajišťuje výlučně sama pomocí svého strojového parku.

4.1.3 Organizační struktura společnosti

ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. má zvolen tzv. dualistický systém vnitřní struktury, což znamená, že orgány společnosti jsou tvořeny valnou hromadou, představenstvem a dozorčí radou.

Nejvyšším orgánem společnosti je valná hromada. Schází se minimálně jednou ročně, právo účastnit se jí mají všichni akcionáři a dochází zde k nejdůležitějším rozhodnutím společnosti, mezi které patří například rozdělení zisku nebo změna stanov. Aby byla valná hromada schopna rozhodovat, musí se jí účastnit tolik vlastníků, aby výše jmenovitých akcií přesahovala minimálně 30 % základního kapitálu společnosti. V roce 2014 se valná hromada ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. konala 19. 6. 2014.

Představenstvo se v současné době skládá ze 4 členů, kteří jsou voleni na 5 let. Volí jej a odvolává valná hromada. Jménem celé firmy mohou jednat minimálně 2 členové představenstva. Představenstvo zasedá minimálně šestkrát ročně.

Dozorčí rada je orgánem kontrolním, který zasedá minimálně jednou za půl roku. Má tři členy, kteří jsou voleni valnou hromadou na dobu pěti let.

O samotný chod podniku se stará ředitel společnosti. Má na starost ekonomicko-obchodní úsek, rostlinnou výrobu, živočišnou výrobu a technický úsek.

V současné době je v podniku zaměstnáno celkem 46 zaměstnanců na hlavní pracovní poměr, kde 26 zaměstnanců patří pod živočišnou výrobu, 7 zaměstnanců do technického úseku, 7 zaměstnanců do rostlinné výroby a 6 zaměstnanců do ekonomicko-obchodního úseku.

4.1.4 Představení konkurenčního subjektu AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s. vznikla v roce 1997 jako nástupnická organizace Statku Vyšehořovice zemědělská a obchodní, a.s., která vznikla v roce 1993. Jak již bylo výše zmíněno, tento subjekt vznikl rozpadem JZD Květen Nehvizdy, jehož součástí byl i analyzovaný subjekt – ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. Hlavním předmětem podnikání, stejně jako u ZOS Šestajovice-Jirny, a.s., je rostlinná a živočišná výroba.

Obhospodařuje přes 1 000 ha orné půdy, na které pěstuje potravinářskou pšenici, sladovnický ječmen, olejniny, cukrovku, kukuřici a vojtěšku.

Tabulka 3: Základní finanční informace 2013–2010 v tis. Kč

Typ finanční informace	Rok			
	2013	2012	2011	2010
Výše aktiv	104 839	79 728	80 253	64 046
Výše výkonů	92 194	68 484	62 603	49 109
Mzdové náklady	9 330	8 418	8 353	8 479
Zisk před zdaněním	32 026	11 071	9 306	1 999

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

Ve srovnání se ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. lze vidět trend zvyšování všech výše uvedených ukazatelů, což značí, že konkurenční společnost v současné době roste. Tento růst je způsoben zejména vysokými tržbami v oblasti rostlinné výroby a také proto, že konkurenční společnost neprovozuje chov prasat, který je za současných podmínek pro české zemědělské subjekty ve většině případů ztrátový.

4.2 Vliv SZP na hospodaření ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. využívá, stejně jako ostatní podniky v odvětví, podpůrné dotační prostředky. Tyto dotační prostředky společnost čerpá jak z rozpočtu EU, tak i z národních rozpočtů. Mezi roky 2004 až 2013 uvedená korporace čerpala:

- SAPS.
- TOP-UP (národní doplňková platba),
- kompenzace – cukrová řepa,
- agro-enviromentální platba,
- platba na dojnice,
- kompenzace – mléčná kvóta.

Mimo základní platbu SAPS všechny ostatní platby byly nepravidelné, tudíž v tabulkách budou zařazeny do kategorie „Ostatní dotace SZP“.

Základní přehled všech dotací je uveden v tabulkách níže.

Tabulka 4: Výše dotací 2013–2009 v tis. Kč

Typ dotace	Rok					Celkem
	2013	2012	2011	2010	2009	
SAPS	4 456	4 270	3 677	3 174	2 420	17 997
Ostatní dotace SZP	2 876	2 923	3 909	4 789	4 085	18 582
Dotace SZP celkem	7 332	7 193	7 586	7 963	6 505	36 579
Dotace ostatní	1 207	1 666	1 091	397	389	4 750
Dotace celkem	8 539	8 859	8 677	8 360	6 894	41 329

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Z výše uvedené tabulky je zcela patrné, že nejvýznamnějším příjmem pro ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. je platba SAPS, která mezi roky 2009–2013 dosahovala výše 17 997 000 Kč. Celkově společnost získala v tomto období z rozpočtu EU 36 579 000 Kč.

Tabulka 5: Výše dotací 2008–2004 v tis. Kč

Typ dotace	Rok					Celkem
	2008	2007	2006	2005	2004	
SAPS	2 420	2 257	2 063	1 795	1 661	10 196
Ostatní dotace SZP	4 085	4 576	3 682	2 244	2 959	17 546
Dotace SZP celkem	6 505	6 833	5 745	4 039	4 620	27 742
Dotace ostatní	389	478	1 453	1 120	1 043	4 483
Dotace celkem	6 894	7 311	7 198	5 159	5 663	32 225

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

V období 2004–2008 byla nejvýznamnějším příjmem opět platba SAPS, a to v celkové výši 10 196 000 Kč. Celkově společnost získala z rozpočtu EU v tomto období 27 742 000 Kč.

Celkově tedy mezi lety 2004–2013 společnost získala na dotacích SZP 64 321 000 Kč. Již na těchto číslech je patrné, jakým významným zdrojem jsou pro ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. dotace v rámci SZP.

4.2.1 Podíl dotací na celkových výnosech

Tabulka 6: Podíl dotací na celkových výnosech v tis. Kč

Typ finanční informace	Rok					
	2013	2012	2011	2010	2009	Průměr
Celkové výnosy	69 387	65 615	75 098	61 369	49 275	64 149
Přijaté dotace SZP	7 332	7 193	7 586	7 963	6 505	7 316
Podíl dotací SZP v %	10,57	10,96	10,10	12,98	13,20	12
Přijaté dotace ostatní	1 207	1 666	1 091	397	389	950
Podíl ostatních dotací v %	1,74	2,54	1,45	0,65	0,79	1
Přijaté dotace celkem	8 539	8 859	8 677	8 360	6 894	8 266
Podíl dotací celkem v %	12,31	13,50	11,55	13,62	13,99	13

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Mezi lety 2009–2013 činila průměrná výše dotace SZP na celkových výnosech okolo 12 %. Mezi lety 2013 až 2010 se hodnota dotací SZP pohybovala okolo 10,5 %. V roce 2009 dosáhla dokonce hodnoty 13,20 %. Toto však nebylo způsobeno vyšším množstvím dotací SZP, ale výrazně nižšími celkovými výnosy oproti letům 2010–2013.

Hlavním důvodem, který zapříčinil nízké celkové výnosy v roce 2009, byly nízké výnosy v oblasti chovu prasat. Neustálý propad cen vepřového masa (průměrná cena ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. na 1 kg vepřového masa byla Kč 28,95,-) způsobil výrazné snížení výnosů.

Tabulka 7: Podíl dotací na celkových výnosech v tis. Kč

Typ finanční informace	Rok					Průměr
	2008	2007	2006	2005	2004	
Celkové výnosy	66 314	70 320	62 451	78 849	73 297	70 246
Přijaté dotace SZP	6 505	6 833	5 745	4 039	4 620	5 548
Podíl dotací SZP v %	9,81	9,72	9,20	5,12	6,30	8,03
Přijaté dotace ostatní	389	478	1 453	1 120	1 043	897
Podíl ostatních dotací v %	0,59	0,68	2,33	1,42	1,42	1,29
Přijaté dotace celkem	6 894	7 311	7 198	5 159	5 663	6 445
Podíl dotací celkem v %	10,40	10,40	11,53	6,54	7,73	9,32

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

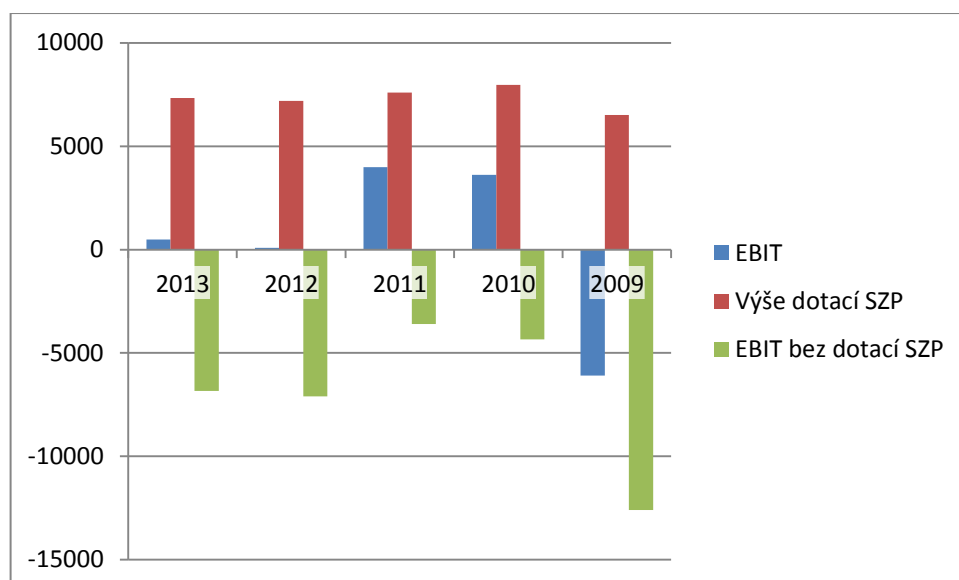
Mezi lety 2004 až 2008 se průměrná dotace SZP pohybovala okolo 8 %. Hlavním důvodem takto nízké úrovně sazeb je nízká výše dotace SAPS, která je nejvýznamnější složkou dotací v rámci SZP .

Při pohledu na podíl dotací SZP na celkových výnosech, který dosahuje mezi lety 2013 až 2004 okolo 10 %, lze konstatovat, že výnosy z dotačních titulů SZP jsou velice významným zdrojem pro ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

4.2.2 Vliv SZP na provozní výsledek hospodaření ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

V následujících grafech jsou znázorněny provozní výsledky hospodaření, výše samotných dotací SZP a výše provozních výsledků hospodaření bez dotací SZP. Provozní výsledek hospodaření byl vybrán z důvodu, že dotace SZP se účtují na účet ostatních provozních výnosů, který je součástí provozního výsledku hospodaření dané korporace. A oblast provozních činností je klíčová pro každý podnikající subjekt, protože právě z této oblasti by měly plynout hlavní zisky.

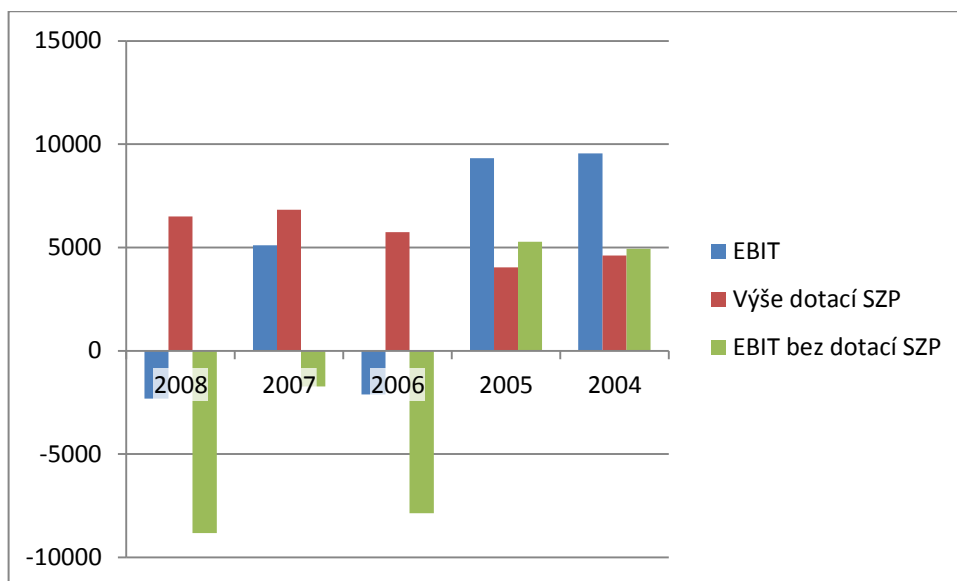
Graf 1: Provozní výsledek hospodaření (EBIT) a dotace SZP 2013–2009 v tis. Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Z výše uvedeného grafu č. 1 vyplynula vysoká závislost provozního výsledku hospodaření na přijatých dotacích SZP. Bez dotačních prostředků SZP by ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. dosahovala ve sledovaném období vždy záporného provozního výsledku hospodaření. Nejvyšší ztráty ve sledovaném období bylo dosaženo v roce 2009, a to ve výši 12 598 000 Kč. Tato vysoká ztráta byla způsobena zejména nepříznivým stavem v oblasti rostlinné výroby a v oblasti chovu prasat. Naopak nejnižší ztráty bylo dosaženo v roce 2011, a to ve výši 3 604 000 Kč. Ve sledovaném období by podnik bez dotací SZP nikdy nebyl schopen dosáhnout kladného provozního výsledku hospodaření.

Graf 2: Provozní výsledek hospodaření (EBIT) a dotace SZP 2008–2004 v tis. Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Mezi lety 2004–2008 by společnost skončila bez dotací SZP ve ztrátě v letech 2008, 2007 a 2006. Nejvyšší ztráta by byla dosažena v roce 2008, a to ve výši 8 815 000 Kč. Oproti předchozímu sledovanému období by však společnost v letech 2005 a 2004 byla schopna dosahovat zisku i bez dotací SZP, a to ve výši 5 286 000 Kč a 4 938 000 Kč. Hlavním důvodem vysokého provozního zisku v těchto letech bylo zvýšení užitkovosti mléčného skotu až na hodnotu 9 450 litrů na dojnici a následný prodej mléka.

Na těchto číslech lze konstatovat, že provozní oblast společnosti by nebyla schopna generovat provozní zisk bez dotací SZP. Tyto přijaté dotace hrají nezastupitelnou roli v hospodaření korporace.

4.2.3 Vliv SZP na provozní výsledek hospodaření AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s., stejně jako ZOS Šestajovice-Jirny, a.s., má nárok na podporu v rámci SZP. Mezi lety 2006–2013 společnost pobírala tyto platby:

- SAPS,
- oddělená platba za cukr,
- platba na dojnice chované v systému s tržní produkcí mléka,

- agro-enviromentální platby,
- národní doplňkové platby (TOP-UP)

Tabulka 8: Výše dotací SZP pro AGRO Vyšehořovice v letech 2013–2006 v tis. Kč

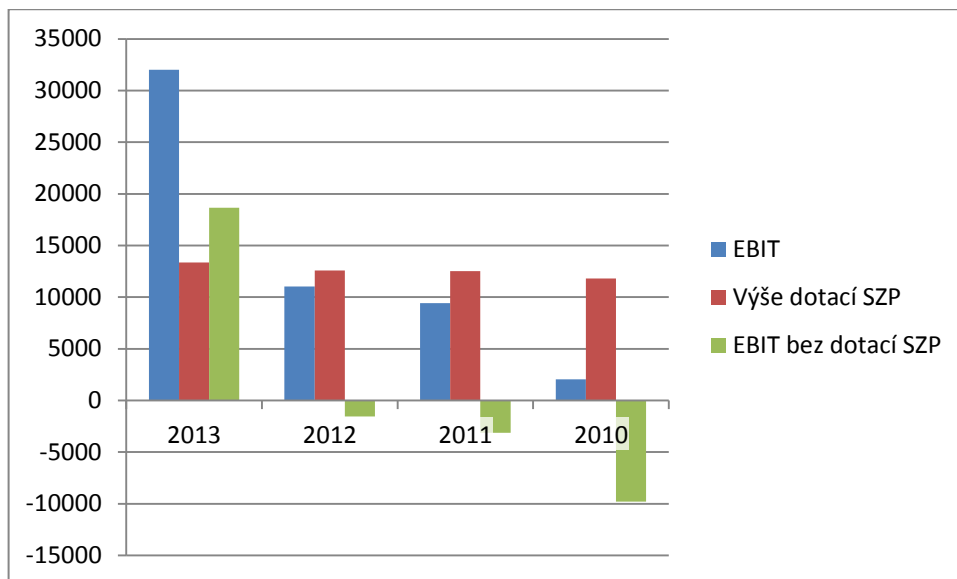
Typ informace	2013	2012	2011	2010
SAPS	8 961	8 001	7 010	6 100
Dojnice	249	414	763	-
Cukr	3 809	3 818	3916	3 893
AEO	330	346	359	364
Ostatní	-	-	483	1 466
SZP celkem	13 349	12 579	12 531	11 823
Typ informace	2009	2008	2007	2006
SAPS	5 558	4 502	4 206	3815
Dojnice	-	-		-
Cukr	3 995	3 078	2415	1944
AEO	350	814	348	582
Ostatní	2 548	2849	3966	3586
SZP celkem	12 451	11 243	10 935	9 927

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

Dle tabulky č. 8 byly dotace konkurenčního subjektu ve srovnání se společností ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. vyšší. Hlavním důvodem byl vyšší počet ha obhospodařované půdy (o cca 20 %) a také platbami TOP-UP, které se nacházely pod položkou „Ostatní“.

V následujících grafech jsou znázorněny provozní výsledky hospodaření, výše samotných dotací SZP a výše provozních výsledků hospodaření bez dotací SZP. Provozní výsledek hospodaření byl vybrán z důvodu, že dotace SZP se účtují na účet ostatních provozních výnosů, který je součástí provozního výsledku hospodaření dané korporace. A oblast provozních činností je klíčová pro každý podnikající subjekt, protože právě z této oblasti by měly plynout hlavní zisky.

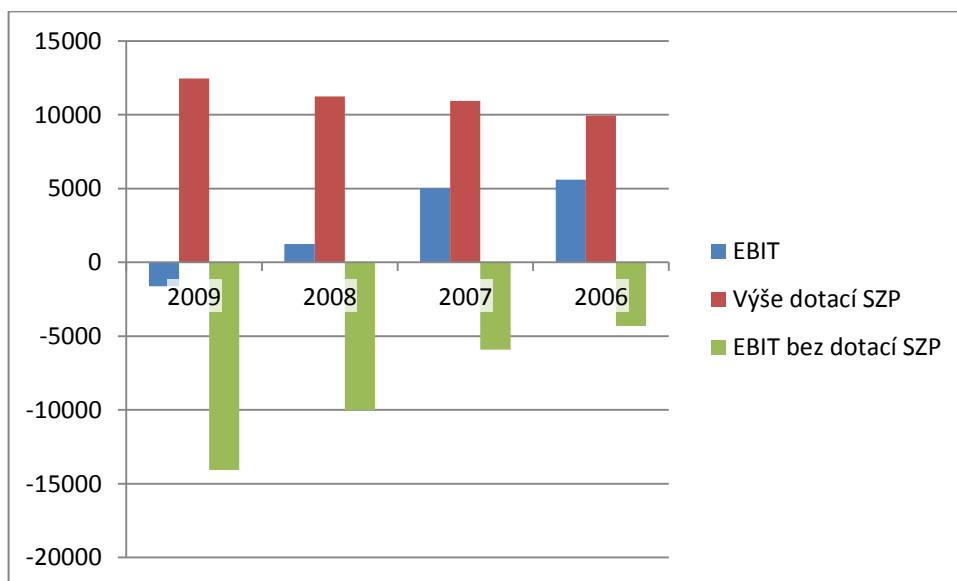
Graf 3: Provozní výsledek hospodaření (EBIT) a dotace SZP 2013–2010 v tis. Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

Dle grafu č. 3 by společnost mezi lety 2010–2013 bez dotací SZP skončila vždy ve ztrátě, vyjma roku 2013, kdy provozní zisk bez dotací SZP činil 18 755 000 Kč a převyšoval výši dotací SZP. Nejvyšší ztráty by ve sledovaném období bylo dosaženo v roce 2010, kdy by ztráta činila 9 784 000 Kč. Ve srovnání se zkoumaným subjektem byla konkurenční společnosti schopna generovat vyšší provozní výsledek hospodaření.

Graf 4: Provozní výsledek hospodaření (EBIT) a dotace SZP 2009–2006 v tis. Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

Mezi lety 2006–2009 dle grafu č. 4 by společnost skončila ve ztrátě ve všech sledovaných letech. Nejvyšší ztráty by konkurenční subjekt dosáhl v roce 2009, a to ve výši 14 084 000 Kč. Naopak v roce nejnižší ztráty by bylo dosaženo v roce 2006, a to ve výši 4 320 000 Kč

V obecném srovnání se lze vidět menší závislost konkurenčního subjektu na dotacích SZP, než je tomu u analyzovaného subjektu. Hlavním důvodem je opět schopnost generovat vyšší provozní výsledek hospodaření z důvodu vysokých tržeb z rostlinné výroby. ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. by za období 2006–2013 dosáhla ztráty 52 893 000 Kč, naproti tomu AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s. by za stejné období dosáhla ztráty pouze 30 126 000 Kč, což je téměř dvakrát méně.

4.2.4 Vliv reforem SZP na platbu SAPS ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Nejvýznamnější platbou pro ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. je přímá platba SAPS, která tvoří zhruba 30 % všech plateb přijatých z rozpočtů EU. Historie této platby sahá až k reformě Agenda 2000, která rozdělila SZP na dva základní pilíře. Hlavním cílem této zjednodušené platby bylo srovnat rozdíly mezi původními členy EU a novými členy EU, kteří vstoupili do tohoto Společenství v roce 2004. Mezi přijatými zeměmi byla i Česká republika, která SAPS musela přijmout také.

Z tohoto důvodu je ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. je napojena na tento zjednodušený systém plateb. Nejvyšší úroveň plateb SAPS bylo dosaženo v roce 2013, kdy úroveň plateb SAPS dosáhla 100 %. Lze také vidět, jak se platba SAPS od roku 2004 navyšovala. Navyšování bylo způsobeno zvýšením sazby za 1 hektar půdy. Tyto sazby jsou uvedeny v následující tabulce č. 9.

Tabulka 9: Sazby SAPS mezi lety 2013–2004 v Kč

Rok	2013	2012	2011	2010	2009
Sazba za 1 ha	6 068,88	5 387,30	4 686,50	4 060,80	3 710,00
Rok	2008	2007	2006	2005	2004
Sazba za 1 ha	3 072,70	2 791,50	2 517,80	2 110,70	1 830,40

Zdroj: STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND: *Jednotná platba na plochu (SAPS)* [online]. 2013 [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <http://www.szif.cz/cs/saps?isarchiv=true&year=-1&ino=1>

Postupné zvyšování této platby (2004–2013) mělo za následek zrušení národní doplňkové platby (TOP-UP), která byla zrušena v roce 2011. Poslední platba TOP-UP přijatá ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. byla v roce 2010 ve výši 4 593 000 Kč.

Z důvodů legislativních průtahů a požadavků členských zemí tato platba SAPS v roce 2013 neskončila a bude v ČR pokračovat až do roku 2020. Z tohoto důvodu byl rok 2014 stanoven rokem přechodným, ve kterém platily stejné podmínky pro získání platby jako v roce 2013.

Tabulka 10: Výše plateb SAPS 2014–2009 v tis. Kč

Typ dotace	Rok					Celkem
	2013	2012	2011	2010	2009	
SAPS	4 456	4 270	3 677	3 174	2 420	17 997

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Na výše uvedené tabulce č. 10 lze vidět stoupající úroveň sazby SAPS, která v roce 2013 dosáhla 100 %.

Tabulka 11: Výše plateb SAPS 2008–2004 v tis. Kč

Typ dotace	Rok					Celkem
	2008	2007	2006	2005	2004	
SAPS	2 420	2 257	2 063	1 795	1 661	10 196

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Při srovnání přijatých plateb SAPS a v porovnání s celkovými výnosy společnosti ZOS Šestajovice-Jirny, a.s., lze vidět, že platba SAPS byla nejvýznamnějším zdrojem příjmů v rámci SZP ve sledovaném období.

4.2.5 Vliv reforem SZP na mléčné kvóty ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Nejvýznamnějším zdrojem zisku pro subjekt je živočišná výroba, konkrétně chov mléčného skotu holštýnského plemena. Z tohoto důvodu jsou pro ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. nejdůležitější změny v SZP, které se týkají produkce mléka. Se zaváděním mléčných kvót, které začaly platit na území ČR v 1. 4. 2001, souvisely tzv. mléčné kompenzace. V sledovaném období (2004–2013) dosáhly celkové kompenzace za zavedení mléčných kvót částky 816 585 Kč. Tato kompenzace byla vyplacena v roce 2004.

Tabulka 12: Mléčné kvóty 2013–2009 v kg

Typ informace	Rok				
	2013	2012	2011	2010	2009
Mléčná kvóta ZOS v kg	4 004 299	4 004 299	4 004 299	3 212 107	3 184 606
Produkce mléka ZOS v kg	4 004 299	4 004 299	4 004 299	3 819 107	3 184 606

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Tento systém mléčných kvót patří k jedné z nejvýznamnějších změn v SZP. Skokové zvýšení mléčné kvóty mezi roky 2010 a 2011 bylo způsobeno reformou SZP z roku 2008, která byla revizí reformy z roku 2003. Ačkoliv od roku 2009 docházelo ke zvyšování mléčné kvóty vždy o 1% za rok, zkoumaného subjektu se dotklo zvýšení pouze mezi lety 2009 až 2011. Mezi lety 2011 až 2013 zůstala mléčná kvóta na stejné úrovni. Pro rok 2014 byla úroveň mléčné kvóty pro tuto korporaci na úrovni 3 979 107 kg.

V roce 2010 z důvodu vysokého tempa růstu produkce mléka musela společnost dokoupit mléčnou kvótu. Původní hodnota mléčné kvóty činila 3 212 107 kg, tudíž byla dokoupena kvóta ve výši 607 000 kg.

Tabulka 13: Mléčné kvóty 2008–2004 v kg

Typ informace	Rok				
	2008	2007	2006	2005	2004
Mléčná kvóta ZOS v kg	3 187 256	3 187 256	3 187 256	3 176 718	3 088 909
Produkce mléka ZOS v kg	3 187 256	3 187 256	3 187 256	3 176 718	3 088 909

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Na daných tabulkách lze zřetelně vidět navyšování mléčných kvót mezi lety 2004 až 2013 dle vlivu reforem. Jak již bylo zmíněno, v roce 2015 nastane zrušení mléčných kvót.

4.2.6 Vliv reforem SZP na produkci cukrové řepy ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Další významnou reformou pro ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. byla reforma z roku 2006, která se týkala odvětví cukru. V rámci opatření došlo k vysokému snížení minimální výkupní ceny cukrové řepy, která slouží jako hlavní surovina pro výrobu kvótovaného cukru. Tato reforma se samozřejmě dotkla i zkoumané společnosti, jelikož byla pěstitelem cukrové řepy. Aby dopad této reformy nebyl pro subjekty, které pěstovaly cukrovou řepu, tak velký, zavedla tzv. oddělenou platbu za cukr, která měla kompenzovat ztráty utržené se snížením výkupní ceny cukrové řepy.

Společnost s pěstováním cukrové řepy skončila v roce 2007, kdy se pěstování této komodity stalo vysoce ztrátové. Jelikož však splnila všechny požadavky pro získání kompenzace, dopad zrušení pěstování cukrové řepy nebyl tak vysoký.

Tabulka 14: Výše kompenzace za cukrovou řepu v letech 2013–2006 v tis. Kč

Typ informace	Rok							
	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Výše kompenzace	2 228	2 300	2 264	-	1 781	1 781	1 397	1 124

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

V tabulce č. 14 opět vidíme důležitost této platby vzhledem k hospodářskému výsledku, potažmo k přežití společnosti na trhu. Celková suma plateb mezi lety 2006 až 2013 činila 13 257 000 Kč. Konec této platby je pro ZOS Šestajovice- Jirny, a.s. určen na rok 2015. Od roku 2015 bude tato platba nahrazena podporou vázanou na produkci pro sektor cukrové řepy. Jelikož tato společnost cukrovou řepu již nepěstuje, v budoucnu již tuto platbu pobírat nebude.

4.3 Poměrová analýza podniku s důrazem na ukazatele rentability

SZP je v současné době prováděna pomocí dotací, které se projevují ve výnosech. Základním metodickým aparátem pro určení vlivu SZP na hospodaření podniku budou nástroje finanční analýzy, tzv. poměrové nástroje.

Primárními ukazateli budou ukazatele rentability. Tyto ukazatele pracují přímo s formou zisku (provozní zisk, zisk před zdaněním, zisk po zdanění). Jelikož v každé formě zisku jsou zakomponovány dotační plnění SZP, lze odečtením dotací od hospodářského výsledku získat hodnotu ukazatele očištěného od vlivu SZP.

Další poměrové ukazatele budou v práci použity z důvodu komplexnějšího pohledu na danou korporaci.

4.3.1 Ukazatele rentability

Rentabilita celkových vložených aktiv (ROA)

Tabulka 15: Rentabilita celkových vložených aktiv 2013–2004 v %

Ukazatel	Rok				
	2013	2012	2011	2010	2009
ROA	0,48	0,08	3,62	3,51	-6,21
ROA ZOS bez SZP	-6,66	-6,72	-3,28	-4,20	-12,85
ROA AGRO	30,53	13,84	11,73	3,18	-2,47
	2008	2007	2006	2005	2004
ROA ZOS	-2,13	4,53	-2,04	8,02	9,28
ROA ZOS bez SZP	-8,13	-1,53	-7,58	4,54	4,80
ROA AGRO	1,57	7,19	7,78	9,03	-

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. a AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

Tento ukazatel rentability celkových vložených aktiv se u zkoumaného subjektu mezi lety 2004–2013 dle tabulky č. 15 pohyboval v intervalu od -6,21 % do 9,28 %. Mezi lety 2010–2013 byl vysledován kladný trend tohoto ukazatele, který byl způsoben stabilizací finanční situace společnosti. Naopak v roce 2009 se v tomto ukazateli výrazně promítla krize v oblasti zemědělství. Společnost skončila v tomto roce ve ztrátě 6 650 000 Kč, která byla způsobena zejména ztrátou v oblasti chovu prasat a rostlinné výroby. Tyto ztráty byly způsobeny nízkou výkupní cenou, která nedosahovala ani výrobních nákladů. I z tohoto důvodu byl v roce 2009 zaveden krizový plán, který obsahoval snížení platů zaměstnanců o 20 %, zastavení všech investic, kromě návrhu vybudovat bioplynovou stanici, která by byla schopna vylepšit výsledek hospodaření. Prozatím se tento plán nepodařilo zrealizovat.

Naopak nejvyšší hodnoty ukazatel dosáhl v roce 2004, a to hodnoty 9,28 %. Hlavním důvodem takto vysokého ukazatele byly vysoké zisky v oblasti chovu skotu, rostlinné výroby a nízké ztráty v chovu prasat. Obecně lze konstatovat, že výše ukazatele je velice nízká.

Bez dotací SZP by ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. dosahovala kladného výsledku ukazatele pouze v letech 2005 a 2004. Toto bylo způsobeno zejména vysokým provozním ziskem.

Konkurenční společnost AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s. dosáhla v analyzovaných letech výrazně lepších hodnot ukazatele. U konkurenčního subjektu lze spatřit kladný trend, kdy ukazatel od roku 2010 rostl. Hlavním důvodem těchto vysokých ukazatelů byl vysoký výsledek provozního hospodaření, který byl způsoben vysokými zisky jak v oblasti chovu skotu, tak v oblasti rostlinné výroby.

Rentabilita vloženého kapitálu (ROI)

Tabulka 16: Rentabilita vloženého kapitálu 2013–2004 v %

Ukazatel	Rok				
	2013	2012	2011	2010	2009
ROI	0,83	0,17	3,75	3,54	-6,28
ROI ZOS bez SZP	-6,30	-6,63	-3,15	-4,17	-12,91
ROI AGRO	30,55	13,89	11,60	3,18	-2,42
	2008	2007	2006	2005	2004
ROI ZOS	0,72	2,92	1,27	4,12	2,92
ROI ZOS bez SZP	-5,28	-3,15	-4,27	0,65	-1,57
ROI AGRO	1,66	7,34	7,92	9,18	-

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. a AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

Mezi lety 2004–2013 se hodnoty ukazatele dle tabulky č. 16 u ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. pohybovaly intervalu od -6,28 % do 4,12 %. Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo opět v roce 2005 a nejnižší v roce 2009. Nejvyšší hodnota v roce 2005 byla způsobena zejména prodejem dlouhodobého majetku v celkové výši 5 194 000 Kč. Tento fakt velice kladně ovlivnil hospodářský výsledek. Naopak nejnižší hodnota v roce 2009 byla způsobena, stejně jako v předchozím případě u ROA, vysokou ztrátou v oblasti chovu prasat a rostlinné výroby. Byl vyzorován kladný trend, který se týká let 2010 až 2013. Opět lze tvrdit, že výše tohoto ukazatele je velice nízká.

Pokud by do ukazatele nebyl započítán vliv dotací SZP, ukazatel by dosahoval vždy záporných hodnot vyjma roku 2005, kdy by byl na úrovni 0,65 %.

V porovnání s AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s. dosahuje ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. opět nízkých hodnot a rozdíl mezi ukazatelem ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. a AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s. činí až 29,72 %.

U konkurenčního subjektu byl vyzorován žádoucí kladný trend mezi roky 2010 až 2013. Rozdíly mezi jednotlivými roky jsou v řádech jednotek procent.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Tabulka 17: Rentabilita vlastního kapitálu 2013–2004 v %

Ukazatel	Rok				
	2013	2012	2011	2010	2009
ROE	0,57	-0,09	3,84	3,83	-8,41
ROE ZOS bez SZP	-7,81	-8,39	-4,87	-5,85	-16,63
ROE AGRO	42,43	24,48	26,00	5,11	- 8,14
	2008	2007	2006	2005	2004
ROE ZOS	0,02	3,23	0,93	5,89	2,07
ROE ZOS bez SZP	-7,95	-5,13	-6,27	0,35	-4,62
ROE AGRO	3,14	15,62	18,13	23,18	-

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. a AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

Tento velice důležitý ukazatel umožňuje akcionářům ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. porovnávat míru ziskovosti vlastního kapitálu s dalšími možnostmi investování (investování do jiné společnosti, dluhopisy). Mezi roky 2004 až 2013 se tento ukazatel dle tabulky č. 17 pohyboval v intervalu od -8,41 % do 5,89 %. Opět nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v roce 2005 a nejnižší v roce 2009. Pokud by při výpočtu byly odečteny dotace SZP, ukazatel by se u dané společnosti opět dostal do vysokých záporných čísel ve všech sledovaných obdobích, vyjma roku 2005.

U konkurenčního subjektu se ukazatel pohyboval v intervalu od -8,11 % do 42,43 %. Od roku 2009 lze pozorovat rostoucí trend, který je u tohoto ukazatele žádoucí. V porovnání s ukazateli analyzovaného subjektu má konkurenční subjekt mnohem lepší výsledky těchto ukazatelů a pro investory či akcionáře je mnohem atraktivnější než zkoumaný subjekt.

Rentabilita tržeb (ROS)

Tabulka 18: Rentabilita tržeb 2013–2009 v %

Ukazatel	Rok				
	2013	2012	2011	2010	2009
ROS	0,95	-0,16	6,11	7,19	-17,33
ROS ZOS bez SZP	-13,08	-14,51	-7,75	-10,97	-34,27
ROS AGRO	32,13	12,96	12,31	2,04	- 2,98
	2008	2007	2006	2005	2004
ROS ZOS	0,04	5,36	1,56	7,63	2,80
ROS ZOS bez SZP	-13,50	-8,51	-10,54	0,46	-6,25
ROS AGRO	1,10	4,92	5,55	4,73	-

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. a AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

Ukazatel ROS společnosti ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. se ve sledovaném období dle tabulky č. 18 pohyboval v intervalu od -17,33 % do 7,63 %. Nejvyšší hodnoty bylo opět dosaženo v roce 2005. Takto vysoká hodnota byla opět způsobena vyššími tržbami v rostlinné výrobě, tržbami z prodeje mléka a prodejem dlouhodobého majetku. Nejnižší hodnota byla dosažena, tradičně, v roce 2009. V případě odečtení dotací by se tento ukazatel dostal opět do vysokých záporných hodnot.

U konkurenčního subjektu se hodnoty pohybovaly v intervalu od -2,98 % do 32,13 %. Opět nejvyšší hodnoty ukazatele bylo dosaženo v roce 2013 z důvodu vysokých tržeb v oblasti rostlinné výroby. V rámci srovnání subjektů je rentabilnějším subjektem AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

4.3.2 Ukazatele aktivity

Tabulka 19: Obrat celkových aktiv 2013–2004

Rok	2013	2012	2011	2010	2009
FAT ZOS	0,51	0,47	0,50	0,42	0,39
FAT AGRO	0,77	0,87	0,75	0,86	0,86
Rok	2008	2007	2006	2005	2004
FAT ZOS	0,44	0,44	0,46	0,48	0,50
FAT AGRO	0,84	1,06	0,92	1,39	-

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. a AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

U společnosti ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. se ve sledovaném období dle tabulky č. 19 ukazatele pohybovaly v intervalu 0,39 až 0,51. Nejvyšší hodnota byla naměřena v roce 2013 a nejnižší v roce 2009. Od roku 2008 lze vidět kladný trend, kdy se počet obrátek neustále zvyšuje. Avšak toto zvyšování bylo velice pomalé.

Ukazatel konkurenčního subjektu AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s. dosahoval mezi roky 2005–2013 intervalu 0,75 až 1,39. Nejvyšší hodnota byla naměřena v roce 2005, naopak nejnižší v roce 2011. Trend tohoto ukazatele má klesající charakter a při pokračování tohoto trendu dojde v nejbližších letech k vyrovnání ukazatelů obratu celkových aktiv ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. a AGRO Vyšehořovice.

Pokud oba subjekty porovnáme, lepších hodnot dosahovala společnost AGRO Vyšehořovice. Žádoucí u tohoto ukazatele je co nejvyšší číslo. Vyšší počet obrátek byl způsoben zejména vyššími tržbami při nižší úrovni aktiv než je tomu u ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Obrat zásob

Tabulka 20: Obrat zásob 2013–2004

Rok	2013	2012	2011	2010	2009
ITR ZOS	2,17	2,11	2,32	1,88	1,64
ITR AGRO	2,50	3,50	2,44	2,03	1,68
Rok	2008	2007	2006	2005	2004
ITR ZOS	1,77	1,92	1,82	2,33	1,01
ITR AGRO	1,55	2,01	1,80	3,40	-

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. a AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

Ve sledovaném období se ukazatel obratu zásob u ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. pohyboval v intervalu 1,01 až 2,33. Nejvyšší hodnota byla naměřena v roce 2005. Takto vysoká hodnota byla způsobena kombinací vyšších tržeb a nižší úrovní zásob. Naopak nejnižší hodnota, která byla naměřena o rok předtím, byla způsobena zejména nízkými tržbami.

U konkurenčního subjektu se hodnoty mezi lety 2005–2013 pohybovaly v intervalu 1,55 až 3,50. Nejvyšší hodnota byla naměřena v roce 2012, naopak nejnižší v roce 2008. Hodnota v roce 2012 byla vysoká z důvodu skokového nárůstu tržeb.

Jelikož daný ukazatel by měl být co nejvyšší, lépe z něho vychází společnost AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s., která je schopna efektivněji využívat své zásoby a neváží se jí v nich zbytečné peněžní prostředky.

Doba obratu pohledávek

Tabulka 21: Doba obratu pohledávek mezi lety 2013–2004

Rok	2013	2012	2011	2010	2009
DDR ZOS	38,32	28,77	36,01	37,64	48,60
DDR AGRO	48,49	86,65	72,27	74,41	59,02
Rok	2008	2007	2006	2005	2004
DDR ZOS	29,72	60,20	39,76	65,08	40,98
DDR AGRO	41,96	47,30	51,98	69,89	-

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. a AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

Standardní doba splatnosti faktury u ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. je 14 dní. Hodnoty tohoto ukazatele se pohybovaly v intervalu 28,77 dní až 65,08 dní, což znamená, že odběratelé neplatí své závazky včas. Od roku 2009 lze pozorovat klesající trend, který je žádoucí, mimo roku 2013, kdy se doba splacení pohledávky prodloužila o téměř 10 dní.

Hodnota ukazatele AGRO Vyšehořovice se pohyboval v intervalu 41,96 dní až 86,65 dní. Nejvyšší hodnota byla naměřena v roce 2012, kdy doba splacení pohledávky byla 86,65 dní, což je téměř 3x vyšší hodnota, než hodnota u ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Jelikož je požadován co nejnížší počet dní v tomto ukazateli, je ZOS Šestajovice-Jirny a.s. lepším subjektem, protože se ke svým peněžním prostředkům za prodané výrobky a služby dostane mnohem rychleji než AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

Doba obratu závazků

Tabulka 22: Doba obratu závazků mezi lety 2013–2004

Rok	2013	2012	2011	2010	2009
PTR ZOS	18,02	17,57	25,24	14,90	22,53
PTR AGRO	32,69	28,53	90,94	64,68	111,53
Rok	2008	2007	2006	2005	2004
PTR ZOS	26,64	21,89	9,47	17,94	25,18
PTR AGRO	127,95	67,02	105,87	55,22	-

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. a AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

Analogický ukazatel k době obratu pohledávek, to znamená, za jak dlouho uhradila ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. závazky svým věřitelům. Ukazatele se pohybovaly dle tabulky č. 22 v intervalu mezi 9,47 dní až 26,64 dní.

U konkurenčního subjektu se ukazatele pohybovaly v intervalu od hodnoty 28,53 dní do hodnoty 127,95 dní. Jedná se vysoké hodnoty a k úhradě závazků dochází po velice dlouhé době. Platební morálka tohoto subjektu je nízká, protože standardní doba splacení faktury (14 dní) je vysoce překročena.

Při srovnání ukazatelů těchto dvou společností vycházejí mnohem lépe ukazatele ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.. Ani nejlepší hodnota ukazatele AGRO Vyšehořovice nepřekoná nejhorší ukazatel ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

4.3.3 Ukazatele zadluženosti

Úrokové krytí

Tabulka 23: Úrokové krytí mezi lety 2013–2004

Ukazatel	Rok				
	2013	2012	2011	2010	2009
IC ZOS	1,39	0,25	6,34	7,18	-12,11
IC bez SZP	-19,43	-20,18	-5,74	-8,62	-25,05
IC AGRO	-	-	1569	56,64	-16,17
	2008	2007	2006	2005	2004
IC ZOS	-3,05	7,89	-3,66	18,84	18,79
IC ZOS bez SZP	-11,63	-2,67	-13,60	10,68	9,70
IC AGRO	6,02	21,34	23,76	30,75	-

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. a AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

U společnosti ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. se uvedený ukazatele pohybovaly v intervalu od -12,11 do 18,84. Nejvyšší hodnota byla naměřena v roce 2005, kdy dosažený provozní zisk pokryl nákladové úroky více než 18krát. Hlavním důvodem takto vysokého provozního zisku byl zisk z prodeje mléka, nízké ztráty v oblasti chovu prasat a prodejem dlouhodobého majetku. Dle odborné literatury by se měl ukazatel pohybovat v minimální výši 3. Tomuto kritériu vyhovovaly roky 2011, 2010, 2007, 2005 a 2004. V ostatních letech provozní zisk nebyl roven ani nákladovým úrokům.

V případě odečtení vlivu SZP od provozního zisku u společnosti ZOS Šestajovice - Jirny by se hodnoty ukazatele pohybovaly v rozmezí -25,05 až 10,68. Pouze v letech 2005 a 2004 by vytvořený provozní zisk stačil na úhradu nákladových úroků a dokonce by se nacházel i v optimální výši dle požadavků odborné literatury.

Konkurenční subjekt dosahoval hodnot v intervalu -16,17 až 1569. Hodnota ukazatele 1569 v roce 2011 byla způsobena kombinací vysokého provozního zisku a nízkých nákladových úroků. V porovnání se ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. tento subjekt dosahoval v průměru lepšího úrokového krytí než analyzovaná společnost.

Ukazatele celkové zadluženosti

Tabulka 24: Ukazatel celkové zadluženosti mezi lety 2013–2004 v %

Rok	2013	2012	2011	2010	2009
DR ZOS	14,45	17,23	20,22	17,31	26,34
DR AGRO	41,70	53,92	64,28	65,61	68,43
Rok	2008	2007	2006	2005	2004
DR ZOS	23,81	27,49	23,11	37,29	32,92
DR AGRO	70,56	66,70	71,69	71,62	-

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. a AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

Hodnoty tohoto ukazatele se u ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. pohybovaly v intervalu od 14,45 % do 37,29 %. Lze sledovat trend, kdy se celková zadluženost neustále snižovala, což je výhodné pro věřitele, protože v případě likvidace této společnosti jim nabídne dostatečný finanční polštář pro uspokojení svých pohledávek. Tento trend byl způsoben zejména zvyšováním celkových aktiv a snižováním úrovně cizího kapitálu.

U konkurenčního subjektu se hodnoty ukazatele pohybují v intervalu od 41,70 do 71,68. Opět byl vyzorován trend snižování výše cizího kapitálu, který je požadován věřiteli, ale stále nedosahuje takové úrovně jako u zkoumaného subjektu.

Na základě tohoto ukazatele lze konstatovat, že finanční stabilita ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. je vyšší než u společnosti AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

Kvóta vlastního kapitálu

Tabulka 25: Kvóta vlastního kapitálu mezi lety 2013–2004 v %

Rok	2013	2012	2011	2010	2009
ER ZOS	85,15	81,94	79,30	79,63	80,73
ER AGRO	58,30	46,08	35,72	34,39	31,57
Rok	2008	2007	2006	2005	2004
ER ZOS	75,28	72,51	76,89	62,71	67,08
ER AGRO	29,44	33,30	28,31	28,38	-

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. a AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

U zkoumaného subjektu se hodnoty ukazatele pohybovaly v intervalu od 62,71 % do 85,15 %. Tento ukazatel měl rostoucí trend, který je v případě tohoto ukazatele žádoucí. Tento ukazatel opět ukazuje vysokou míru stability a samostatnosti zkoumaného subjektu ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Naopak u konkurenční společnosti se hodnoty pohybovaly v intervalu od 28,31 % do 58,30 %. Z ukazatele byl vypořádaný žádoucí rostoucí trend, který je vyžadován. Avšak oproti zkoumanému subjektu byla výše kvóty vlastního kapitálu stále výrazně nižší, což značí stále vysoký podíl cizího kapitálu ve zdrojích AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

Koeficient zadluženosti

Tabulka 26: Koeficient zadluženosti mezi lety 2013–2004 v %

Rok	2013	2012	2011	2010	2009
DER ZOS	16,97	21,03	25,50	21,74	32,62
DER AGRO	71,53	117,02	179,93	190,75	216,76
Rok	2008	2007	2006	2005	2004
DER ZOS	31,63	37,91	30,06	59,47	49,07
DER AGRO	239,62	200,30	253,20	252,32	-

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. a AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

U zkoumaného subjektu se ukazatel pohyboval v intervalu od 16,97 % do 59,47 %. Byl upozorován klesající trend, který je u tohoto ukazatele žádoucí. Dle odborné literatury by tento ukazatel neměl být vyšší než 70 %, což zkoumaný subjekt splňuje ve všech letech. Tento ukazatel pouze potvrzuje předchozí ukazatele zadluženosti, že zkoumaný podnik je relativně samostatný a nevyžaduje přísun cizích zdrojů.

Konkurenční subjekt dosahoval hodnot v intervalu od 71,53 % do 253,20 %. Tyto vysoké hodnoty jsou způsobeny kombinací vysokého množství cizího kapitálu a nízkého množství vlastního kapitálu. Pouze v roce 2013 splňoval doporučenou výši tohoto ukazatele dle odborné literatury. Avšak i u této společnosti lze sledovat klesající trend, který je u tohoto ukazatele žádoucí. Ale opět – ani nejnižší hodnota ukazatele AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s. nedosahovala nejvyššího ukazatele ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Dlouhodobé krytí aktiv

Tabulka 27: Dlouhodobé krytí aktiv mezi lety 2013–2004 v %

Rok	2013	2012	2011	2010	2009
DKA ZOS	85,73	83,01	80,43	83,29	84,83
DKA AGRO	85,16	86,65	73,68	79,36	68,31
Rok	2008	2007	2006	2005	2004
DKA ZOS	83,57	81,31	87,04	72,70	80,45
DKA AGRO	63,26	70,52	63,77	69,32	-

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. a AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

U zkoumaného subjektu se tento ukazatel pohyboval v intervalu od 72,70 % do 87,04 %. Z daných hodnot lze usuzovat, že poměr mezi dlouhodobými zdroji a celkovými kapitálem zůstává konstantní. U konkurenčního subjektu se hodnoty pohybují v intervalu od 63,26 % do 86,65 %.

Výsledky tohoto ukazatele si byly velice podobné u obou společností, avšak nevýhodou tohoto ukazatele je nerespektování složení čitatele vzorce. V případě ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. jsou dlouhodobé zdroje kryty zejména vlastním kapitálem, naopak u společnosti AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s. jsou dlouhodobé zdroje kryty zejména dlouhodobým cizím kapitálem, což opět značí větší finanční stabilitu ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

4.3.4 Ukazatele likvidity

Běžná likvidita

Tabulka 28: Běžná likvidita mezi lety 2013–2004

Rok	2013	2012	2011	2010	2009
CR ZOS	3,94	3,47	3,26	3,44	3,77
CR AGRO	3,99	5,43	2,77	3,87	2,53
Rok	2008	2007	2006	2005	2004
CR ZOS	5,41	8,41	12,46	9,46	7,79
CR AGRO	2,29	3,15	2,49	3,10	-

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. a AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

Uvedený ukazatel se u zkoumaného subjektu pohyboval v intervalu od 3,26 do 12,46. Jedná se o dostatečné hodnoty, které jsou vyžadovány odbornou literaturou. Pokud by společnost v roce 2006 prodala všechna svá oběžná aktiva, znamenalo by to, že své závazky by byla schopna pokrýt více než 12krát. Takto vysoká hodnota byla zejména způsobena nízkým počtem závazků. Tento ukazatel je však pouze orientační, protože při prodeji všeho oběžného majetku by záleželo na mnoha dalších okolnostech (reálnost ocenění, poptávka po produktech atd.).

U AGRO Vyšehořovice se zkoumané ukazatele pohybovaly v intervalu od 2,29 do 5,43. Nejvyšší hodnoty ukazatel dosáhl v roce 2012, kdy dosáhl úrovně 5,43.

Oba subjekty v každém roce splňují požadavky dle odborné literatury a lze tedy tvrdit, že dané společnosti jsou dostatečně likvidní.

Pohotovostní likvidita

Tabulka 29: Pohotovostní likvidita mezi lety 2013–2004

Rok	2013	2012	2011	2010	2009
QR ZOS	1,51	1,30	1,43	1,45	1,48
QR AGRO	1,57	3,11	1,53	1,75	0,81
Rok	2008	2007	2006	2005	2004
QR ZOS	1,94	3,93	5,11	3,62	4,15
QR AGRO	0,69	0,98	0,85	1,52	-

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. a AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

Ukazatel ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. se pohyboval v intervalu od 1,30 do 5,11. Mezi lety 2008 až 2013 hodnoty dosahovaly zhruba podobné úrovně, což značí finanční stabilitu společnosti. Úroveň pohotové likvidity také vyhovuje odborné literatuře, která požaduje vyšší ukazatele alespoň 1. Lze také vyzorovat trend typický pro zemědělství – rozdíl mezi pohotovou a běžnou likviditou.

U společnosti AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s. byla požadovaná úroveň pohotové likvidity dosažena až v roce 2010. Mezi lety 2006 až 2008 byla pohotová likvidita nedostatečná. Toto bylo způsobeno zejména vysokou úrovní zásob.

4.4 SZP 2015–2020 pro ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Nová SZP 2015–2020 přinese ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. nové požadavky a nové platby, kterým je nutné se přizpůsobit. Mezi lety 2015 – 2020 může tato společnost v rámci nové SZP žádat o:

- jednotou platbu na plochu zemědělské půdy (SAPS),
- platbu pro mladé zemědělce,
- platbu za ozelenění (*Greening*),
- platby vázané na produkci.

Základní povinností pro získání všech plateb je nutnost dodržet tzv. kontrolu podmíněnosti (*Cross Compliance*). Je to soubor požadavků a opatření, které se týká environmentální oblasti. Jelikož ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. podniká v souladu s těmito opatřeními, nelze předpokládat, že bude docházet k ukládání nápravných prostředků či ke krácení plateb.

4.4.1 Jednotná platba na plochu zemědělské půdy (SAPS)

Aby společnost získala nárok na platbu SAPS, musí být zemědělským podnikatelem a zároveň aktivním zemědělcem.

V případě prvního požadavku je nutno být registrován u příslušného úřadu a být evidovaný v registru zemědělských podnikatelů. Tuto podmínku korporace splňuje.

Jelikož se jedná o subjekt, který hospodaří s plochou větší než 30 ha a na přímých platbách získává více než 5 000 € za rok, musí společnost splňovat podmínku aktivního zemědělce. Jelikož ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. neprovozuje žádnou tzv. vyloučenou činnost (provoz letiště, železniční služby, vodárny, služby v oblasti nemovitosti, stálé sportovní a rekreační areály), není nutno nějakým dalším způsobem prokazovat statut aktivního zemědělce, a tudíž splňuje i druhou podmínku pro přiznání SAPS.

O tuto platbu bude společnost žádat mezi lety 2015 až 2020. Průměrný odhad sazby SAPS činí cca 3 500 Kč za ha. Úroveň sazby se pohybuje na úrovni platby SAPS v roce 2009. Částka za ha by se do roku 2020 neměla výrazně měnit.

$$(19) \quad \text{SAPS} = \text{cena za ha standartní orné půdy} * \text{počet ha orné půdy}$$

$$(20) \quad \text{SAPS} = 750 * 3\,500 = 2\,625\,000$$

Mezi lety 2015–2020 je výše odhadované podpory okolo 2 625 000 Kč / ročně.

4.4.2 Platba pro mladé zemědělce

Tato platba je určena pro subjekty, jejichž doba od zahájení podnikání není delší než 5 let, a týká se pouze subjektů s výměrou do 90 ha. Nutností je pobírání platby SAPS. Jelikož současná korporace byla založena v roce 1993 a výměra půdy dosahuje 750 ha, ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. nemá nárok na tuto platbu.

4.4.3 Platba za ozelenění (*Greening*)

Tato zcela nová část přímých plateb byla zavedena z důvodu zachování příznivých podmínek pro životní prostředí. ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. má dva základní způsoby, jak splnit podmínky pro tuto platbu:

- splnění podmínek ekologického zemědělství nebo využití tzv. rovnocenných postupů AEKO PRV,
- využívání postupů příznivé pro životní prostředí (diverzifikace plodin, zachování trvalých travních porostů, plocha využívaná v ekologickém zájmu)

Jelikož korporace neprovádí ekologické zemědělství ani nevyužívá rovnocenné postupy AEKO PRV, musí pro získání této platby splňovat postupy příznivé pro životní prostředí.

Diverzifikace plodin

ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. má pro tuto platbu vyhrazeno 750 ha orné půdy, proto je nutné mít na této orné půdě minimálně 3 plodiny. Dále je také nutné splňovat podmínku, kdy hlavní plodina nesmí být na více než 75 % orné půdy a další dvě hlavní plodiny nesmějí zabírat více než 95 % orné půdy.

Tabulka 30: Výměra plodin pro potřeby přímých plateb v ha a %

Typ plodiny	Výměra (v ha)	Výměra v %
Potravinářská pšenice	150	20
Ozimý ječmen	70	9
Triticale	70	9
Kukuřice na siláž	140	19
Kukuřice na zrno	140	19
Vojtěška	180	24
Celkem	750	100

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Dle tabulky č. 30 hlavní plodina nepřekračuje hodnotu 75 %, další dvě hlavní plodiny nepřekračují hodnotu 95 %, tudíž je podmínka diverzifikace plodin ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. splněna.

Zachování trvalých travních porostů

Tento požadavek je v současné době řešen pouze na národní úrovni, z tohoto důvodu v současné době nemá přímý dopad na ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Plocha využívaná v ekologickém zájmu

Tato podmínka se týká subjektů, které vlastní více než 15 ha půdy. Analyzovaná zemědělská společnost v rámci přímých plateb hospodaří s ornou půdou o velikosti 750 ha. Z tohoto důvodu musí vyčlenit minimálně 5 % standardní orné půdy jako plochu využívanou v ekologickém zájmu.

ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. má na výběr ze 7 možností, jak využívat plochu v ekologickém zájmu. Subjekt musí splnit minimálně jeden z těchto požadavků:

- úhor využívaný v ekologickém zájmu,
- krajinné prvky,

- souvratě,
- plochy s rychle rostoucími dřevinami,
- zalesněné plochy,
- plochy s meziplodinami,
- plodiny poutající vzdušný dusík.

Z těchto požadavků je pro ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. nejpříjatelnější podmínka plodin poutající vzdušný dusík. Plodinou, která váže vzdušný kyslík, je vojtěška.

$$(21) \quad \text{Plocha v ekologickém zájmu} = \text{ha vojtěšky} * \text{váhový koeficient}$$

$$(22) \quad \text{Plocha v ekologickém zájmu} = 180 * 0,7^6 = 126$$

$$(23) \quad \text{Výpočet \% plochy v eko. zájmu} = \frac{\text{vojtěška přepočítaná koeficientem}}{\text{celková plocha}} * 100$$

$$(24) \quad \text{Výpočet \% plochy v eko. zájmu} = \frac{126}{750} * 100 = 16,8 \%$$

Jelikož společnost splňuje všechny podmínky pro platbu za ozelenění, bude tato platba společnosti přiznána.

$$(25) \quad \text{Platba za Greening} = \text{cena za ha orné půdy} * \text{počet ha půdy}$$

$$(26) \quad \text{Platba za Greening} = 2\,000 * 750 = 1\,500\,000$$

Mezi lety 2015–2020 je výše odhadované podpory okolo 1 500 000 Kč / ročně.

4.4.4 Podpory vázané na produkci

Pro získání těchto podpor, které jsou nástupcem plateb TOP-UP, musí obecně společnost splnit evidenci v LPIS, minimální výměru 1 ha, minimální podporu 100 € a musí vlastnit způsobilou plochu.

Zkoumaný subjekt je zaevidován v LPIS, výměra činí 750 ha, výše podpory vysoce překračuje částku 100 EUR a zkoumaný subjekt obhospodařuje způsobilou plochu,

⁶ 0,7 je váhový koeficient pro vojtěšku

což tedy znamená, že ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. splňuje obecné podmínky pro získání podpor vázaných na produkci.

V rámci podpor vázaných na produkci má společnost na výběr z těchto komodit:

- brambory na škrob,
- konzumní brambory,
- cukrová řepa,
- bílkovinné plodiny,
- chmel,
- ovoce s velmi vysokou pracností,
- ovoce s vysokou pracností,
- zelenina s velmi vysokou pracností,
- zelenina s vysokou pracností,
- masná telata,
- dojnice,
- ovce a kozy.

Z těchto podpor připadá pro zkoumaný subjekt v úvahu podpora na bílkovinné plodiny, ovce a kozy a dojnice.

Podpora na bílkovinné plodiny

Tato podpora se týká plodin hrách, bob, lupina, sója, vojtěška, jetel a směsi plodin. Společnost v současné době pěstuje z nabízených plodin vojtěšku. Pro získání této platby je nutné kromě základních požadavků také splnit chov vybraných hospodářských zvířat v minimální intenzitě 3 VDJ / ha.

Tabulka 31: Počet VDJ pro potřeby podpory bílkovinných plodin

Kategorie	Průměrný počet ks	Průměrná hmotnost	Koeficient na VDJ	Počet VDJ
Telata do 6 měsíců věku včetně	151	115	0,4	60,4
Jalovice starší 6 měsíců až 12 měsíců věku včetně	89	265	0,53	47,17
Jalovice starší 12 měsíců až 24 měsíců věku včetně	215	470	0,94	202,1
Jalovice nad 2 roky	21	600	1,2	25,2
Krávy - dojené	455	650	1,3	591,5
Býk, vůl starší 6 měsíců až 12 měsíců včetně	5	300	0,6	3
Býk, vůl starší 12 měsíců až 24 měsíců včetně	25,5	560	1,12	28,56
Býk, vůl starší 2 roky	7	800	1,6	11,2
Ovce nad 12 měsíců	3	70	0,2	0,6
Celkem				969,73

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že společnost vlastní v roce 2015 969,73 VDJ na 180 ha vojtěšky.

$$(27) \quad \text{Minimální intenzita chovu} = \frac{\text{počet VDJ}}{\text{rozloha vojtěšky v ha}}$$

$$(28) \quad \text{Minimální intenzita chovu} = \frac{969,73}{180} = 5,35$$

Společnost splňuje podmínku minimální intenzitu chovu hospodářských zvířat. Jelikož jsou splněny i všechny ostatní požadavky pro získání platby, společnost uplatní nárok na tuto platbu.

$$(29) \quad \text{Platba bílkovinné plodiny} = \text{cena ha orné půdy} * \text{počet ha půdy}$$

$$(30) \quad \text{Platba bílkovinné plodiny} = 3\,400 * 180 = 612\,000$$

Mezi lety 2015–2020 je výše odhadované podpory okolo 612 000 Kč / ročně.

Podpora na ovce a kozy

První podmínkou pro získání této podpory je vlastnit travní porost na orné půdě nebo trvalý travní porost. Další podmínkou je vedení pastevního deníku po době 5 let a vlastnit minimálně 2 VDJ.

ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. vlastní travní porost na orné půdě, vede pastevní deník, ale vlastní pouze 0,6 VDJ. To znamená, že za současných podmínek nemá společnost nárok na tuto platbu.

Podpora na dojnice

Poslední z podpor, na kterou korporace může reálně zažádat, je podpora na dojnice. Tato platba se týká všech dojnic společnosti, které jsou chovány v tzv. systému s tržní produkcí mléka. Základními požadavky na získání této platby je nutnost vlastnit minimálně 2 VDJ a poměr výnosů z mléka k celkovým výnosům musí být alespoň 15 %. Dle strategie společnosti se množství VDJ bude do roku 2020 pohybovat na podobné úrovni.

Tabulka 32: Podíl výnosů z produkce mléka na celkových výnosech v tis. Kč

Typ informace	2013	2012	2011	2010
Celkové výnosy	69 387	65 615	75 098	61 369
Výnosy z produkce mléka	32 069	28 565	31 576	25 067
Podíl v %	46 %	44 %	42 %	41 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že podíl z výnosů z produkce mléka na celkových výnosech je výrazně vyšší než 15 %. Jelikož společnost splňuje i druhý požadavek, což je požadavek vlastnit více než 2 VDJ, společnosti připadá nárok na tuto platbu.

$$(31) \quad \text{Platba dojnice} = \text{cena za VDJ} * \text{počet VDJ krávy dojené}$$

$$(32) \quad \text{Platba dojnice} = 3\,400 * 591,5 = 2\,011\,100$$

Mezi lety 2015–2020 je výše odhadované podpory okolo 2 011 100 Kč / ročně.

4.4.5 Předpokládaná celková úroveň Přímých plateb mezi lety 2015–2020 pro ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Z předchozí analýzy vyplynulo, že společnost má nárok na tyto platby:

- platba SAPS,
- platba za ozelenění,
- platba za bílkovinné plodiny (vojtěška),

- platba na dojnice.

Dle podnikové strategie se do roku 2020 nepočítá s významnými podnikovými změnami v oblastech, které se týkají těchto plateb. Proto lze očekávat, že jediné kritérium, které bude ovlivňovat výši plateb, bude stanovení jednotlivých částek za VDJ či hektar

Tabulka 33: Odhadovaná výše ročních podpor SZP 2015–2020 v Kč

Typ platby	Výše platby v Kč
Platba SAPS	2 625 000
Platba za ozelenění	1 500 000
Platba za bílkovinné plodiny	612 000
Platba na dojnice	2 011 100
Celkem podpora SZP	6 748 100

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních dat ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Mezi lety 2015–2020 je celková výše odhadované podpory SZP 6 748 100 Kč. Při porovnání se SZP, která se vztahovala pro léta 2007–2013, lze pozorovat pokles výše podpor pro tuto korporaci. Úroveň plateb se pohybuje na úrovni plateb okolo let 2007–2009.

5 Výsledky a diskuse

V následující části práce jsou shrnuty nejdůležitější výsledky práce, popřípadě navrhnutá taková řešení, která pomohou vylepšit stav ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Nejvýznamnější platbou a příjmem z rozpočtu EU je pro ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. jednotná platba za plochu (SAPS). Je důležitou a významnou součástí provozních výnosů a lze předpokládat, že tomu takto bude až do roku 2020 i přesto, že v novém programovacím období bude tato platba zřejmě dosahovat nižších hodnot než v posledních letech minulého programovacího období. Po roce 2020 by měla pro analyzovaný subjekt platit nová zemědělská politika, která tuto jednotnou platbu odstraní a subjekt se bude muset přizpůsobit novým dotačním požadavkům ze strany EU.

Během analyzovaného období 2004 až 2013 byly pro ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. nejdůležitější reformy, které se týkaly jednotné platby za plochu (SAPS), mléčných kvót a produkce cukrové řepy.

V rámci vlivu celkových dotací SZP na provozní výsledek hospodaření, byla zjištěna vysoká úroveň závislosti dotací SZP pro vybraný subjekt. Dosahovat zisku je ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. schopna v současné době pouze za pomoci dotací SZP. U konkurenčního subjektu je tato závislost nižší, avšak bez dotací SZP by také nebyla schopna generovat zisk. Opět se jen potvrzuje důležitost dotací SZP pro zemědělské subjekty hospodařící v České republice.

Oblast rentability je pro ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. vysoce problémová. Z důvodu často nulového nebo velmi nízkého zisku je rentabilita společnosti na velmi nízké úrovni, v řádech jednotek procent. V případě odečtení vlivu SZP se vždy rentabilita dostává do vysokých záporných čísel. Hlavním důvodem tak nízké rentability je celková situace v zemědělství, kdy zemědělství, ač silně dotováno a podporováno, se stává stále méně konkurenceschopným. Konkrétně pro tuto společnost je hlavním důvodem nízké rentability zejména špatná situace v odvětví chovu vepřového masa.

Konkurenční společnost je na tom v oblasti rentability mnohem lépe. Hlavním důvodem je velké množství investic a cizích zdrojů, které zvyšují rentabilitu subjektu. Společnost také neprovozuje žádnou ztrátovou činnost, která by měla na rentabilitu negativní dopad.

V rámci **ukazatelů obrátu aktiv a zásob** ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. v porovnání s konkurenčním subjektem také zaostává. AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s. je schopna mít vyšší počet obrátek celkových aktiv a v rámci obrátu zásob je schopna se chovat efektivněji. Vliv SZP je v rámci tohoto ukazatele pouze nepřímý.

Naopak v **oblasti obrátu pohledávek a závazků** analyzovaný subjekt předčí AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s. Nejen, že je ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. schopna rychleji získat peníze za své pohledávky, ale je také rychlejší v plnění svých závazků. V očích svých věřitelů tedy působí jako spolehlivý a solventní subjekt. Ačkoliv vliv SZP je na tomto ukazateli pouze nepřímý, lze tvrdit, že bez dotací SZP by platební morálka společnosti byla mnohem horší.

Prvním **ukazatelem zadluženosti** je úrokové krytí. Jelikož tento ukazatel pracuje s provozním výsledkem hospodaření, lze změřit přímo vliv SZP. Bez dotací SZP by se ukazatel u analyzovaného subjektu opět nacházel ve vysokých záporných hodnotách. S dotacemi se sice mezi lety 2010 až 2013 dostal do kladných hodnot, ale pouze v letech 2011 a 2010 byl schopen vyhovět požadavkům odborné literatury. Naopak AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s. měl tento ukazatel vyjma roku 2009 vždy kladný a lze považovat jeho hodnotu dle odborné literatury za dostatečnou.

V případě celkové zadluženosti si vede lépe ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. Celková zadluženost se pohybuje na nízké úrovni, což vyhovuje zejména věřitelům. Naopak u konkurenčního subjektu, se celková zadluženost v roce 2013 stále pohybuje nad 40 %, oproti 14 % u ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. Pokud by do tohoto ukazatele byla ještě zahrnuta kvóta vlastního kapitálu, lze tvrdit, že analyzovaný subjekt je mnohem více finančně nezávislý a stabilní než konkurenční korporace.

V případě koeficientu zadluženosti si opět lépe stojí společnost ZOS Šestajovice-Jirny, a.s., jejíž hodnoty se nacházejí vysoce pod maximální doporučenou hodnotou. Naopak konkurenční korporace prozatím ani jednou nebyla schopna dosáhnout hodnoty vyžadované odbornou literaturou. Avšak v případě pokračování současného trendu lze předpokládat, že se tomu již v dalším účetním období stane.

Posledním ukazatelem v oblasti zadluženosti je ukazatel dlouhodobého krytí aktiv. Hodnocené subjekty si v tomto případě vedou velice podobně. Je však nutno zdůraznit,

že daný ukazatel nerespektuje složení dlouhodobých zdrojů. V případě ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. jsou dlouhodobé zdroje kryty zejména vlastním kapitálem, naopak AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s. kryje své dlouhodobé zdroje zejména dlouhodobým cizím kapitálem. I proto v rámci tohoto ukazatele je na tom lépe korporace ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Při provedení syntézy ukazatelů rentability a zadluženosti lze říci, že každá společnost využívá jinou strategii podnikatelské činnosti. ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. je relativně stabilním, finančně samostatným subjektem, který spíše preferuje požadavky věřitelů. Naopak méně reflektuje požadavky investorů, kteří požadují vyšší rentabilitu. Na druhé straně AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s. využívá více cizích zdrojů, které přinášejí vyšší rentabilitu za rizika nižší finanční stability podniku. Jelikož však i výše vlastních zdrojů se neustále zvyšuje a společnost je schopna generovat zisk, lze říci, že strategie konkurenčního subjektu je prozatím úspěšnější. Oba zkoumané podniky tedy mají silné stránky jinde – ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. má silnou stránku v ukazatelích zadluženosti, naopak AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s. v ukazatelích rentability.

Poslední analyzovanou oblastí byla oblast ukazatelů **likvidity**. Oba zkoumané subjekty dosahují dostatečných hodnot, které jsou požadované odbornou literaturou.

V celkovém srovnání lze konstatovat, že společnost ZOS Šestajovice-Jirny a.s. zaostává za svým konkurentem AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní, a.s. U konkurenčního subjektu lze také pozorovat kladný trend zvyšování hodnoty korporace.

Nová zemědělská politika pro období 2015–2020, dle dostupných informací, přinese nižší úroveň plateb společnosti ZOS Šestajovice-Jirny a.s., než tomu bylo v posledních letech. Tento fakt se v budoucnu promítne do hospodaření společnosti a v případě, že nedojde ke zlepšení situace v oblasti zemědělství, lze předpokládat, že daná společnost zůstane i nadále nerentabilní a lze i očekávat mírné zhoršení situace.

6 Závěr

Cílem této práce bylo analyzovat a zhodnotit vliv reforem SZP na hospodaření ZOS Šestajovice-Jirny, a.s., který se zabývá zemědělskou činností, a to zejména živočišnou a rostlinnou výrobou. V rámci praktické části bylo prvním cílem posoudit vliv reforem SZP na zvolený subjekt v období mezi lety 2004 až 2013. Hlavními nástroji této analýzy byly poměrové ukazatele finanční analýzy – ukazatele rentability, aktivity, zadluženosti a likvidity. Pro získání relevantních dat z této analýzy byly výsledky těchto ukazatelů srovnány s ukazateli konkurenčního subjektu AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s., který byl vybrán z důvodu podobného zaměření a velikosti jako u analyzovaného subjektu. Navíc tyto dva subjekty pojí společná historie, kdy téměř 15 let byly součástí jednoho obrovského družstva. V další části byla dle dostupných dokumentů analyzována nová SZP, vztahující se na období 2015–2020 a byl prognózován dopad této nové politiky na hospodaření vybraného subjektu v novém programovacím období.

Na základě dostupných dat byla provedena důkladná analýza společnosti. Z této analýzy vyplynulo, že daná korporace je v současné době schopna dosahovat zisku pouze za přispění dotací SZP. Pouze v letech 2005 a 2004 by společnost dosahovala provozního zisku bez dotací SZP, v ostatních letech by se nacházela ve vysokých ztrátách. Oproti konkurenčnímu subjektu je závislost na dotacích z rozpočtu EU téměř dvojnásobná. Ačkoliv závislost AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s. na dotacích SZP je menší, neznamená to, že hospodaření společnosti není závislé na dotacích SZP. Konkurenční subjekt by pouze v roce 2013 skončil v provozním zisku bez dotací SZP, v ostatních letech by se jeho provozní výsledek hospodaření pohyboval v minusových číslech.

V oblasti rentability dosahuje analyzovaný subjekt velice nízkých čísel. Nejen ve srovnání s informacemi v odborné literatuře, ale také i ve srovnání s konkurenčním subjektem. Zejména v roce 2009 se v hospodaření projevila krize agrárního sektoru, která měla tvrdý dopad i na zemědělství. Tato krize se daného subjektu dotkla zejména v oblasti rostlinné výroby a v odvětví chovu prasat. Pouze odvětví skotu bylo schopno v tomto roce dosahovat kladného výsledku hospodaření. V případě odečtení vlivu SZP ukazatele rentability dosahují vysokých záporných čísel a opět bylo potvrzeno, že daná společnost

by bez pomoci dotačních nástrojů SZP nebyla schopna podnikat. Oblast rentability lze považovat za velice slabou stránku ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Naopak silnou stránkou společnosti jsou ukazatele zadluženosti. Ačkoliv podnik nedosahuje dostatečné rentability, lze ho považovat za relativně stabilní a finančně samostatný. Díky vysokému množství vlastního kapitálu lze předpokládat, že v případě likvidace společnosti by byla uspokojena většina věřitelů ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Další silnou stránkou společnosti je vysoká platební morálka, kterou vysoce převyšuje konkurenční subjekt. Ačkoliv společnost nedosahuje vysokého zisku, nemá žádný problém s placením svých závazků. Průměrná doba splacení závazků je mnohem nižší než u konkurenčního subjektu. Lze tedy tvrdit, že ziskovost společnosti nezaručí věřitelům včasné a spolehlivé uhrazení svých pohledávek.

V oblasti likvidity dosahují oba subjekty podobných hodnot, které vyhovují požadavkům odborné literatury.

Nová zemědělská politika na období 2015–2020 přinese společnosti ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. nové požadavky, nové typy plateb, ale také nižší úroveň plateb, než kterou dostávala v posledních letech minulého programovacího období. Dle provedené analýzy se úroveň plateb pro nové programovací období bude pohybovat na úrovni let 2007–2009. Ačkoliv odhad výše plateb je pouze orientační, lze předpokládat, že tato nižší úroveň plateb bude mít negativní dopad na vývoj společnosti. Při zachování současné strategie, současného rozsahu a zaměření subjektu je vysoce pravděpodobné, že jak provozní zisk, tak i rentabilita analyzovaného subjektu bude v dalších letech klesat.

Již za předchozí programovací období dosahoval zisk velmi nízkých čísel. Je otázkou, zdali by další jeho případně snížení nezpůsobilo odliv investorů a akcionářů, kteří by v současné době mohli investovat do bezrizikových instrumentů, které by přinášely minimálně stejný zisk.

Jak bylo již několikrát řečeno, největším problémem pro společnost je chov prasat. Pokud nenastane výrazné zlepšení situace v tomto odvětví, které by zvýšilo výkupní ceny masa alespoň nad výrobní náklady, lze doporučit zrušení chovu u ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Nové období je charakteristické ještě jednou, významnou změnou – zrušením mléčných kvót k 31. 3. 2015. Po zrušení těchto mléčných kvót lze očekávat, že dojde k přílivu zahraničního mléka do ČR a ke snížení výkupní ceny mléka. Lze předpokládat, že zrušení mléčných kvót bude mít negativní dopad na ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. Dle dostupných informací se očekává, že dané zrušení mléčných kvót bude určitým způsobem kompenzováno ze strany EU. Je otázkou, zdali tato kompenzace bude dostatečně vysoká na to, aby ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. byla schopna dále provozovat zemědělskou činnost. Jistou výhodou by mohlo být členství v Mlékařském hospodářském družstvu, které by mohlo pomoci ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. k silnější pozici při vyjednávání o výkupních cenách mléka a tím pádem k menšímu snížení výkupních cen.

Jelikož byl v práci analyzován vliv reforem SZP pro ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. v období 2004–2013 a prognózován dopad nové SZP pro programovací období 2015–2020, byl cíl práce splněn.

7 Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje

BALDWIN, Richard E a Charles WYPLOSZ. *The economics of European integration*. 2nd ed. London: McGraw-Hill Education, 2006, xxiv, 464 p. ISBN 978-007-3322-421.

BEČVÁŘOVÁ, Věra. *Zemědělská politika*. Vyd. 1. V Brně: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2001, 116 s. ISBN 80-715-7514-3.

FOJTÍKOVÁ, Lenka. *Společné politiky EU: historie a současnost se zaměřením na Českou republiku*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2008, xv, 179 s. ISBN 978-80-7179-939-9.

KÖNIG, Petr. *Rozpočet a politiky Evropské unie: příležitost pro změnu* .: 2., aktualiz. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2009, xxxiv, 630 s. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-011-9.

SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2., aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2011, v, 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6.

STŘECHA, Aleš, František ANTOŠ a Václav JELÍNEK. *Jirny a Nové Jirny*. 2009, 84 s.

Elektronické zdroje

AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČESKÉ REPUBLIKY: *What is Natura 2000* [online]. 2009 [cit. 2014-10-20]. Dostupné z:

<http://www.nature.cz/natura2000-design-en/sub-text.php?id=6589&akce=&ssHledat=>

AGRÁRNÍ PORADENSKÉ A INFORMAČNÍ CENTRUM: *Nová Společná zemědělská politika upravuje systém přímých plateb* [online]. 2014 [cit. 2014-10-14]. Dostupné

z: <http://www.apic.cz/6689-nova-spolecna-zemedelska-politika-upravuje-system-primych-plateb.html>

AGRÁRNÍ PORADENSKÉ A INFORMAČNÍ CENTRUM: *Systém základních plateb, minimální požadavky a přechodná vnitrostátní podpora* [online]. 2014b [cit. 2014-10-20].

Dostupné z: <http://www.apic.cz/6698-system-zakladnich-plateb-minimalni-pozadavky-a-prechodna-vnitrostatni-.html>

AGRÁRNÍ PORTÁL: *Společná zemědělská politika po reformě – I. a II. pilíř* [online]. 2014 [cit. 2014-10-06]. Dostupné z: <http://www.agris.cz/clanek/184567/spolecna-zemedelska-politika-po-reforme-i-a-ii-pilir>

BUSINESS VIZE: *Ukazatelé rentability* [online]. 2010 [cit. 2015-02-08]. Dostupné z: <http://www.businessvize.cz/financni-analyza/ukazatele-rentability>

BUSINESSINFO: *Historie společné zemědělské politiky* [online]. 22. 5. 2009b [cit. 2014-08-26]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/historie-spolecne-zemedelske-politiky-5146.html>

BUSINESSINFO: *Společná zemědělská politika Evropské unie* [online]. 2009a [cit. 2014-08-19]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/spolecna-zemedelska-politika-evropske-5147.html>

BUSINESSINFO: *Společná zemědělská politika po reformě z roku 1992* [online]. 2009c [cit. 2014-08-29]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/zemedelska-politika-reforma-z-roku-1992-5145.html> – (BusinessInfo, 2009c)

ČESKÁ SPOŘITELNA: *Společná zemědělská politika EU* [online]. 2004 [cit. 2014-08-27]. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/CAP.pdf>

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE: *SZP po roce 2013* [online]. © 2013 [cit. 2014-08-27]. Dostupné z: <http://www.strediskoczuhk.cz/appzhk/doc/Sbornik%20SZPpo2013%20Becvarova.pdf>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *V čem je české zemědělství jiné?* [online]. 2014 [cit. 2014-11-03]. Dostupné z: <http://www.statistikaamy.cz/2014/07/v-cem-je-ceske-zemedelstvi-jine/>

DIRECTORATE-GENERAL FOR AGRICULTURE AND RURAL DEVELOPMENT: *Statistical and Economic Information* [online]. 2013 [cit. 2014-11-03]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/agriculture/statistics/agricultural/2013/pdf/overview_en.pdf

EU EUROPA: *A budget for Europe (2014-2020)* [online]. 2011 [cit. 2014-10-06]. Dostupné z: http://europa.eu/legislation_summaries/budget/bu0001_en.htm

EUBUSINESS: *Agriculture in the EU* [online]. 2014 [cit. 2014-11-03]. Dostupné z: <http://www.eubusiness.com/topics/agri>

EUROPEAN COMMISSION: *Financing the Common Agricultural Policy* [online]. 2014 [cit. 2014-10-06]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-funding/index_en.htm

EUROPEAN COMMISSION: *Rural development 2014-2020* [online]. 2014a [cit. 2014-10-21]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_en.htm

EUROSKOP: *ČR a EU 1997-2003* [online]. © 2005-14a [cit. 2014-11-02]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9186/sekce/cr-a-eu-1997-2003/>

EUROSKOP: *ČR a EU do 1996* [online]. © 2005-14 [cit. 2014-11-02]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9185/sekce/cr-a-eu-do-1996/>

EUROSKOP: *Základní data o EU* [online]. © 2005-14c [cit. 2014-11-04]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9021/sekce/zakladni-data-o-eu/>

EUROSKOP: *Zemědělství* [online]. © 2005-14b [cit. 2014-11-02]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8924/sekce/zemedelstvi/>

EUROSTAT: *Employment in the agriculture sector down by 25% between 2000 and 2009* [online]. 2010 [cit. 2014-11-03]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/5-07052010-AP/EN/5-07052010-AP-EN.PDF

EVROPSKÁ KOMISE: *Politiky Evropské unie: Zemědělství* [online]. 2014 [cit. 2014-11-03]. Dostupné z: http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/cs/agriculture_cs.pdf

EVROPSKÁ UNIE: *Efektivní vynakládání prostředků* [online]. 2014a [cit. 2014-10-06]. Dostupné z: http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/cs/budget_cs.pdf

EVROPSKÝ PARLAMENT: *Financování SZP* [online]. 2014e [cit. 2014-10-06]. Dostupné z:

http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/cs/displayFtu.html?ftuId=FTU_5.2.2.html

EVROPSKÝ PARLAMENT: *Nástroje společné zemědělské politiky a jejich reformy* [online]. 2014a [cit. 2014-10-02]. Dostupné z: http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/cs/displayFtu.html?ftuId=FTU_5.2.3.html

EVROPSKÝ PARLAMENT: *Odvětvové politiky* [online]. 2014f [cit. 2014-10-14]. Dostupné z:

<http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/cs/displayFtu.html?ftuId=theme5.html>

EVROPSKÝ PARLAMENT: *První pilíř Společné zemědělské politiky: I – jednotná společná organizace trhu* [online]. 03/2014b [cit. 2014-08-27]. Dostupné z: http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/cs/displayFtu.html?ftuId=FTU_5.2.4.html

EVROPSKÝ PARLAMENT: *První pilíř Společné zemědělské politiky: II – přímé platby zemědělcům* [online]. 2014g [cit. 2014-10-20]. Dostupné z: http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/cs/displayFtu.html?ftuId=FTU_5.2.5.html

EVROPSKÝ PARLAMENT: *Příjmy a výdaje EU* [online]. 2014d [cit. 2014-10-06]. Dostupné z: http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/cs/displayFtu.html?ftuId=FTU_1.5.1.html

EVROPSKÝ PARLAMENT: *Rozpočtová kontrola* [online]. 2014c [cit. 2014-10-06]. Dostupné z: http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/cs/displayFtu.html?ftuId=FTU_1.5.4.html

EVROPSKÝ PARLAMENT: *Společná zemědělská politika (SZP) a smlouva* [online]. 03/2014a [cit. 2014-08-27]. Dostupné z: http://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/cs/FTU_5.2.1.pdf

EVROPSKÝ PARLAMENT: *Zemědělská politika EU 2014 - 2020: EP posvětil zelenější a spravedlivější SZ* [online]. 2013b [cit. 2014-10-06]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/news/cs/newsroom/content/20131118IPR25538/html/Zem%C4%9Bd%C4%9Blsk%C3%A1-politika-EU-2014-2020-EP-posv%C4%9Btil-zelen%C4%9Bj%C5%A1%C3%AD-a-spravedliv%C4%9Bj%C5%A1%C3%AD-SZP>

EVROPSKÝ ÚČETNÍ DVŮR: *Účelnost jednotné platby na plochu jako přechodného systému na podporu v nových členských státech* [online]. 2012 [cit. 2014-10-20]. Dostupné z: http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR12_16/SR12_16_CS.PDF

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ: *Dobrovolná podpora vázaná na produkci, dotační podpora spolupráce subjektů v zemědělství a potravinářství a téma diverzifikace* [online]. 2014f [cit. 2014-11-03]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/zahranicni-vztahy/cr-a-evropska-unie/spolecna-zemedelska-politika/dobrovolna-podpora-vazana-na-produkci.html>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ: *Oddělená platba za cukr* [online]. © 2009-2013b [cit. 2014-10-20]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/prime-platby/oddelena-platba-za-cukr/>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ: *Oddělená platba za rajčata* [online]. © 2009-2013c [cit. 2014-10-20]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/prime-platby/oddelena-platba-za-rajcata/>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ: *Program rozvoje venkova na období 2014 - 2020* [online]. 2014d [cit. 2014-10-21]. Dostupné z: http://rrajm.data.quonia.cz/brownfieldy/konference_2014/PRV_Fousova_2014-2020.pdf

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ: *Struktura dotační zdrojů* [online]. © 2009-2013 [cit. 2014-08-27]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/?fullArticle=1>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ: *Vznik, vývoj a reformy Společné zemědělské politiky* [online]. © 2009-2013a [cit. 2014-08-30]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/zahranicni-vztahy/cr-a-evropska-unie/spolecna-zemedelska-politika/vznik-vyvoj-a-reformy-spolecne/>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ: *Zemědělská výroba* [online]. © 2009-2013e [cit. 2014-10-31]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/>

NEJVYŠŠÍ KONTROLNÍ ÚŘAD: *Zpráva o finančním řízení prostředků Evropské unie v ČR* [online]. 2009 [cit. 2014-10-03]. Dostupné z: <http://www.nku.cz/downloads/eu-report/eu-report-2009-CZ.pdf>

SILVARIUM - INFORMAČNÍ SERVER PRO LESNÍKY A MYSLIVCE: *Reforma společné zemědělské politiky (Zemědělec)* [online]. 2014 [cit. 2014-10-14]. Dostupné z: <http://www.silvarium.cz/zpravy-z-oboru-lesnictvi/reforma-spolecne-zemedelske-politiky-zemedelec>

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND: *Program rozvoje venkova na období 2014 - 2020* [online]. 2014a [cit. 2014-10-21]. Dostupné z: http://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fzpravy%2Fprv2014%2F1406290520363.pdf

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND: *Příručka pro žadatele* [online]. 2014 [cit. 2014-10-19]. Dostupné z: https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fsaps%2Fpvp%2F1400238203531.pdf

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND: *Jednotná platba na plochu (SAPS)* [online]. 2013 [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <http://www.szif.cz/cs/saps?isarchiv=true&year=-1&ino=1>

VÝZKUMNÝ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY: *Analýza plateb LFA* [online]. 2007 [cit. 2014-10-20]. Dostupné z: http://www.uzei.cz/data/usr_001_cz_soubory/analyza_plateb_lfa.pdf

ZEMĚDĚLSKÝ SVAZ ČESKÉ REPUBLIKY: *EP schválil reformu společné zemědělské politiky* [online]. 2014 [cit. 2014-10-06]. Dostupné z: <http://www.zscr.cz/clanek/ep-schvalil-reformu-spolecne-zemedelske-politiky-37>

8 Seznam grafických objektů

Seznam tabulek

Tabulka 1: Základní finanční informace 2010–2013 v tis. Kč	59
Tabulka 2: Výměra plodin v ha	60
Tabulka 3: Základní finanční informace 2013–2010 v tis. Kč	62
Tabulka 4: Výše dotací 2013–2009 v tis. Kč.....	63
Tabulka 5: Výše dotací 2008–2004 v tis. Kč.....	63
Tabulka 6: Podíl dotací na celkových výnosech v tis. Kč	64
Tabulka 7: Podíl dotací na celkových výnosech v tis. Kč	64
Tabulka 8: Výše dotací SZP pro AGRO Vyšehořovice v letech 2013–2006 v tis. Kč	67
Tabulka 9: Sazby SAPS mezi lety 2013–2004 v Kč	69
Tabulka 10: Výše plateb SAPS 2014–2009 v tis. Kč	70
Tabulka 11: Výše plateb SAPS 2008–2004 v tis. Kč	70
Tabulka 12: Mléčné kvóty 2013–2009 v kg	71
Tabulka 13: Mléčné kvóty 2008–2004 v kg	71
Tabulka 14: Výše kompenzace za cukrovou řepu v letech 2013–2006 v tis. Kč	72
Tabulka 15: Rentabilita celkových vložených aktiv 2013–2004 v %	73
Tabulka 16: Rentabilita vloženého kapitálu 2013–2004 v %	74
Tabulka 17: Rentabilita vlastního kapitálu 2013–2004 v %	75
Tabulka 18: Rentabilita tržeb 2013–2009 v %	76
Tabulka 19: Obrat celkových aktiv 2013–2004.....	76
Tabulka 20: Obrat zásob 2013–2004	77
Tabulka 21: Doba obratu pohledávek mezi lety 2013–2004	78
Tabulka 22: Doba obratu závazků mezi lety 2013–2004	78
Tabulka 23: Úrokové krytí mezi lety 2013–2004	79

Tabulka 24: Ukazatel celkové zadluženosti mezi lety 2013–2004 v %	80
Tabulka 25: Kvóta vlastního kapitálu mezi lety 2013–2004 v %	81
Tabulka 26: Koeficient zadluženosti mezi lety 2013–2004 v %	81
Tabulka 27: Dlouhodobé krytí aktiv mezi lety 2013–2004 v %	82
Tabulka 28: Běžná likvidita mezi lety 2013–2004	83
Tabulka 29: Pohotová likvidita mezi lety 2013–2004	83
Tabulka 30: Výměra plodin pro potřeby přímých plateb v ha a %	86
Tabulka 31: Počet VDJ pro potřeby podpory bílkovinných plodin	89
Tabulka 32: Podíl výnosů z produkce mléka na celkových výnosech v tis. Kč	90
Tabulka 33: Odhadovaná výše ročních podpor SZP 2015–2020 v Kč	91

Seznam obrázků

Obrázek 1: Veřejné výdaje 2012 % HND	29
Obrázek 2: Výdaje rozpočtu EU v období 2007–2013 jako % z celkových závazků	32
Obrázek 3: Úroveň a struktura výdajů na SZP 1980–2020 (v mld.)	33
Obrázek 4: Harmonogram schválení PRV	42
Obrázek 5: Obchod EU se zemědělskými produkty	44
Obrázek 6: Zastoupení zemědělských subjektů ve velikostních třídách	46
Obrázek 7: Produkční limity	48
Obrázek 8: Logo společnosti ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.	56

Seznam grafů

Graf 1: Provozní výsledek hospodaření (EBIT) a dotace SZP 2013–2009 v tis. Kč	65
Graf 2: Provozní výsledek hospodaření (EBIT) a dotace SZP 2008–2004 v tis. Kč	66
Graf 3: Provozní výsledek hospodaření (EBIT) a dotace SZP 2013–2010 v tis. Kč	68
Graf 4: Provozní výsledek hospodaření (EBIT) a dotace SZP 2009–2006 v tis. Kč	68

Seznam příloh

Příloha 1: Rozvaha ZOS Šestajovice–Jirny, a.s. 2013 – 2009 v tis. Kč	108
Příloha 2: Výkaz zisku a ztráty ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. 2013–2009 v tis. Kč	110
Příloha 3: Rozvaha ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. 2008–2004 v tis. Kč	111
Příloha 4: Výkaz zisku a ztráty ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. 2008–2004 v tis. Kč	114
Příloha 5: Rozvaha AGRO Vyšehořovice 2013–2009 v tis. Kč	115
Příloha 6: Výkaz zisku a ztráty AGRO Vyšehořovice 2013–2009 v tis. Kč	118
Příloha 7: Rozvaha AGRO Vyšehořovice 2008–2004 v tis. Kč	119
Příloha 8: Výkaz zisku a ztráty AGRO Vyšehořovice 2008–2004 v tis. Kč	122

9 Seznam použitých zkratk

APIC	Agrární poradenské a informační centrum
BSE	Bovinní spongiformní encefalopatie
CMO	Common Market Organisation
ČSÚ	Český statistický úřad
EAFRD	European Agricultural Fund for Rural Development
EAGF	European Agricultural Guarantee Fund
EHS	Evropské hospodářské společenství
EK	Evropská komise
EP	Evropský parlament
EU	Evropská unie
EUROATOM	Evropské společenství atomové energie
GATT	General Agreement on Tarrifs and Trade
HDP	Hrubý domácí produkt
JZD	Jednotné zemědělské družstvo
KSČ	Komunistická strana Československa
LEADER	Liaison Entre Actions Développement de l'Économie Rurale
LFA	Less Favourable Areas
LPIS	Land Parcel Identification Systém
OLAF	European Anti-fraud Office
PRV	Program rozvoje venkova
PVP	Přechodná vnitrostátní podpora
SAPS	Single Area Payment Scheme
SPS	Single Payment Scheme
SZIF	Státní zemědělský a intervenční fond
SZP	Společná zemědělská politika
USA	United States of America
VÚZE	Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky
ZOS	Zemědělská obchodní společnost

10 Přílohy

Příloha 1: Rozvaha ZOS Šestajovice–Jirny, a.s. 2013 – 2009 v tis. Kč

	Aktiva	č.ř.	2013	2012	2011	2010	2009
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 31 + 63)	1	102 755	105 770	109 892	103 281	98 045
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 13 + 23)	3	63 637	67 742	67 748	62 946	59 468
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř. 05 až 12)	4	33	47	61	75	0
	3. Software	7	33	47	61	75	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř. 14 až 22)	13	60 480	64 580	64 562	59 696	56 293
B. II. 1.	Pozemky	14	4 768	4 768	4 768	4 768	3 959
	2. Stavby	15	32 642	34 168	35 694	36 786	38 424
	3. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	16	16 272	19 789	18 084	11 557	7 225
	5. Dospělá zvířata a jejich skupiny	18	6 798	5 846	6 016	5 927	6 523
	7. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	20	0	0	0	0	162
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek (ř. 24 až 30)	23	3 125	3 125	3 125	3 175	3 175
	2. Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	25	28	28	28	28	28
	3. Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	26	3 097	3 097	3 097	3 147	3 147

Zdroj: interní data ZOS Šestajovice-Jirny, a.s

	Aktiva	č.ř.	2013	2012	2011	2010	2009
C.	Oběžná aktiva (ř. 32 + 39 + 48 + 58)	31	39 118	38 028	42 144	40 335	38 577
C. I.	Zásoby (ř. 33 až 38)	32	24 129	23 791	23 633	23 366	23 405
C. I. 1.	Materiál	33	2 156	2 098	1 454	1 644	1 459
	2. Nedokončená výroba a polotovary	34	3 117	3 051	2 853	2 467	2 947
	3. Výrobky	35	6 815	6 051	6 896	6 451	6 625
	4. Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	36	12 041	12 593	12 433	12 804	12 374
C. II.	Dlouhodobé pohledávky (ř. 40 až 47)	39	0	0	0	0	5 716
	4. Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	43	0	0	0	0	5 716
C. III.	Krátkodobé pohledávky (ř. 49 až 57)	48	9 204	5 599	10 374	9 955	8 016
C. III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	49	5 561	4 005	5 473	4 584	5 186
	6. Stát - daňové pohledávky	54	58	76	661	330	156
	7. Krátkodobé poskytnuté zálohy	55	84	172	50	101	116
	8. Dohadné účty aktivní	56	353	433	0	34	0
	9. Jiné pohledávky	57	3 149	914	4 190	4 906	2 558
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek (ř. 59 až 62)	58	5 785	8 637	3 919	1 322	1 440
C. IV. 1.	Peníze	59	207	110	172	63	81
	2. Účty v bankách	60	5 578	8 527	3 747	1 259	1 359

Zdroj: interní data ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

	Pasiva	č.ř.	2013	2012	2011	2010	2009
	PASIVA CELKEM (ř. 68 + 86 + 119)	67	102 755	105 770	109 892	103 281	98 045
A.	Vlastní kapitál (ř. 69 + 73 + 79 + 82 + 85)	68	87 494	86 671	87 141	82 243	79 152
A. I.	Základní kapitál (ř. 70 až 72)	69	33 765	33 765	33 765	33 765	33 765
A. I. 1.	Základní kapitál	70	33 765	33 765	33 765	33 765	33 765
A. II.	Kapitálové fondy (ř. 74 až 78)	73	12 585	12 135	12 135	12 135	9 986
A. II. 1.	Emisní ážio	74	0	0	0	0	0
A. II. 2.	Ostatní kapitálové fondy	75	12 585	12 135	12 135	12 135	9 986
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku (ř. 80 + 81)	78	39 725	39 850	37 897	35 287	40 560
A. III. 1.	Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	79	14 004	14 004	12 004	9 265	14 423
A. III. 2.	Statutární a ostatní fondy	80	25 722	25 846	25 893	26 022	26 137
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 83 + 84)	81	922	1 000	0	0	1 500
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	82	922	1 000	0	0	1 500
A. IV. 2.	Neuhrazená ztráta minulých let	83	0	0	0	0	0
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	84	497	- 78	3 344	3 153	-6 659
B.	Cizí zdroje (ř. 87 + 92 + 103 + 115)	85	14 844	18 228	22 219	20 633	17 876
B. II.	Dlouhodobé závazky (ř. 93 až 102)	91	595	1 132	1 247	3 779	4 017
B. II. 9.	Jiné závazky	100	564	1 103	1 125	3 779	4 017
B. II. 10.	Odložený daňový závazek	101	31	29	122	0	0

Zdroj: interní data ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

	Aktiva	č.ř.	2013	2012	2011	2010	2009
B. III.	Krátkodobé závazky (ř. 104 až 114)	102	9 926	10 952	12 915	11 723	10 223
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	103	2 615	2 445	3 836	1 815	2 404
B. III. 6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	108	601	598	573	589	439
B. III. 7.	Stát - daňové závazky a dotace	109	366	202	176	150	103
B. III. 8.	Krátkodobé přijaté zálohy	110	155	155	146	126	138
B. III. 11.	Jiné závazky	113	24	20	24	23	28
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci (ř. 116 až 118)	114	4 323	6 143	8 057	5 131	3 636
B. IV. 1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	115	4 323	5 624	8 057	5 131	2 408
B. IV. 2.	Krátkodobé bankovní úvěry	116	0	519	0	0	1 228
C. I.	Časové rozlišení (ř. 120 + 121)	118	417	871	532	405	1 017
C. I. 1.	Výdaje příštích období	119	417	871	532	405	1 017

Zdroj: interní data ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Příloha 2: Výkaz zisku a ztráty ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. 2013–2009 v tis. Kč

Výkaz zisku a ztráty		č.ř.	2013	2012	2011	2010	2009
I.	Tržby za prodej zboží	1	0	0	0	14	29
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	2	0	0	0	14	28
+	Obchodní marže (ř. 01 – 02)	3	0	0	0	0	1
II.	Výkony (ř. 05 až 07)	4	58 371	54 223	63 049	48 057	39 353
II.							
1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	5	52 244	50 110	54 717	43 825	38 389
2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	6	279	-485	-825	-230	-3 456
3.	Aktivace	7	5 849	4 599	9 157	4 462	4 420
B.	Výkonová spotřeba (ř. 09 + 10)	8	39 918	37 185	43 920	33 145	31 633
B.							
1.	Spotřeba materiálu a energie	9	32 355	28 876	31 212	25 383	24 532
B.							
2.	Služby	10	7 563	8 309	12 708	7 762	7 101
+	Přidaná hodnota (ř. 03 + 04 - 08)	11	18 453	17 039	19 129	14 912	7 721
C.	Osobní náklady (ř. 13 až 16)	12	15 790	15 704	15 561	13 529	12 342
C.							
1.	Mzdové náklady	13	11 500	11 437	11 450	9 970	9 191
C.							
2.	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	14	156	156	0	0	0
C.							
3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	3 857	3 838	3 827	3 317	2 901
C.							
4.	Sociální náklady	16	277	274	284	242	250
D.	Daně a poplatky	17	247	247	268	347	224
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	10 339	9 980	9 469	8 388	9 019
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 20 + 21)	19	2 417	2 958	2 490	2 311	1 896
III.							
1	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	1 896	2 388	1 856	1 576	1 340
III.							
2	Tržby z prodeje materiálu	21	520	570	634	735	556
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 23 + 24)	22	1 299	1 135	894	1 259	1 000
F.							
1	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	1 257	993	761	1 055	947
F.							
2	Prodaný materiál	24	42	141	133	204	53
G.	Změna stavu rezerv a opr. položek v provoz. Obl. a komplex. N příštích období	25	- 5	0	-443	-39	0
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	8 182	8 147	9 281	10 908	7 955
H.	Ostatní provozní náklady	27	892	988	1 169	1 026	1 080
*	Provozní výsledek hospodaření [ř. 11 - 12 - 17 - 18 + 19 - 22 - 25 + 26 - 27 + (-28) - (-29)]	30	490	89	3 982	3 621	-6 093

Zdroj: interní data ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Výkaz zisku a ztráty		č.ř.	2013	2012	2011	2010	2009
J.	Prodané cenné papíry a podíly	32	0	0	0	0	35
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37	344	107	174	61	34
X.	Výnosové úroky	42	73	180	102	18	8
N.	Nákladové úroky	43	352	504	628	504	503
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	0	0	2	0	0
O.	Ostatní finanční náklady	45	51	43	71	43	70
*	Finanční výsledek hospodaření [(ř. 31 - 32 + 33 + 37 - 38 + 39 - 40 - 41 + 42 - 43 + 44 - 45 + (- 46) - (- 47)]	48	14	-260	-491	-468	-566
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost (ř. 50 + 51)	49	7	-93	147	0	0
Q. 1.	- splatná	50	6	0	25	0	0
Q. 2.	- odložená	51	1	-93	122	0	0
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 30 + 48 - 49)	52	497	-78	3 344	3 153	-6 659
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 52 + 58 - 59)	60	497	-78	3 344	3 153	-6 659
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) (ř. 30 + 48 + 53 - 54)	61	504	-171	3 491	3 153	-6 659

Zdroj: interní data ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Příloha 3: Rozvaha ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. 2008–2004 v tis. Kč

Aktiva		č.ř.	2008	2007	2006	2005	2004
AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 31 + 63)		1	108 441	112 710	103 725	116 336	102 977
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 13 + 23)	3	66 025	64 240	59 098	69 365	52 034
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř. 14 až 22)	13	62 815	61 030	55 095	65 390	47 982
B. II. 1.	Pozemky	14	3 959	3 959	3 984	3 984	3 645
	2. Stavby	15	41 837	33 920	31 676	34 192	29 737
	3. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	16	10 518	12 208	11 553	20 051	7 299
	5. Dospělá zvířata a jejich skupiny	18	6 489	6 095	5 878	5 925	6 354
	7. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	20	12	4 848	2 004	1 203	947
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek (ř. 24 až 30)	23	3 210	3 210	4 003	3 975	4 052
	2. Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	25	28	28	28	0	0
	3. Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	26	3 182	3 182	3 182	3 182	3 182
	5. Jiný dlouhodobý finanční majetek	28	0	0	793	793	870

Zdroj: interní data ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

	Aktiva	č.ř.	2008	2007	2006	2005	2004
C.	Oběžná aktiva (ř. 32 + 39 + 48 + 58)	31	42 341	48 282	44 292	46 717	50 369
C. I.	Zásoby (ř. 33 až 38)	32	27 138	25 707	26 126	24 926	25 601
C. I.	1. Materiál	33	1 736	2 407	1 740	1 917	3 175
	2. Nedokončená výroba a polotovary	34	4 532	2 945	3 902	2 877	2 733
	3. Výrobky	35	7 841	6 482	7 930	8 128	7 114
	4. Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	36	13 029	13 879	12 554	12 003	12 579
	5. Zboží	37	0	0	0	1	0
C. II.	Dlouhodobé pohledávky (ř. 40 až 47)	39	5 749	5 781	5 742	5 634	8 697
	4. Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	43	5 749	5 781	5 742	5 634	8 687
	8. Odložená daňová pohledávka	47	0	0	0	0	10
C. III.	Krátkodobé pohledávky (ř. 49 až 57)	48	6 654	13 969	7 760	11 724	12 105
C. III.	1. Pohledávky z obchodních vztahů	49	3 966	8 244	5 244	10 171	8 510
	6. Stát - daňové pohledávky	54	246	889	696	882	523
	7. Krátkodobé poskytnuté zálohy	55	114	360	233	195	475
	8. Dohadné účty aktivní	56	120	4 361	1 513	354	2 181
	9. Jiné pohledávky	57	2 208	115	74	122	416
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek (ř. 59 až 62)	58	2 800	2 825	4 664	4 433	3 966
C. IV.	1. Peníze	59	61	64	46	38	35
	2. Účty v bankách	60	2 739	2 761	4 618	4 395	3 931
D. I.	Časové rozlišení (ř. 64 až 66)	63	75	188	335	254	574
D. I.	1. Náklady příštích období	64	75	188	335	254	574

Zdroj: interní data ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

	Pasiva	č.ř.	2008	2007	2006	2005	2004
	PASIVA CELKEM (ř. 68 + 86 + 119)	67	108 441	112 710	103 725	116 336	102 977
A.	Vlastní kapitál (ř. 69 + 73 + 79 + 82 + 85)	68	81 633	81 727	79 751	72 953	69 081
A. I.	Základní kapitál (ř. 70 až 72)	69	33 765	33 765	33 765	33 765	33 765
A. I. 1.	Základní kapitál	70	33 765	33 765	33 765	33 765	33 765
A. II.	Kapitálové fondy (ř. 74 až 78)	73	9 767	9 357	9 201	8 887	8 693
A. II. 2.	Ostatní kapitálové fondy	75	9 767	9 357	9 201	8 887	8 693
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku (ř. 80 + 81)	78	36 583	34 465	34 543	26 006	25 193
A. III. 1.	Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	79	14 407	12 423	12 324	3 624	2 624
A. III. 2.	Statutární a ostatní fondy	80	22 176	22 042	22 219	22 382	22 569
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 83 + 84)	81	1 500	1 500	1 500	0	0
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	82	1 500	1 500	1 500	0	0
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	84	18	2 640	742	4 295	1 430
B.	Cizí zdroje (ř. 87 + 92 + 103 + 115)	85	25 821	30 983	23 974	43 383	33 896
B. I.	Rezervy (ř. 88 až 91)	86	0	3 132	1 837	11 500	6 800
B. I. 1.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	87	0	0	0	1 000	500
B. I. 2.	Rezerva na důchody a podobné závazky	88	0	0	0	0	4 000
B. I. 3.	Rezerva na daň z příjmů	89	0	0	0	0	2 300
B. I. 4.	Ostatní rezervy	90	0	3 121	1 337	10 500	0
B. II.	Dlouhodobé závazky (ř. 93 až 102)	91	8 993	9 917	10 533	11 618	13 760
B. II. 4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	95	0	0	0	0	870
B. II. 9.	Jiné závazky	100	8 993	9 917	10 533	11 618	12 890

Zdroj: interní data ZOS Šestajovice-Jirny, a.s

	Pasiva	č.ř.	2008	2007	2006	2005	2004
B. III.	Krátkodobé závazky (ř. 104 až 114)	102	7 827	5 744	3 554	4 137	5 994
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	103	3 555	2 997	1 249	2 803	3 570
B. III. 4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	106	0	57	134	12	12
B. III. 5.	Závazky k zaměstnancům	107	3 507	1 720	1 432	750	844
B. III. 6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	108	433	353	350	288	517
B. III. 7.	Stát - daňové závazky a dotace	109	82	224	166	172	239
B. III. 8.	Krátkodobé přijaté zálohy	110	157	359	150	136	100
B. III. 10.	Dohadné účty pasivní	112	0	0	0	0	547
B. III. 11.	Jiné závazky	113	93	34	73	-24	165
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci (ř. 116 až 118)	114	9 001	12 190	8 550	16 128	7 342
B. IV. 1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	115	5 100	11 022	8 550	15 128	7 050
B. IV. 2.	Krátkodobé bankovní úvěry	116	3 901	1 168	0	1 000	322
C. I.	Časové rozlišení (ř. 120 + 121)	118	987	0	0	0	0
C. I. 1.	Výdaje příštích období	119	987	0	0	0	0

Zdroj: interní data ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Příloha 4: Výkaz zisku a ztráty ZOS Šestajovice-Jirny, a.s. 2008–2004 v tis. Kč

Výkaz zisku a ztráty		č.ř.	2008	2007	2006	2005	2004
I.	Tržby za prodej zboží	1	41	113	136	65	80
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	2	39	101	121	58	61
+	Obchodní marže (ř. 01 – 02)	3	2	12	15	7	19
II.	Výkony (ř. 05 až 07)	4	55 478	54 091	53 098	63 306	57 711
II.							
1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	5	48 004	49 183	47 346	56 198	50 954
2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	6	2 121	-1 031	1 389	609	1 912
3.	Aktivace	7	5 353	5 939	4 363	6 499	4 845
B.	Výkonová spotřeba (ř. 09 + 10)	8	42 738	40 154	40 147	43 552	37 845
B.							
1.	Spotřeba materiálu a energie	9	32 190	29 130	28 300	30 808	27 125
B.							
2.	Služby	10	10 548	11 024	11 847	12 744	10 720
+	Přidaná hodnota (ř. 03 + 04 - 08)	11	12 742	13 949	12 966	19 761	19 885
C.	Osobní náklady (ř. 13 až 16)	12	13 963	13 387	12 561	12 474	12 897
C.							
1.	Mzdové náklady	13	10 162	9 781	9 206	9 139	9 474
C.							
3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	3 582	3 411	3 212	3 195	3 300
C.							
4.	Sociální náklady	16	219	195	143	140	123
D.	Daně a poplatky	17	158	226	118	217	931
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	8 997	8 489	8 540	7 125	6 516
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 20 + 21)	19	3 115	8 169	1 814	10 026	9 795
III.							
1	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	2 149	7 845	1 223	9 077	8 828
III.							
2	Tržby z prodeje materiálu	21	966	324	591	949	967
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 23 + 24)	22	1 515	1 445	1 263	4 585	3 642
F.							
1	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	1 315	1 342	1 164	4 049	3 385
F.							
2	Prodaný materiál	24	200	103	99	536	257
G.	Změna stavu rezerv a opr. položek v provoz. Obl. a komplex. N příštích období	25	0	0	0	0	-271
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	7 639	7 839	7 239	5 155	5 360
H.	Ostatní provozní náklady	27	1 170	1 306	1 651	1 216	1 767
*	Provozní výsledek hospodaření [ř. 11 - 12 - 17 - 18 + 19 - 22 - 25 + 26 - 27 + (-28) - (-29)]	30	-2 310	5 104	-2 114	9 325	9 558

Zdroj: interní data ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Výkaz zisku a ztráty		č.ř.	2008	2007	2006	2005	2004
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37	0	0	4	6	22
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti (+/-)	41	-3 132	1 795	-3 363	4 700	6 800
X.	Výnosové úroky	42	44	108	160	291	329
N.	Nákladové úroky	43	758	647	578	495	509
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	0	0	0	0	0
O.	Ostatní finanční náklady	45	90	130	93	125	104
*	Finanční výsledek hospodaření [(ř. 31 - 32 + 33 + 37 - 38 + 39 - 40 - 41 + 42 - 43 + 44 - 45 + (- 46) - (- 47)]	48	2 328	-2 464	2 856	-5 023	-7 062
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost (ř. 50 + 51)	49	0	0	0	7	1 066
Q. 1.	- splatná	50	0	0	0	0	100
Q. 2.	- odložená	51	0	0	0	7	966
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 30 + 48 - 49)	52	18	2 640	742	4 295	1 430
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 52 + 58 - 59)	60	18	2 640	742	4 295	1 430
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) (ř. 30 + 48 + 53 - 54)	61	18	2 640	742	4 302	2 496

Zdroj: interní data ZOS Šestajovice-Jirny, a.s.

Příloha 5: Rozvaha AGRO Vyšehořovice 2013–2009 v tis. Kč.

Aktiva		č.ř.	2013	2012	2011	2010	2009
AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 31 + 63)		1	104 839	79 728	80 253	64 046	66 213
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 13 + 23)	3	51 589	33 225	24 769	14 489	16 106
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř. 05 až 12)	4	192	288	383	438	328
6.	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	10	192	288	383	438	328
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř. 14 až 22)	13	36 347	32 307	23 756	13 321	15 048
B. II. 1.	Pozemky	14	4 531	4 164	4 164	4 164	4 164
2.	Stavby	15	8 623	8 939	922	962	1 003
3.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	16	19 249	14 656	8 774	4 629	5 850
5.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	18	3 944	4 492	3 553	3 566	4 031
6.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	19	0	0	0	0	0
7.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	20	0	56	6 343	0	0
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek (ř. 24 až 30)	23	15 050	630	630	730	730
2.	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	25	14 420	0	0	0	0
3.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	26	630	630	630	730	730

Zdroj: interní data AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

	Aktiva	č.ř.	2013	2012	2011	2010	2009
C.	Oběžná aktiva (ř. 32 + 39 + 48 + 58)	31	53 231	46 214	55 459	49 510	50 060
C. I.	Zásoby (ř. 33 až 38)	32	32 238	19 795	24 640	27 124	34 127
C. I.	1. Materiál	33	5 378	1 852	1 667	2 929	1 461
	2. Nedokončená výroba a polotovary	34	5 686	2 295	3 981	3 291	5 329
	3. Výrobky	35	17 112	11 403	14 003	16 349	21 787
	4. Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	36	4 062	4 245	4 989	4 555	5 550
C. III.	Krátkodobé pohledávky (ř. 49 až 57)	48	17 166	18 150	20 645	12 707	10 154
C. III.	1. Pohledávky z obchodních vztahů	49	10 872	16 699	12 156	11 407	9 378
	6. Stát - daňové pohledávky	54	1 659	111	6 463	556	229
	7. Krátkodobé poskytnuté zálohy	55	19	22	13	14	14
	8. Dohadné účty aktivní	56	4 589	1 282	2 003	704	459
	9. Jiné pohledávky	57	27	36	10	26	74
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek (ř. 59 až 62)	58	3 827	8 269	10 174	9 679	5 779
C. IV.	1. Peníze	59	63	52	12	24	45
	2. Účty v bankách	60	3 764	8 217	10 162	9 655	5 734
D. I.	Časové rozlišení (ř. 64 až 66)	63	19	289	25	47	47
D. I.	1. Náklady příštích období	64	19	289	25	46	47
	3. Příjmy příštích období	66	0	0	0	1	0

Zdroj: interní data AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

Pasiva		č.ř.	2013	2012	2011	2010	2009
	PASIVA CELKEM (ř. 68 + 86 + 119)	67	104 839	79 728	80 253	64 046	66 213
A.	Vlastní kapitál (ř. 69 + 73 + 79 + 82 + 85)	68	61 119	36 737	28 669	22 028	20 903
A. I.	Základní kapitál (ř. 70 až 72)	69	1 015	1 015	1 015	1 015	1 015
A. I. 1.	Základní kapitál	70	1 015	1 015	1 015	1 015	1 015
A. II.	Kapitálové fondy (ř. 74 až 78)	73	2	2	2	2	2
A. II. 1.	Emisní ážio	74	2	2	2	2	0
A. II. 2.	Ostatní kapitálové fondy	75	0	0	0	0	2
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku (ř. 80 + 81)	78	34 336	26 728	618	305	305
A. III. 1.	Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	79	305	305	305	305	305
A. III. 2.	Statutární a ostatní fondy	80	34 031	26 423	313	0	0
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 83 + 84)	81	-165	0	19 581	19 581	21 283
A. IV. 1.	Jiný výsledek hospodaření běžných let		-165	0	0	0	0
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	82	0	0	19 581	19 581	21 283
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	84	25 931	8 992	7 453	1 125	-1 702
B.	Cizí zdroje (ř. 87 + 92 + 103 + 115)	85	43 720	42 991	51 584	42 018	45 310
B. I.	Rezervy (ř. 88 až 91)	86	2 210	2 140	1 070	0	0
B. I. 1.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	87	2 210	2 140	1 070	0	0
B. II.	Dlouhodobé závazky (ř. 93 až 102)	91	28 161	32 247	30 460	28 801	24 325
B. II. 9.	Jiné závazky	100	27 279	31 692	30 034	28 443	23 778
B. II. 10.	Odložený daňový závazek	101	882	655	426	358	547

Zdroj: interní data AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

Pasiva		č.ř.	2013	2012	2011	2010	2009
B. III.	Krátkodobé závazky (ř. 104 až 114)	102	13 349	8 504	20 054	12 809	19 781
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	103	7 329	5 499	15 296	9 915	17 721
B. III. 4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	106	55	58	58	27	27
B. III. 5.	Závazky k zaměstnancům	107	512	528	564	515	522
B. III. 6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	108	344	330	551	516	285
B. III. 7.	Stát - daňové závazky a dotace	109	4 346	1 505	1 916	888	298
B. III. 8.	Krátkodobé přijaté zálohy	110	0	0	785	0	0
B. III. 10.	Dohadné účty pasivní	112	622	550	779	647	738
B. III. 11.	Jiné závazky	113	141	34	105	301	190
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci (ř. 116 až 118)	114	0	0	0	408	1 204
B. IV. 1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	115	0	0	0	408	1 204

Zdroj: interní data AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

Příloha 6: Výkaz zisku a ztráty AGRO Vyšehořovice 2013–2009 v tis. Kč

Výkaz zisku a ztráty		č.ř.	2013	2012	2011	2010	2009
							47 629
II.							
1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	5	80 711	69 377	60 553	55 186	57 198
2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	6	8 916	-5 020	-1 232	-9 186	-13 144
3.	Aktivace	7	2 567	4 127	3 282	3 109	3 575
B.	Výkonová spotřeba (ř. 09 + 10)	8	52 862	50 994	47 054	41 432	48 386
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	9	32 582	29 587	26 625	20 285	24 223
B. 2.	Služby	10	20 280	21 407	20 429	21 147	24 163
+	Přidaná hodnota (ř. 03 + 04 - 08)	11	39 332	17 490	15 549	7 677	-757
C.	Osobní náklady (ř. 13 až 16)	12	13 261	12 068	11 815	11 882	11 799
C. 1.	Mzdové náklady	13	9 330	8 418	8 353	8 479	8 420
C. 2.	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	14	526	592	535	514	494
C. 3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	3 356	3 016	2 890	2 854	2 859
C. 4.	Sociální náklady	16	49	42	37	35	26
D.	Daně a poplatky	17	338	278	270	555	941
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	6 927	5 933	4 981	5 518	5 584
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 20 + 21)	19	1 162	1 527	1 365	946	3 124
III. 1	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	965	1 009	944	611	2 650
III. 2	Tržby z prodeje materiálu	21	197	518	421	335	474
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 23 + 24)	22	829	1 109	1 386	1 411	1 342
F. 1	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	673	857	1 026	1 086	888
F. 2	Prodaný materiál	24	156	252	360	325	454
G.	Změna stavu rezerv a opr. položek v provoz. Obl. a komplex. N příštích období	25	71	1 071	812	0	-26
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	14 384	13 778	13 570	14 134	17 135
H.	Ostatní provozní náklady	27	1 449	1 304	1 806	1 352	1 495
*	Provozní výsledek hospodaření [ř. 11 - 12 - 17 - 18 + 19 - 22 - 25 + 26 - 27 + (-28) - (-29)]	30	32 004	11 033	9 414	2 039	-1 633

Zdroj: interní data AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

Výkaz zisku a ztráty		č.ř.	2013	2012	2011	2010	2009
X.	Výnosové úroky	42	46	67	29	29	76
N.	Nákladové úroky	43	0	0	6	36	101
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	0	0	0	0	1
O.	Ostatní finanční náklady	45	24	29	131	33	45
*	Finanční výsledek hospodaření [(ř. 31 - 32 + 33 + 37 - 38 + 39 - 40 - 41 + 42 - 43 + 44 - 45 + (- 46) - (- 47)]	48	22	38	-108	-40	-69
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost (ř. 50 + 51)	49	6 095	2 079	1 853	874	0
Q. 1.	- splatná	50	5 868	1 850	1 785	1 063	152
Q. 2.	- odložená	51	227	229	68	-189	-152
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 30 + 48 - 49)	52	25 931	8 992	7 453	1 125	-1 702
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 52 + 58 - 59)	60	25 931	8 992	7 453	1 125	-1 702
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) (ř. 30 + 48 + 53 - 54)	61	32 026	11 071	9 306	1 999	-1 702

Zdroj: interní data AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

Příloha 7: Rozvaha AGRO Vyšehořovice 2008–2004 v tis. Kč

Aktiva		č.ř.	2008	2007	2006	2005
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 31 + 63)	1	78 605	69 760	72 099	58 886
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 13 + 23)	3	17 693	16 382	15 909	11 275
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř. 05 až 12)	4	316	355	413	121
4.	Ocenitelná práva	8	2	41	81	121
6.	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	10	314	314	322	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř. 14 až 22)	13	16 647	15 297	14 766	10 424
B. II. 1.	Pozemky	14	3 785	2 038	1 472	392
2.	Stavby	15	1 043	1 082	434	452
3.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	16	8 126	8 279	8 953	5 074
5.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	18	3 693	3 889	3 907	4 506
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek (ř. 24 až 30)	23	730	730	730	730
3.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	26	730	730	730	730

Zdroj: interní data AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

	Aktiva	č.ř.	2008	2007	2006	2005
C.	Oběžná aktiva (ř. 32 + 39 + 48 + 58)	31	60 863	53 305	56 055	47 434
C. I.	Zásoby (ř. 33 až 38)	32	42 647	36 769	37 036	24 094
C. I.	1. Materiál	33	3 004	2 290	1 906	1 934
	2. Nedokončená výroba a polotovary	34	6 035	5 869	5 102	3 803
	3. Výrobky	35	25 730	19 795	20 677	9 404
	4. Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	36	7 878	8 815	9 351	8 953
C. III.	Krátkodobé pohledávky (ř. 49 až 57)	48	13 147	14 100	13 951	20 067
C. III.	1. Pohledávky z obchodních vztahů	49	7 681	9 695	9 626	15 887
	6. Stát - daňové pohledávky	54	1 456	577	805	3 449
	7. Krátkodobé poskytnuté zálohy	55	21	264	35	57
	8. Dohadné účty aktivní	56	3 941	948	1 538	636
	9. Jiné pohledávky	57	48	2 616	1 947	38
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek (ř. 59 až 62)	58	5 069	2 436	5 068	3 273
C. IV.	1. Peníze	59	57	86	61	35
	2. Účty v bankách	60	5 012	2 350	5 007	3 238
D. I.	Časové rozlišení (ř. 64 až 66)	63	49	73	135	177
D. I.	1. Náklady příštích období	64	49	73	135	177

Zdroj: interní data AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

	Pasiva	č.ř.	2008	2007	2006	2005
	PASIVA CELKEM (ř. 68 + 86 + 119)	67	78 605	69 760	72 099	58 886
A.	Vlastní kapitál (ř. 69 + 73 + 79 + 82 + 85)	68	23 145	23 230	20 413	16 714
A. I.	Základní kapitál (ř. 70 až 72)	69	1 015	1 015	1 015	1 015
A. I.	1. Základní kapitál	70	1 015	1 015	1 015	1 015
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku (ř. 80 + 81)	78	304	304	304	304
A. III.	1. Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	79	304	304	304	304
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 83 + 84)	81	21 098	18 283	15 394	11 521
A. IV.	1. Nerozdělený zisk minulých let	82	23 581	20 766	15 394	11 521
	2. Neuhrazená ztráta minulých let	83	-2 483	-2 483	0	0
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	84	726	3 628	3 700	3 874
B.	Cizí zdroje (ř. 87 + 92 + 103 + 115)	85	55 460	46 530	51 686	42 172
B. I.	Rezervy (ř. 88 až 91)	86	0	173	60	0
	4. Ostatní rezervy	90	0	173	60	0
B. II.	Dlouhodobé závazky (ř. 93 až 102)	91	26 577	25 964	25 566	24 105
	9. Jiné závazky	100	25 878	25 261	24 629	23 564
	10. Odložený daňový závazek	101	699	703	937	541

Zdroj: interní data AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

	Pasiva	č.ř.	2008	2007	2006	2005
B. III.	Krátkodobé závazky (ř. 104 až 114)	102	26 587	16 919	22 497	15 316
B. III.						
1.	Závazky z obchodních vztahů	103	23 420	13 739	19 605	12 551
4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	106	25	14	4	7
5.	Závazky k zaměstnancům	107	658	662	611	636
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	108	782	673	741	710
7.	Stát - daňové závazky a dotace	109	598	574	590	864
8.	Krátkodobé přijaté zálohy	110	0	0	0	0
9.	Vydané dluhopisy	111	0	0	0	0
10.	Dohadné účty pasivní	112	791	785	409	342
11.	Jiné závazky	113	313	472	537	206
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci (ř. 116 až 118)	114	2 296	3 474	3 563	2 751
B. IV.						
1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	115	2 296	3 474	3 563	751
2.	Krátkodobé bankovní úvěry	116	0	0	0	2 000

Zdroj: interní data AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

Příloha 8: Výkaz zisku a ztráty AGRO Vyšehořovice 2008–2004 v tis. Kč

Výkaz zisku a ztráty		č.ř.	2008	2007	2006	2005
II.	Výkony (ř. 05 až 07)	4	66 334	66 277	69 410	66 874
II.						
1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	5	65 896	73 796	66 664	81 831
2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	6	-2 968	-10 842	-481	-18 275
3.	Aktivace	7	3 406	3 323	3 227	3 318
B.	Výkonová spotřeba (ř. 09 + 10)	8	56 934	50 212	52 789	48 173
B.						
1.	Spotřeba materiálu a energie	9	35 047	29 884	30 895	28 109
B.						
2.	Služby	10	21 887	20 328	21 894	20 064
+	Přidaná hodnota (ř. 03 + 04 - 08)	11	9 400	16 065	16 621	18 701
C.	Osobní náklady (ř. 13 až 16)	12	14 933	14 580	14 492	14 190
C.						
1.	Mzdové náklady	13	10 595	10 511	10 429	10 213
C.						
2.	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	14	535	420	409	402
C.						
3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	3 764	3 624	3 634	3 553
C.						
4.	Sociální náklady	16	39	25	20	22
D.	Daně a poplatky	17	991	1 057	1 087	1 065
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	5 791	5 427	5 425	3 826
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 20 + 21)	19	1 116	1 047	2 113	956
III.						
1	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	928	700	1 445	466
III.						
2	Tržby z prodeje materiálu	21	188	347	668	490
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 23 + 24)	22	1 426	1 113	1 850	1 514
F.						
1	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	1 205	806	1 275	1 101
F.						
2	Prodaný materiál	24	221	307	575	413
G.	Změna stavu rezerv a opr. položek v provoz. Obl. a komplex. N příštích období	25	-172	254	202	0
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	15 169	11 481	11 034	7 432
H.	Ostatní provozní náklady	27	1 482	1 148	1 105	1 174
*	Provozní výsledek hospodaření [ř. 11 - 12 - 17 - 18 + 19 - 22 - 25 + 26 - 27 + (-28) - (-29)]	30	1 234	5 014	5 607	5 320

Zdroj: interní data AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.

Výkaz zisku a ztráty		č.ř.	2008	2007	2006	2005
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku (ř. 34 až 36)	33	0	0	2	2
VII. 2.	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů	35	0	0	2	2
X.	Výnosové úroky	42	118	158	180	158
N.	Nákladové úroky	43	205	235	236	173
O.	Ostatní finanční náklady	45	45	55	81	72
*	Finanční výsledek hospodaření [(ř. 31 - 32 + 33 + 37 - 38 + 39 - 40 - 41 + 42 - 43 + 44 - 45 + (- 46) - (- 47)]	48	-132	-132	-135	-85
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost (ř. 50 + 51)	49	376	1 254	1 772	1 361
Q. 1.	- splatná	50	380	1 488	1 376	1 090
Q. 2.	- odložená	51	-4	-234	396	271
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 30 + 48 - 49)	52	726	3 628	3 700	3 874
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 52 + 58 - 59)	60	726	3 628	3 700	3 874
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) (ř. 30 + 48 + 53 - 54)	61	1 102	4 882	5 472	5 235

Zdroj: interní data AGRO Vyšehořovice zemědělská a obchodní a.s.